

Schoolondersteuningsplan

Cornelis Zeemanschool

2023-2027

Cornelis Zeemanschool
Middelbuurt 118
8321 ZE Urk
tel: 0527-686892
E-mail: zeeman@rehoboth.nu
Website: zeeman.rehoboth.nu

Postadres:
Postbus 189
8320 AD Urk
Brinnr. 12KH

Intern Begeleider:
Ineke Alblas-Schaap
werkdagen: ma, di, do
inekeschaap@rehoboth.nu

1. Inhoudsopgave

1.	Inhoudsopgave	2
2.	Missie en Visie Cornelis Zeemanschool	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Missie Cornelis Zeemanschool	5
2.3	Visie Cornelis Zeemanschool	5
2.4	Visie op het kind	8
3.	Toelichting op het Schoolondersteuningsplan	10
3.1	Inleiding	10
3.2	Het Schoolondersteuningsplan in relatie met andere documenten	10
3.3	Doelstellingen van het Schoolondersteuningsplan	11
4.	Passend Onderwijs binnen Schoolvereniging Rehoboth	12
4.1	Inleiding	12
4.2	Niveau 1: Basisondersteuning	12
4.3	Niveau 2: Extra ondersteuningsaanbod	12
4.4	Niveau 3: De speciale basisschool	13
4.5	Niveau 4: Speciaal onderwijs	13
5.	Kwaliteitszorg	14
5.1	Inleiding	14
5.2	Leerlingvolgsysteem	14
5.3	Cognitieve ontwikkeling	14
5.4	Sociaal-emotionele ontwikkeling	15
5.5	Opbrengstanalyse	16
5.6	Onderwijs inspectie	16
6.	Ondersteuningsstructuur Cornelis Zeemanschool	17
6.1	Inleiding	17
6.2	Drie lagen van ondersteuning	17
6.3	Zorglaag 1: basisondersteuning	18
6.3.1	Onderbouw	18
6.3.2	Midden –en Bovenbouw	18
6.4	Zorglaag 2: preventieve en licht curatieve interventies op enkel vakgebied	19
6.4.1	Ondersteuning door onderwijsassistenten/klassenondersteuners	19

6.4.2 Ondersteunende middelen	19
6.4.3 Dyslexie in de onderbouw	20
6.4.4 Dyslexie in de bovenbouw	20
6.4.5 Dyscalculie	21
6.4.6 Hoogbegaafdheid	21
6.4.7 Bovenschoolse Plusklas	22
6.4.8 Doublure/versnelling.....	23
6.4.9 Spraak/Taalondersteuning	23
6.5 Zorglaag 3: specifiek ondersteuningsarrangement d.w.z. ondersteuning voor leerlingen met (langdurig) specifieke ondersteuning en/of aangepast onderwijsprogramma voor 1 of meerdere vakgebieden en/of sociaal emotionele ontwikkeling	23
6.5.1 Specifieke ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met een visuele beperking.....	24
6.6 Ander passend Onderwijs	24
6.6.1 Smalle Commissie.....	25
6.6.2 Toewijzingscommissie	25
6.6.3 Overplaatsing/Terugplaatsing.....	26
6.6.4 Onderwijskundig rapport	26
7. Overlegstructuur en ondersteunende materialen op de Cornelis Zeemanschool	27
7.1 Intern Begeleider-Directeur overleg	27
7.2 Groeps- en Leerlingbesprekingen	27
7.3 Warme overdracht eind schooljaar	27
7.4 Besprekingen tussen ondersteuners/onderwijsassistenten en IB.....	27
7.5 Consultatief overleg	28
7.6 Voortgangsgesprekken Cluster 1	28
7.7 Orthotheek/rekenkast.....	28
8. Samenwerking	29
8.1 Inleiding	29
8.2 Ouders als educatieve partners	29
8.3 Afspraken over het informeren van ouder(s)/verzorger(s)	29
8.4 Overdracht vanuit Peuterspeelzaal/VVE/Taalrein/Vuurtoren	29
8.5 Overdracht naar Voortgezet Onderwijs.....	30
8.6 Pleegzorg	30
8.7 Logopedie	30
8.7.1 Logopedie op school	31

8.8	Kinderfysiotherapie	31
8.9	Schoolbegeleidingsdienst	31
8.10	Centrum voor en Gezin (CJG)	32
8.11	Schoolmaatschappelijk Werk	32
8.12	Jeugdgezondheidszorg op school.....	33
8.13	Esar	33
9.	Taken en verantwoordelijkheden	35
9.1	Inleiding	35
9.2	Rol van de leerkracht	35
9.3	De rol van de Intern Begeleider	36
9.4	De rol van de directie	38
9.5	De rol van de onderwijsassistent	39
10.	Ambitie	40
	Bijlage 1: Toetsrooster Cornelis Zeemanschool	42
	Bijlage 2: Dyslexieprotocol Cornelis Zeemanschool	47
	Bijlage 3: Enquête veiligheid op school.....	55
	Bijlage 4: Letterboekje groep 2	56
	Bijlage 5: Hand-out fasen van Activerende Directe Instructiemodel	57
	Bijlage 6: Kijkwijzer leerkrachtgedrag Activerend Directe instructiemodel	59
	Bijlage 7: Format Ontwikkelperspectief.....	63
	Bijlage 8: toelichting Smalle Commissie Schoolvereniging Urk	69
	Bijlage 9: Protocol Ernstige Rekenwiskunde-problemen en Dyscalculie op de CZ.....	74
	Bijlage 10: Protocol PO VO en doorstroomtoets	84

2. Missie en Visie Cornelis Zeemanschool

2.1 Inleiding

Kinderen van deze tijd groeien op in een samenleving waarin de individu steeds meer voorop komt te staan. Oog hebben voor elkaar en omgang met elkaar aan de hand van Bijbelse normen en waarden, gefundeerd op Gods Woord, is volgens de Cornelis Zeemanschool de basis voor de terugkeer van een samenleving waarin de mensen weer meer betrokken zijn op elkaar.

Door oog te hebben voor elkaar en ieders unieke persoon, (h)erkent men ook dat iedereen eigen talenten en kernkwaliteiten bezit en leert men elkaar te waarderen en respecteren.

2.2 Missie Cornelis Zeemanschool

‘Waarde(n)vol & B(l)oeiend Onderwijzen’

2.3 Visie Cornelis Zeemanschool

Visie gestuurd werken: onze uitgangspunten

Visie gestuurd werken gaat ervan uit dat je een set uitgangspunten hebt, die leidend zijn voor alle beslissingen, die je neemt als school. Het betekent dat je vanuit je diepste opvattingen over het leven (wat een goed leven is volgens jou) het onderwijs vorm geeft en inricht. Deze basisfilosofie geeft richting en ondersteuning zonder dat er sprake is van een vast ‘stramien’ dat zo statisch is, dat het weinig ruimte laat voor creativiteit en vernieuwing (De Vries, 2013).

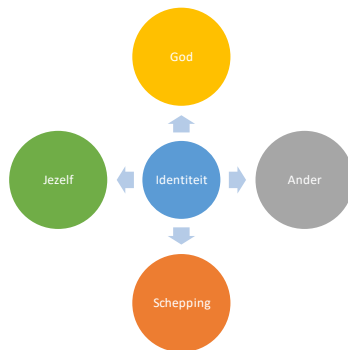
Als basis geldt, dat we geloven dat de mens is gemaakt om in relaties te leven, in verbinding te zijn. Vanuit onze christelijke identiteit werken we dit in een viervoudige relatie uit; de relatie met God, relatie met jezelf, de relatie tot de ander en de relatie met de schepping en wereld om ons heen. Bij elk van deze relaties staan Christelijke uitgangspunten die ons handelen sturen en die uitgewerkt zijn in de concretisering van de visie van de Cornelis Zeemanschool.

Identiteit in relatie tot jezelf

- Gewenst, geliefd, aanvaard en geënt.
- Mogen worden wie ze zijn in Christus (ontplooiing).
- Vorming van de eigen wil. Leren keuzes te maken vanuit datgene waar je voor staat.
- Bewust leven van wie je mag zijn in deze wereld. Je doet er toe.
- Ontplooiën en inzetten van talenten en kernkwaliteiten

Identiteit in relatie tot God

- Vertrouwen op God
- Verlangend naar een relatie met God
- Fundament d.w.z. een weten dat God de wereld in Zijn hand houdt
- Waarde en waardenvol. God als bron van het goede, het ware en het schone.
- Speciale relatie door het verzoenend bloed van Jezus Christus (vergevingsgezind), elke dag opnieuw beginnen

Identiteit in relatie tot de schepping

- Zorgdragen voor de schepping, rentmeesterschap (klimaat)
- Lichtdragers van het evangelie in de maatschappij.
- Zelfstandige en betrokken burgers, die opkomen voor gerechtigheid.
- Vreemdelingschap, onze bestemming

Identiteit in relatie tot de ander

- Verschillen zijn in de schepping gegeven; daarvan kunnen we genieten
- Ik mag opkomen voor mezelf in relatie tot de ander (grenzen aangeven).
- Leren dienstbaar te zijn tegenover een ander: jezelf leren wegcijferen als dat nodig is
- We hebben elkaar nodig: kunnen elkaar tot hand en voet zijn.
- We zijn uiteindelijk gemaakt om samen te leven en niet alleen.

De Bijbel, Gods woord, is de grondslag van ons onderwijs en waar we over onze identiteit kunnen leren. God is de Schepper van alles wat leeft. Hij is de oorsprong van deze wereld en draagt er ook zorg voor.

God wil dat niemand verloren gaat (2 Petrus 3:19). Hij geeft iedereen de kans om tot Hem te komen. Gods verlangen is dat mensen zich met Hem verzoenen. Het offer van Jezus Christus heeft voor ons die verzoening teweeg gebracht. Hij herstelde de schade, kloof die veroorzaakt is door onze zonde. Door Jezus mogen we opnieuw vrede ervaren met God. Dat is Gods verlangen. Het is Gods leidende wil, dat het offer van Jezus Christus, ons bij God zal brengen. (1 Petrus 3:18)

God heeft de mensen geschapen met een vrije wil, maar God vraagt wel om daar verantwoord mee om te gaan (Gal. 6:7-10). God wil ons helpen om goed met onze vrije wil om te gaan. God staat toe dat we goede en verkeerde keuzes maken, maar wenst dat we uiteindelijk ons vrijwillig toewijden aan Zijn doel met ons leven .

Het kennen van God is belangrijk om te weten wat Zijn wil is. Geloven in God is om te ontdekken wat Zijn wil is

Om Gods wil in ons leven te ontdekken heeft God Zijn woord gegeven. De Bijbel is het geopenbaarde woord van God en is een leidraad voor onze weg in dit leven. Het kennen van Gods wil heeft niets te maken met ons gedrag of gewoontes, maar wel met de manier van denken. Wanneer ons denken

vernieuwd wordt, ontwikkelen we een nieuwe manier van leven, die steeds meer haar wortels vindt in de gezindheid van Jezus Christus (Fil. 2:5, Jesaja 55:10-11).

Wat God van ons wil wordt samengevat in de volgende uitspraak van Jezus: “Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grote en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf” (Mattheüs 22, vers 37-40). De relatie met de Drie-Enige God, de liefde voor jezelf en de ander staat centraal en is waardevol voor ons onderwijs.

In relatie tot jezelf

God heeft de wereld zo lief gehad dat Hij zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven omdat een ieder die in Hem geloofd niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft (Johannes 3:16). Je bent gewenst, geliefd en geënt in het verlossingswerk van Jezus Christus.

God heeft ons gaven en talenten gegeven die we mogen ontwikkelen om te mogen worden wie we zijn in Christus om God te eren en jezelf en de naaste te dienen.

De kinderen benaderen we als unieke en waardevolle personen en we stimuleren ze in het (her)kennen, inzetten en ontwikkelen van talenten en kernkwaliteiten (persoonsvorming van binnenuit). Daarmee hebben we volwassenheid en zelfstandigheid op oog, zodat ze verantwoordelijkheden in de wereld op kunnen pakken.

We bieden onderwijs, waarin leerlingen zich veilig voelen en vertrouwen ontwikkelen in zichzelf, dat gericht is op het zo optimaal mogelijk ontwikkelen en ontplooien van talenten en kernkwaliteiten en het leren omgaan met eigen beperkingen.

Het onderwijsaanbod wordt zo specifiek/ haalbaar mogelijk afgestemd op de onderwijsbehoeften en (on)mogelijkheden van leerlingen.

In relatie tot de ander

God schiep de mens naar Zijn beeld (Genesis 1:27) met eigen gaven en talenten. De gaven mogen we inzetten om elkaar te dienen om zo Gods rijkdom van genade aan elkaar door te geven (1 Petrus 4:10). Door andere mensen te dienen geef je handen en voeten aan het dienen van God. Je bent dienstbaar met wat je van God ontvangen hebt.

In de gelijkenis van de “Barmhartige Samaritaan” roept de Here Jezus ons op om onze naaste lief te hebben (Lucas 10: 30 – 36). We moeten oog hebben voor elkaar door zorgzaam te zijn en elkaar willen helpen. We hebben elkaar nodig en dragen naar elkaar toe verantwoordelijkheid. Daarbij vinden we vergevingsgezind eerlijk belangrijk en gaan we met respect met elkaar om.

Alle ouders, leerkrachten en leerlingen zijn welkom, waarbij we vragen om respect hebben voor de christelijke grondslag en visie zoals in dit document is uitgewerkt. We willen vanuit onze christelijke visie leerlingen goed onderwijs geven en begeleiden om zich te ontwikkelen. Daarvoor zijn we samen met de ouders/ verzorgers verantwoordelijk. We vormen met ouders een opvoedgemeenschap rond het kind.

In relatie tot de schepping

We hebben zorg voor wat ons in de wereld als schepping van God is toevertrouwd. In de bijbel staat dat de mensen over de aarde mogen heersen (Genesis 1:28). Heersen betekent dat we er verantwoordelijkheid voor hebben, de aarde mogen ontwikkelen en op een goede manier met de aarde moeten omgaan en het is een uitnodiging om ervan te genieten en te ontvangen.

We hebben de aarde in bruikleen en moeten daar als goede rentmeesters voor zorgen. Dat heeft consequenties voor ons gedrag en handelen en de keuzes die we maken. We willen de kinderen ook leren hoe ze als christen in deze maatschappij kunnen leven als het gaat over klimaatveranderingen en milieubeheer

Visie burgerschap

Onze visie op burgerschap valt samen met de uitwerking van de vier relaties. Het feit dat we werken vanuit relatie geeft aan dat we verbondenheid belangrijk vinden. Sociale cohesie ervaren we vanzelfsprekend met mensen, die dezelfde uitgangspunten onderschrijven, maar beperkt zich daar niet toe: onze zorg voor (mede)mens en wereld herkennen we breed in de samenleving. De maatschappelijke taak van het christelijk onderwijs is te typeren met enerzijds het begrip “nabijheid” (namelijk ten positieve bijdragen vanuit de vier relaties) en anderzijds met de aanduiding “distantie” (namelijk vanuit het besef dat de maatschappij waarin wij leven – net als wijzelf- zondig en tijdelijk is en herstel nodig heeft). Daar waar spanningen of dilemma’s ontstaan binnen school of met maatschappelijke verwachtingen is onze houding constructiever er op gericht om er samen uit te komen; deze attitude wordt ook aan leerlingen meegegeven.

Als christelijke school kiezen we voor een christelijk burgerschap. Dat wil zeggen dat leerlingen vanuit een Bijbelse visie worden voorbereid op het participeren in de pluriforme, multiculturele maatschappij en leren leerlingen omgaan met verschillende mensen en levensbeschouwingen. De school wil leerlingen leren aan de hand van de Bijbel concreet gestalte te geven aan een christelijke levenshouding. Leerlingen worden gestimuleerd om niet het eigenbelang als uitgangspunt te nemen, maar zelfstandig en actief verantwoordelijkheid te dragen voor de belangen van de gemeenschap in en buiten de school. Belangrijke aspecten, die we daarbij bespreekbaar maken zijn vreemdelingschap, dienstbaarheid, rentmeesterschap en leven in eeuwigheidsperspectief.

Vanuit de vierslag heeft het team van de Cornelis Zeemanschool richting gevende waarden of uitspraken opgesteld die praktisch sturing geven aan gedrag en het handelen. Deze richting gevende uitspraken helpen ons om de toepassing naar het alledaags handelen vorm te geven.

Richtinggevende principes:

In relatie tot God

- Ik wil bij leerlingen het verlangen wekken om de Heere persoonlijk te leren kennen
- Ik wil leerlingen leren omgaan met vergeving en vergeven worden.

In relatie tot jezelf

- Ik wil leerlingen ondersteunen om tot groei en bloei te komen
- Ik wil leerlingen helpen om goed en kwaad te onderscheiden te leren kiezen voor het goede (wilsontwikkeling)

In relatie tot de ander

- Ik wil leerlingen leren dat ieder uniek is en dat daarom een ander er mag zijn
- Ik wil leerlingen laten ervaren dat we als school en daarbuiten er met en voor elkaar zijn

In relatie tot de schepping

- Ik wil leerlingen leren verantwoordelijk te zijn voor hun leefomgeving, zowel binnen als buiten.
- Ik wil leerlingen leren om maatschappelijk betrokken te zijn: versterken van het goede en herstellen van het kwade

2.4 Visie op het kind

De Cornelis Zeemanschool heeft 279 leerlingen (teldatum 1-2-2023). Al deze leerlingen hebben een unieke persoonlijkheid, talenten, kernkwaliteiten en verschillende behoeftes. De meeste leerlingen ontwikkelen zich op een regelmatige, wellicht voorspelbare manier. Er zijn ook leerlingen die een langere tijd nodig hebben om te leren of juist maar weinig uitleg nodig hebben om grote stappen te maken in hun leerproces.

De verschillen in ontwikkeling van leerlingen kunnen ontstaan door meerdere factoren. Er is verschil in intelligentie, lichamelijke condities, werkhouding, sociale- en emotionele ontwikkeling en er is verschil in thuissituaties (milieu/cultuur). Ieder kind is daarom uniek op zijn/haar eigen wijze en met zijn/haar eigen talenten en kernkwaliteiten.

Het onderwijs en de wijze waarop dit aangeboden wordt op de Cornelis Zeemanschool, dient hierom gebaseerd te zijn op voorwaarden die het de leerlingen mogelijk maakt om zo breed mogelijk onderwijs te ontvangen en zicht te ontplooien naar vermogen. De wijze waarop de Cornelis Zeemanschool de leerlingen hierin ondersteund wordt verwoord in dit Schoolondersteuningsplan.

2.5 Profilering Cornelis Zeemanschool

De Cornelis Zeemanschool biedt extra ondersteuning aan kinderen met een visuele beperking. Naast de aanwezigheid van speciale apparatuur en een onderwijsassistent die brailleschrift beheerst, hebben de leerkrachten ruime ervaring in het werken met kinderen met een visuele beperking.

Meer dan 95% van het schoolteam is geschoold in het werken met leerlingen met een visuele beperking. Het team krijgt in de oneven kalenderjaren verdere professionalisering van Bartimeus of Visio aangeboden. Het aanbod aan ondersteunende middelen en evt. aangepast onderwijsaanbod staat verwoord in het Begeleidingsplan van deze leerling. Deze wordt aan het begin van het schooljaar opgesteld door de Ambulant Begeleider van Bartiméus of Visio in overleg met ouders, leerkracht, onderwijsassistent en IB-er.

In 2015 is het interieur, de vloeren en verlichting van de school aangepast aan de ondersteuningsbehoeften van deze doelgroep.

3. Toelichting op het Schoolondersteuningsplan

3.1 Inleiding

De Cornelis Zeemanschool is één van de 7 protestants christelijke basisscholen binnen de Rehoboth vereniging in Urk. De scholen binnen de vereniging hebben een eigen directeur en managementteam. Deze worden ondersteund door de algemeen directeur. Op het bestuurskantoor zijn een aantal specialisten werkzaam, die ingezet worden op de scholen. De school bestaat uit 12 groepen en heeft een leerlingaantal van ongeveer 300 leerlingen. Het managementteam van de Cornelis Zeemanschool bestaat uit een directeur, team coördinator en intern begeleider. De directeur maakt deel uit van het directiebestuur binnen de vereniging en de intern begeleider van het IB-netwerk.

Als vereniging maakt schoolvereniging Rehoboth deel uit van het overkoepelende Samenwerkingsverband Noodoostpolder-Urk. Binnen dit Samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt die ook van toepassing zijn op het onderwijs op de Cornelis Zeemanschool.

Tijdens de MR vergadering op 27-6-2023 is dit document vastgesteld.

3.2 Het Schoolondersteuningsplan in relatie met andere documenten

Met de invoering van passend onderwijs en de decentralisatie van de jeugdzorg zijn schoolbesturen en gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor de afstemming tussen onderwijsondersteuning en de zorg voor kinderen en jongeren. De schoolbesturen binnen het samenwerkingsverband Noordoostpolder – Urk hebben met elkaar een ondersteuningsplan gemaakt, waarin zij afgesproken hebben hoe kinderen die extra ondersteuning nodig hebben een passende plek en passende begeleiding kunnen krijgen binnen het samenwerkingsverband. Dit ondersteuningsplan wordt ten minste 1 keer per 4 jaar opgesteld.

De wijze waarop de ondersteuning voor leerlingen binnen de Cornelis Zeemanschool is gerealiseerd staat verwoord in dit schoolondersteuningsplan. Het is een document dat een beeld geeft van de wijze waarop ondersteuning voor leerlingen binnen onze school is gerealiseerd. Het fungeert als handvat en leidraad voor het team en voor ouders.

Het schoolondersteuningsplan van de Cornelis Zeemanschool heeft 3 functies:

- 1.Kwaliteitsdocument
- 2.Planningsdocument
- 3.Verantwoordingsdocument

Het schoolondersteuningsplan moet als een ontwikkeldocument worden beschouwd. Jaarlijks zal er dan ook sprake zijn van veranderingen c.q. aanvullingen. Diverse protocollen zijn te vinden in de digitale map 'Schoolondersteuningsplan'. Deze is op verzoek ter inzage op school.

Daarnaast vindt er jaarlijks een evaluatie plaats van de werking van dit schoolondersteuningsplan door middel van het schoolondersteuningsprofiel. Middels het schoolondersteuningsprofiel maakt de school duidelijk welke ondersteuning ze kan bieden,

waar haar expertise ligt en op welke punten de school zich het komende jaar verder wil ontwikkelen. Op basis hiervan wordt jaarlijks het schoolondersteuningsplan aangevuld en/of herzien.

De inhoud van het schoolondersteuningsprofiel van de Cornelis Zeemanschool, tezamen met de schoolondersteuningsprofielen van de andere deelnemende scholen, geeft tevens het samenwerkingsverband weer inzicht in de zorgmogelijkheden binnen de regio Noordoostpolder –Urk en geeft inzicht in ontwikkelpunten op regio-niveau.

3.3 Doelstellingen van het Schoolondersteuningsplan

Door middel van het Schoolondersteuningsplan wil de Cornelis Zeemanschool de volgende doelstellingen bereiken:

- In kaart brengen op welke wijze de school voldoet aan de basisondersteuning
- Preventieve zorg verlenen voor alle leerlingen, op alle leer-en ontwikkelingsgebieden;
- Deskundigheidsbevordering van de individuele leerkracht op het gebied van signaleren, kunnen maken van een probleemanalyse, remediëren (planmatig handelen/behandelen van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften) en evalueren;
- Anticiperen op ontwikkelingen die kunnen leiden tot voorkomen van achterstanden;
- Effectief kunnen activeren en instrueren van leerlingen;
- Aanpassen van klassenorganisatie aan de behoeften van het individuele kind.

4. Passend Onderwijs binnen Schoolvereniging Rehoboth

4.1 Inleiding

Met ingang van Passend onderwijs hebben schoolbesturen 'zorgplicht' gekregen. Dat betekent dat de school waar een kind aangemeld wordt, voor passend onderwijs moet zorgen. Dat kan op de school zijn waarop het kind is aangemeld, of op een andere, meer passende school. Samen zijn de schoolbesturen bij Samenwerkingsverband Noordoostpolder-Urk verantwoordelijk voor passend onderwijs voor alle kinderen in het samenwerkingsverband. De school zal samen met de ouders onderzoeken of in het geval van specifieke ondersteuningsbehoeften de school de aangemelde leerling voldoende onderwijs kan bieden. Leerlingen binnen de basisondersteuning worden geplaatst op de school van aanmelding, mits aan alle plaatsingsvoorwaarden is voldaan. Er is een informatieverplichting van ouders bij de aanmelding op de basisschool.

Om het kind zo goed mogelijk van onderwijs en ondersteuning te voorzien, zijn er binnen het samenwerkingsverband verschillende ondersteuningsniveaus die kunnen worden ingezet.

4.2 Niveau 1: Basisondersteuning

Alle scholen binnen schoolvereniging Rehoboth zijn geschikt voor de gemiddelde leerling én bieden tot op een bepaald niveau ondersteuning aan kinderen met extra onderwijsbehoeften. Denk hierbij aan:

- Leerproblemen (zoals dyslexie en dyscalculie, meer- of minderbegaafd)
- Gedragsproblemen
- Medische problemen

Op alle scholen is, in samenwerking met lokale instellingen, fysiotherapie en logopedie mogelijk. De wijze waarop de Cornelis Zeemanschool haar basisondersteuning vorm geeft, staat beschreven in dit Schoolondersteuningsplan.

Iedere school werkt 'preventief, handelingsgericht en opbrengstgericht' maar heeft ruimte om onderwijs naar eigen inzicht vorm te geven. In de afgelopen jaren heeft de Cornelis Zeemanschool het accent gelegd op het 'leren met hart, hoofd en handen'. De school is o.a. een LIST-gecertificeerde school waarbij het doel is om door middel van een structurele en schoolbrede aanpak te zorgen dat alle leerlingen zelfstandige en gemotiveerde lezers worden, die lezen voor hun plezier en om te leren.

Daarnaast wordt in alle lagen van de Cornelis Zeemanschool gewerkt volgens de principes van Kernreflectie, waarbij uitgegaan wordt van de kwaliteiten van een ieder, waardoor het (zelf)vertrouwen vergroot wordt en het leren en (samen)werken gemakkelijker gaat.

Tevens organiseert de school regelmatig cultureel maatschappelijke georiënteerde themaweken en projecten.

4.3 Niveau 2: Extra ondersteuningsaanbod

De Cornelis Zeemanschool biedt extra ondersteuning aan kinderen met een visuele beperking. Naast de aanwezigheid van speciale apparatuur en een onderwijsassistent die brailleschrift beheerst, hebben de leerkrachten ruime ervaring in het werken met kinderen

met een visuele beperking. Het team krijgt in de oneven kalenderjaren verdere professionalisering van Bartimeus of Visio aangeboden, >95% van het team is geschoold. Daarnaast is in 2015 het interieur, de vloeren en verlichting aangepast aan de ondersteuningsbehoeften van deze doelgroep.

Op dit moment is er binnen schoolvereniging Rehoboth extra ondersteuning mogelijk voor:

- Kinderen met een visuele beperking of slechtziendheid (Cornelis Zeemanschool)
- Kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking (Prinses Beatrixschool)
- Kinderen met spraak/taalproblemen (Harpje Visserschool)
- Kinderen die het Nederlands niet of nauwelijks beheersen doordat zij recent in Nederland wonen (nieuwkomersschool bij de Groen van Prinsterer school)

4.4 Niveau 3: De speciale basisschool

Als het aanbod binnen een integratiegroep op de Brede Zorgschool niet toereikend is, wordt bekeken of sbo-school De Klimboom een optie is. **De Klimboom in Emmeloord** (www.deklimboom-emmeloord.nl) is met name gespecialiseerd in kinderen met leerproblemen of een leerachterstand. Het gaat hier om kinderen die zich niet naar hun mogelijkheden ontwikkelen en bij wie daarnaast sprake is van gedragsproblemen of een bedreigde sociaal-emotionele ontwikkeling. De Klimboom is bovendien een lesplaats voor sommige ZML-kinderen of kinderen met extra onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag.

4.5 Niveau 4: Speciaal onderwijs

Kinderen met zeer ernstige problematiek worden doorverwezen naar

Bartimeus in Zeist en Lochem, (www.bartimeus.nl) voor kinderen met visuele problemen (cluster 1)

De Enkschool in Zwolle en Kampen, (www.kentalisonderwijs.nl/enkschool) voor spraak/taalproblemen (cluster 2)

De Zonnebloemschool in Emmeloord, (www.zonnebloemschool.nl) voor Zeer Moeilijk Lerende kinderen (cluster 3).

De Twijn in Zwolle, (www.detwijn.com) voor kinderen met specifieke lichamelijke-motorische beperkingen (cluster 3).

De Optimist in Emmeloord, (www.deoptimist.eduvier.nl) voor kinderen met ernstige gedragsproblemen (cluster 4).

Als er mogelijkheden zijn, en het komt het welbevinden van het kind ten goede, kan er soms gekozen worden voor een arrangement: het kind gaat een deel van de week naar een basisschool en de rest van de week naar een school voor speciaal onderwijs.

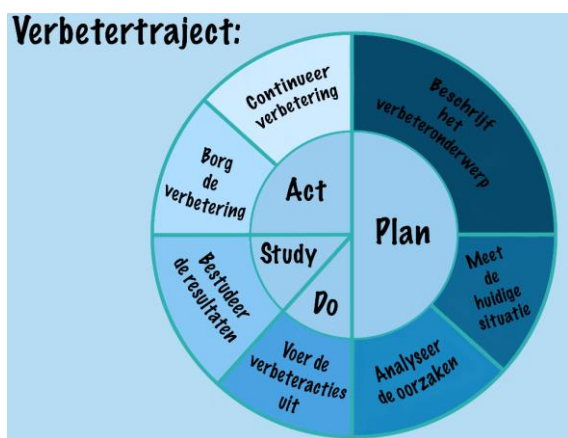
In paragraaf 6.6 wordt nader omschreven wanneer gekozen kan worden om een leerling te verwijzen naar Speciaal (basis) onderwijs en middels welke procedure.

5. Kwaliteitszorg

5.1 Inleiding

Dit Schoolondersteuningsplan is een onderdeel waarmee wij de kwaliteit van ons onderwijs bewaken. We werken op de Cornelis Zeemanschool systematisch aan het verbeteren van de opbrengsten van onze leerlingen met behulp van onder andere de PDSA-cirkel.

- Wat beloven we? – doel (plan)
- Doen wat we beloven – uitvoering (do)
- Doen we wat we beloven en bestudeer evt. oorzaken? – evaluatie (study)
- Vasthouden en verbeteren – borging (act)

Binnen de kwaliteitszorg is het belangrijk om gedegen en systematisch analyses te maken van de resultaten van het geboden onderwijs. Hoe worden de dingen gedaan, doen we het goed of moeten er aanpassingen komen? Als team zijn we samen verantwoordelijk voor het aanbod en de resultaten en de stappen die genomen zijn om de kwaliteit te waarborgen en/ of te verbeteren. Om de kwaliteit te blijven waarborgen ondernemen we stappen op school-, leerkracht- en leerling niveau. Een volledige beschrijving van het kwaliteitsbeleid van de Cornelis Zeemanschool vindt u in het document 'Kwaliteitsbeleid Cornelis Zeemanschool'.

5.2 Leerlingvolgsysteem

Vanaf het moment dat een kind bij ons op school komt tot het ogenblik dat hij of zij de school verlaat proberen wij hun op alle gebieden zo goed mogelijk te begeleiden. Niet alleen op het gebied van de verwerving van kennis, maar ook de ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied willen wij nauwkeurig in kaart brengen. Dit alles doen wij met behulp van ons leerlingvolgsysteem.

5.3 Cognitieve ontwikkeling

Voor de groepen 1 en 2 hanteren wij het Leerlingvolgsysteem Leerlijnen voor het jonge kind van Parnassys. Dit is een observatie-instrument waarmee het ontwikkelingsverloop van jonge kinderen op diverse ontwikkelingsgebieden kan worden geobserveerd en geregistreerd.

Met de Leerlijnen voor het jonge kind bepaalt de leerkracht op basis van professionele observatie, per ontwikkelingsaspect van het kind, in welke fase het kind zich bevindt en of dit passend is bij de leeftijd. Het registratiemodel wordt twee keer per jaar digitaal ingevuld. In de tussenliggende periodes observeert de leerkracht de kinderen meerdere keren tijdens door de kinderen zelf gekozen activiteiten en de door de leerkracht georganiseerde activiteiten. Gegevens worden per ontwikkelingsgebied en leerlijn verzameld en genoteerd. Aan de hand van deze gegevens ontwerpt de leerkracht vervolgens een afgestemd ontwikkelingsgericht activiteitenaanbod hetgeen verwerkt wordt in een gethematiseerd groepsplan. Indien een kind zich niet conform de ontwikkelingslijn ontwikkelt, dan wordt er gekeken naar de oorzaak van stagnatie in de ontwikkeling van het kind. Afhankelijk van de oorzaak wordt er gekeken of er interventies ingezet moeten gaan worden. Indien er interventies nodig zijn, worden deze verwerkt in eerste instantie verwerkt in het themagroepsplan. In het geval van interventies op meerdere ontwikkelgebieden dan wordt deze verwerkt in een Individueel Handelingsplan.

Naast de leerlijnen voor het jonge kind wordt er in de groepen 2 het stappenplan van het LIST-project (Lezen is Top) gebruikt. Aan de hand van deze toetsen wordt het aanbod voor de onderdelen Luisteren, Creatief Schrijven en Letters-en Leeshandeling bepaald. Meer informatie over het LIST-project vindt u in het 'Handboek LIST Cornelis Zeemanschool'.

We volgen in groep 2 de leerlingen met een letterboekje (bijlage 4). De letters worden het hele jaar door aangeboden en afgevinkt als de leerlingen deze kennen. In de laatste periode van het jaar worden alle letters uit het letterboekje nogmaals gecheckt. Het overzicht van welke en hoeveel letters beheerst worden, wordt bij de warme overdracht overgedragen aan de nieuwe groepsleerkracht(en).

In groep 1 bieden we de letters aan passend bij het thema, bieden we de cijfers tot en met 10 aan en verwachten we dat de leerlingen deze kennen. In groep 1 en 2 kennen de leerlingen diverse vormen, en de kleuren. Dit wordt in beide groepen afgetoetst in de leerlijnen van het jonge kind.

Vanaf groep 3 wordt naast methode-gebonden toetsen het IEP - leerlingvolgsysteem gebruikt voor de methode-onafhankelijke toetsing. N.a.v. een toetsrooster worden er in alle groepen IEP-toetsen afgenomen (zie bijlage 1). Dit toetsrooster is verenigingsbreed opgesteld en wordt dus door scholen van Rehoboth gevolgd, en aangevuld op school niveau. We gebruiken daarvoor de landelijk genormeerde toetsen van het IEP voor Spelling/taalverzorging, Begrijpend Lezen en Rekenen en Wiskunde. Om het technisch lezen te toetsen gebruiken we de DMT en AVI-toets voor risicolezers, en de Iep leestoetsen-toetsen voor de reguliere lezers.

Daarnaast gebruiken we op de Cornelis Zeemanschool de toetsen van de rekenmethode 'Pluspunt' om de vorderingen op het onderdeel hoofdrekenen in kaart te brengen. Ook zetten we Bareka in om de vorderingen op de basisautomatisering te volgen.

5.4 Sociaal-emotionele ontwikkeling

In de groepen 1 en 2 worden 2x per jaar observaties uitgevoerd door de leerkrachten die gericht zijn op de sociaal-emotionele ontwikkeling. Er wordt daarvoor gebruik gemaakt van het Leerlingvolgsysteem jonge kind, waarvan de leerlijn sociaal emotioneel ontwikkeling wordt gescoord. Deze signaleringslijst wordt in oktober en februari ingevuld door de leerkrachten. Ook zijn er extra doelen binnen de SEO leerlijn beschikbaar nl. sociaal initiatief, sociale flexibiliteit, sociale autonomie, inlevingsvermogen, impulsbeheersing.

Om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in de groepen 3 t/m 8 te volgen, wordt gebruik gemaakt van het Leerlingvolgsysteem IEP. Deze signaleringslijst hart en handen wordt jaarlijks in oktober en februari ingevuld door de leerkrachten en leerlingen.

Dit valt ook binnen het kader van de monitoring sociale veiligheid. In groep 1 t/m 5 wordt deze mondeling afgenomen door de leerkracht (zie bijlage 3). Verdere informatie over het sociaal veiligheidsbeleid vindt u in het document 'Beleidsplan Schoolklimaat & Veiligheid Cornelis Zeemanschool'.

Vanaf eind groep 3 tot midden groep 8 nemen we een digitaal sociogram af om de groepsontwikkeling en dynamiek te volgen. Hiervoor werken we met Sometics/IEP.

Van elke leerling houden wij in ons archief en digitale administratiesysteem Parnassys een leerlingendossier bij met de resultaten van de diverse toetsen binnen ons leerlingvolgsysteem en de diverse rapportages.

In en onder het toetsrooster wordt ook de uitwerking van het volgen van de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen uitgewerkt.

5.5 Opbrengstanalyse

Drie keer per jaar analyseren de leerkracht en Intern Begeleider tijdens de groepsbesprekingen de cito-resultaten en methodetoetsen op groepsniveau. Op leerling-niveau vindt dit drie keer per jaar plaats tijdens de leerling-besprekingen.

Twee keer per jaar worden de resultaten en opbrengsten in het MT en op schoolniveau en het team besproken. Wij maken hierbij gebruik van trendanalyses, resultaten en opbrengsten. De uitkomsten van deze analyses worden teambreed besproken tijdens de onderwijskundige vergaderingen. Schoolbrede acties die daaruit voortvloeien worden verwerkt in de betreffende jaarplannen (Rekenen, Begrijpend Lezen, Spelling, werkgroepen).

Tijdens deze besprekingen op groeps- en schoolniveau worden de streefdoelen van zowel de inspectie als de school (ambitie) geëvalueerd. Deze doelen staan verwoord in het kwaliteitsdocument en trendanalyse van de Cornelis Zeemanschool.

Tevens worden deze resultaten door het MT besproken met de bovenscholse directie van de schoolvereniging.

5.6 Onderwijs inspectie

De Onderwijsinspectie houdt toezicht op de onderwijskwaliteit op alle basisscholen. Alle scholen worden 1 keer in de 4 jaar bezocht. De inspectie controleert de naleving van de wettelijke vereisten, de rechtmatige besteding van middelen, het financieel beheer en de financiële positie van scholen.

Daarnaast kijkt de inspectie jaarlijks of een school voldoende kwaliteit levert aan de hand van de resultaten van de Schooleindtoets in groep 8. Hierbij wordt ook gekeken naar de referentieniveaus.

Verdere informatie over de Onderwijsinspectie kunt u vinden op de website van de Onderwijsinspectie.

6. Ondersteuningsstructuur Cornelis Zeemanschool

6.1 Inleiding

Op de Cornelis Zeemanschool werken we met jaarstofklassen, waarbij wordt uitgegaan van groepsgericht onderwijs op basis van leeftijdscriterium. Op dit moment is er sprake van 12 groepen, waarbij er sprake kan zijn van gemengde groepen, bijvoorbeeld een combinatiegroep. Binnen de jaarklassen vindt interne differentiatie plaats volgens de uitgangspunten van Handelingsgericht Werken.

In dit hoofdstuk wordt de ondersteuningsstructuur van de Cornelis Zeemanschool beschreven. Hierbij komen de verschillende aspecten van ondersteuning aan bod: de ondersteuning op groepsniveau, interne ondersteuning en externe ondersteuning. De structuur heeft tot doel de leerkrachten te ondersteunen hoe te handelen als een leerling zich onvoldoende ontwikkelt en meer aandacht nodig heeft.

In plaats van 'zorgleerlingen' spreken we in het kader van Passend Onderwijs liever over 'aandachtsleerlingen'. Een aandachtsleerling heeft door interne of externe factoren bepaalde (specifieke) onderwijsbehoeften (tijdelijk) extra hulp en/of begeleiding, materialen en middelen nodig en/of waarbij een aangepast onderwijsprogramma moet worden aangeboden. Te denken valt aan:

- Kinderen die problemen hebben met de sociaal emotionele ontwikkeling.
- Kinderen die problemen hebben met gedrag, deze kunnen zowel naar binnen als naar buiten gericht zijn.
- Kinderen die problemen hebben met hun werkhouding en concentratie
- Kinderen die problemen hebben met de motoriek.
- Kinderen die problemen hebben met de spraaktaalontwikkeling.
- Kinderen die op de CITO toets een D of een E (IV OF V) score behalen.
- Kinderen die op de CITO toets een onvoldoende groei maken in de vaardigheidsscore.
- Kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking
- Kinderen met een IHP of OPP.
- Kinderen die juist te makkelijk met de grote groep mee kunnen, meerbegaafde kinderen. (A+ score)

6.2 Drie lagen van ondersteuning

In de ondersteuningsstructuur van de Cornelis Zeemanschool zijn drie lagen van ondersteuning te onderscheiden.

- Zorglaag 1: basisondersteuning (groepsplan)
- Zorglaag 2: preventieve en licht curatieve interventies op enkel vakgebied (zoveel mogelijk verwoord in groepsplan, verlengde of verkorte instructie)
- Zorglaag 3: specifiek ondersteuningsarrangement d.w.z. ondersteuning voor leerlingen met (langdurig) specifieke ondersteuning en/of aangepast onderwijsprogramma voor 1 of meerdere vakgebieden en/of sociaal emotionele ontwikkeling (verwoord in IHP of OPP)

6.3 Zorglaag 1: basisondersteuning

De Cornelis Zeemanschool werkt op basis van de principes van Handelingsgericht Werken. Op basis van observaties, toetsen en gesprekken met ouders, worden 2x per jaar de **onderwijsbehoeften** van de leerlingen in kaart gebracht door de leerkracht. Wat heeft deze leerling nodig om een bepaald doel te kunnen bereiken? Welke benadering, aanpak, ondersteuning, instructie etc. heeft het nodig? Deze onderwijsbehoeften worden verwoord in Parnassys. Binnen de jaarstofklassen wordt uitgegaan van *convergente differentiatie*, waarbij het aanbod in de groep centraal staat. De leerlingen werken zoveel mogelijk op hetzelfde niveau, maar door de onderwijsbehoeften van alle leerlingen te clusteren wordt er een onderscheid gemaakt in differentiatie-groepen.

6.3.1 Onderbouw

In de onderbouw worden de leerlingen gevolgd met de leerlijnen voor het jonge kind. Op basis van verschillende observaties per ontwikkelingslijn wordt in kaart gebracht waar een leerling zit in zijn ontwikkeling voor die betreffende lijn. Op basis van deze indeling wordt vervolgens het aanbod in de groep bepaald en verwoord in de themaplanner. Ook hier werken leerlingen zoveel mogelijk op hetzelfde niveau, maar door de onderwijsbehoeften te clusteren wordt er een onderscheid gemaakt in drie groepen:

- **Basis groep:** leerlingen volgen het gewone basisaanbod
- **Intensieve groep:** leerlingen die (bijna) een half jaar of meer onder hun leeftijd zitten
- **Meer groep:** leerlingen die (bijna) een half jaar of meer boven hun leeftijd zitten

In het themaplanner wordt vervolgens een beredeneerd aanbod van activiteiten weergegeven vanuit de doelen van de leerlijnen van het jonge kind.

- Rekenen
- Taal
- Motoriek
- Spel
- Sociaal Emotionele ontwikkeling: Betrokkenheid, taakgerichtheid/ zelfstandigheid, welbevinden, sociaal initiatief, sociale flexibiliteit, sociale autonomie, impulsbeheersing en inlevingsvermogen.
- Engels, Bijbelse Geschiedenis, Verkeer en Muziek

6.3.2 Midden –en Bovenbouw

Op basis van de onderwijsbehoeften, observaties en toets scores wordt in de groepen 3 t/m 8 gewerkt met de volgende differentiatie-groepen:

Basis groep: deze kinderen kunnen na klassikale instructie zelfstandig aan de slag met de basisstof. Deze leerlingen pikken de leerstof snel op, maar hebben wel behoefte aan regelmatige instructie.

Intensieve groep: deze kinderen hebben naast de basisaanpak extra instructie en/of andere werkwijze, methode en materialen nodig om de leerstof op te pikken.

Meer- groep: deze kinderen hebben weinig tot geen instructie en begeleiding nodig van de leerkracht om zelfstandig de leerstof op te pikken. Deze leerlingen krijgen van de leerkracht extra verdiepende materialen en lesstof om extra vaardigheden aan te leren.

Op basis van deze drie groepen maakt de leerkracht twee keer per jaar voor de verschillende vakgebieden een **groepsplan**. Hierin wordt beschreven welke leerstofdoelen en vaardigheidsdoelen en welk onderwijsaanbod de komende periode aan bod komt. Werken met een groepsplan betekent dat er activiteiten voor de hele groep, voor subgroepen en indien nodig voor individuele leerlingen zijn opgenomen.

Bij het aanbieden van de leerstof wordt gebruik gemaakt van het **Activerend Directe Instructiemodel** (ADIM) waarbij de leerkracht samen met de leerlingen op een interactieve manier nieuwe informatie koppelen aan bestaande kennis. (zie bijlage 5, 6)

In alle groepen is een klassenmap aanwezig, waarin de relatie tussen de opgestelde groepsplannen en het dagelijks handelen van de leerkracht is vastgelegd in een weekplanning. De leerkrachten plannen minimaal 1 week van tevoren het aanbod van de groep in de weekplanning. De leerkracht reflecteert, in samenspraak met de leerlingen, op het product en proces. Wekelijks worden in de weekplanning bijzonderheden/opmerkingen genoteerd, zodat leerlingen tijdig gesignaleerd worden i.v.m. extra hulp en aandacht en wijzigingen in het groepsplan aangebracht kunnen worden. Aan het eind van de periode worden de resultaten in het groepsplan geëvalueerd en worden de niveaugroepen bijgesteld.

6.4 Zorglaag 2: preventieve en licht curatieve interventies op enkel vakgebied

Indien een leerling op een bepaald vakgebied uitvalt, maar d.m.v. bijvoorbeeld verlengde instructie of aangepaste werkvorm of kortdurende remediering de lesstof van de groep kan volgen, wordt de extra zorg + aanbod voor deze leerling opgenomen in het groepsplan. De leerkracht en/of de onderwijsassistent geeft extra hulp aan kinderen die dat nodig hebben. Hij of zij geeft deze extra begeleiding op basis van systematisch verkregen signaleringsgegevens uit toetsen en observaties.

6.4.1 Ondersteuning door onderwijsassistenten/klassenondersteuners

De extra preventieve en (licht) curatieve ondersteuning, wordt gegeven onder verantwoordelijkheid van de leerkracht en wordt al dan niet uitgevoerd door de eigen leerkracht of door onderwijsassistenten. Dit gebeurt in samenspraak met IB-er en de groepsleerkracht. Deze ondersteuning vindt bij voorkeur plaats in de klas, maar kan ook in een aparte ruimte worden gegeven. Vanwege de grootte van de groepen is er tevens voor gekozen om in sommige groepen klassenverkleining toe te passen. Tijdens deze momenten wordt de betreffende groep gesplitst, heterogeen (3 niveaugroepen) of homogeen (1 bepaalde niveaugroep) en begeleid door de klassenondersteuner. De leerkracht blijft verantwoordelijk voor de aangeboden lesstof of de administratieve verwerking van toetsen.

6.4.2 Ondersteunende middelen

Sommige leerlingen hebben baat bij ondersteunende middelen zoals een wiebelkussen, koptelefoon of studie buddy. Met deze middelen kan een leerling omgevingsgeluiden en

prikkels beter uitsluiten en zich beter concentreren op de taak. In principe worden deze middelen na overleg met leerkracht en IB-er verstrekt aan betreffende leerlingen.

6.4.3 Dyslexie in de onderbouw

In de onderbouw leert een kind de eerste beginselen van het lezen. Bij kinderen die een groter risico lopen op dyslexie is het in deze periode heel belangrijk goed te letten op de signalen van leesproblemen. Vanuit het achtergrondinformatieformulier dat bij aanmelding van de leerling door ouders wordt ingevuld, wordt al duidelijk of er sprake is van dyslexie binnen de familie van een leerling. Vanaf dat moment wordt deze leerling preventief in laag 2 van LIST gezet en wordt er extra aandacht geschonken aan het Luisteren, Creatief Schrijven en Letters/Leeshandeling (groep 2). Zie handboek LIST voor verdere info.

Vanuit de toetsen Letters benoemen (Protocol), Woordenschattoets, Analysetoets, Synthese 1 en 2 en Benoemsnelheid (allen Aarnoutse) in groep 2, wordt in de 2^e helft van groep 2 de zorg verder geïntensiveerd door met laag 3 te starten, d.w.z. inzet van voorschotbenadering.

Met behulp van deze gegevens uit groep 2, wordt bij aanvang van groep 3 al een indeling gemaakt in laag 1,2 en 3 van LIST en starten de risicoleerlingen direct, naast laag 1, met laag 2 of 3 (connecten). In deze groep wordt indien nodig dan ook gestart met het invullen van het dyslexieprotocol. Hierin worden de vorderingen van de leerling bijgehouden en wordt van de gegevens gebruik gemaakt bij de aanvraag van dyslexieonderzoek.

Aan het eind van groep vier is het tijd om te beoordelen of het technisch lezen naar wens verloopt. Als dat niet het geval is en extra hulp ook geen resultaat oplevert, is het moment aangebroken om een deskundige in te schakelen die na onderzoek kan beoordelen of er sprake is van een diagnose dyslexie. Hiervoor kan er met toestemming van ouders, een aanvraag voor onderzoek vergoede dyslexiezorg worden ingediend bij één van de daartoe erkende en vergoede bureaus door de gemeente. In bijlage 2 is het protocol/stappenplan Dyslexie opgenomen.

6.4.4 Dyslexie in de bovenbouw

Na bovenstaande is het niet vanzelfsprekend dat dyslexie al in de onderbouw wordt opgespoord. Kinderen kunnen hun leesproblemen jarenlang verbergen. Het komt ook voor dat een leerkracht de problemen niet onderkent.

Opsporing en behandeling van ernstige leesproblemen en dyslexie blijft dus ook in de bovenbouw hard nodig. Om deze reden is ook voor de bovenbouw een protocol leesproblemen en dyslexie opgesteld.

Als de leesontwikkeling stagneert en na een intensieve periode van begeleiding en extra hulp ook geen resultaat oplevert, is het moment aangebroken om een deskundige in te schakelen die na onderzoek kan beoordelen of er sprake is van een diagnose dyslexie. Hiervoor kan er met toestemming van ouders, een aanvraag voor onderzoek vergoede ernstige enkelvoudige dyslexiezorg worden ingediend bij één van de vergoede aanbieders van de gemeente Urk. Dit gaat in nauw overleg met de IB-er. Op dit moment werkt de gemeente Urk met de volgende vergoede aanbieders: (Op de website van de gemeente staat de recente lijst van aanbieders.)

- ✓ Schoolbegeleidingsdienst Centraal Nederland
- ✓ Onderwijs Zorg Centrum Cascade
- ✓ Driestar Educatief

Alle voorgenoemde instanties voeren dyslexiebehandelingen uit in een ruimte op de school of in het bestuurskantoor aan de Vlaak.

Wanneer dyslexie is vastgesteld wordt vanaf ongeveer eind groep 5 gestart met het inzetten van ondersteunende middelen, zoals L2s, dyslexieboeken, luisterboeken etc. Ook wordt ondersteuning ingezet door mede-leerlingen, onderwijsassistenten en de leerkracht. In bijlage 2 is het protocol/stappenplan Dyslexie opgenomen.

6.4.5 Dyscalculie

Dyscalculie betekent letterlijk 'niet kunnen berekenen'. Het is net als bij dyslexie in feite een andere term voor ernstige en hardnekkige problemen bij het aanleren van bepaalde schoolse vaardigheden, die niet worden veroorzaakt door een gebrek aan intelligentie of te weinig onderwijs. Bij dyscalculie gaat het om ernstige en hardnekkige problemen met het leren en vlot/accuraat oproepen/toepassen van reken-wiskundekennis (feiten/afspraken).

Deze definitie van dyscalculie geeft net als bij dyslexie een beschrijving van de problemen en noemt geen oorzaken of verklaringen.

In de eerste jaren van het basisonderwijs worden de basisvaardigheden van het rekenen intensief geoefend met het doel ze te automatiseren. Een leerling weet dan dat 5 plus 4 negen is en stapt moeiteloos over naar 15 plus 4 of 15 plus 14. Hetzelfde geldt voor eenvoudige aftrek-, vermenigvuldig- en deelsommen. Deze vaardigheden zitten dan opgeslagen in het lange-termijngeheugen en worden daar zo nodig zonder enige moeite (automatisch) uit naar boven gehaald. Er hoeft dan geen energie besteed te worden om eenvoudige sommen en onderdelen van bewerkingen uit te rekenen. Dat is handig, want een kind kan van opgeslagen kennis gebruik maken als de rekenopgaven ingewikkelder worden.

Kinderen met dyscalculie slagen er niet in zich deze rekenvaardigheden vlot eigen te maken. Er is bij hen sprake van een beperkte 'rekengeschiktheid' in vergelijking met wat ze kunnen begrijpen van rekenen/wiskunde. In het voorjaar van 2011 is het Protocol Ernstige Rekenwiskunde-problemen en Dyscalculie PO beschikbaar gekomen voor alle scholen. De school heeft zijn eigen protocol hiervoor (bijlage 9).

6.4.6 Hoogbegaafdheid

De term hoogbegaafd gebruiken we alleen als dit door een IQ-test is vastgesteld en het IQ hoger is dan 130.

Begaafd en meerpresteerder

De term begaafd en meerpresteerder gebruiken we voor leerlingen die bovengemiddeld presteren; bij deze leerlingen is echter niet door een IQ-test vastgesteld dat zij een IQ hoger dan 130 hebben.

Visie

In de visie van Schoolvereniging Rehoboth lezen we het volgende:

‘Kinderen gaan naar school en zitten bij elkaar in een klas. Ieder kind is voor ons uniek en heeft zijn of haar eigen onderwijsbehoeften. Klasgenoten zijn meestal ongeveer even oud maar voor de rest zijn er vooral veel verschillen. Wij hebben er als schoolvereniging voor gekozen recht te doen aan die verschillen. Dat betekent dat we als scholen ons onderwijs zo inrichten dat kinderen optimaal tot ontwikkeling komen. Ons handelen als leerkracht stemmen we af op de onderwijsbehoefte van de leerlingen.’

Hieruit vloeit voort dat we ook voor kinderen die (hoog)begaafd zijn een passend onderwijsaanbod realiseren waarin we het stimuleren van een evenwichtige persoonlijkheidsontwikkeling voorop stellen.

Doelen

Op onze scholen wordt (hoog)begaafde kinderen een passend onderwijsaanbod geboden.

Dit houdt in:

- Dat het onderwijs voor (hoog)begaafde leerlingen gericht is op een evenwichtige persoonlijkheidsontwikkeling.
- Dat het signaleren en diagnosticeren zorgvuldig en transparant geschiedt.
- Dat vanuit de diagnose een plan van aanpak voor de leerling wordt opgesteld waarin de onderwijsinhoudelijke en pedagogisch-didactische aanpak wordt beschreven.
- Dat compacting, verrijking en verbreding op een planmatige wijze wordt aangeboden.
- Dat bij het opstellen van het plan van aanpak de leerling actief betrokken wordt en medeverantwoordelijkheid draagt voor het proces.
- Dat op elke school een IB-er/coördinator voor (hoog-)begaafdheid is.
- Dat de leerkrachten voldoende geïnformeerd zijn over de onderwijsbehoeften van (hoog)begaafde leerlingen en dat zij in deze behoeften voorzien.

In de digitale map ‘Protocollen IB’ is het Beleidsplan Hoogbegaafdheid opgenomen.

Er is een meer- en hoogbegaafdheids beleidsplan aanwezig op school.

6.4.7 Bovenschoolse Plusklas

In de bovenschoolse plusklas van Schoolvereniging Rehoboth zitten (hoog)begaafde leerlingen van de 7 scholen van schoolvereniging Rehoboth. Ook deze kinderen hebben specifieke ondersteuningsbehoeften. Naast verkorte instructie, opdrachten op niveau, uitdagende leeractiviteiten, feedback die positief en persoonlijk is en (h)erkenning door de leerkracht, hetgeen geboden wordt op de reguliere school, hebben zij extra ondersteuning nodig. De plusklas moet dus een aanvulling zijn op al het extra’s wat in de basisschool al geboden wordt. Het onderwijs in de plusklas is gericht op het welbevinden en de evenwichtige persoonlijkheidsontwikkeling van het (hoog)begaafde kind.

Er is op dit moment één plusklas voor groep 7 en 8 met een maximale bezetting van ong. 12 leerlingen. De plusklas komt één ochtend in de week bij elkaar in een ruimte van de Frits Bodeschool. Aanmelding van kinderen van de Cornelis Zeemanschool wordt gedaan door de IB-er van de Cornelis Zeemanschool. Dit gebeurt na signaleringen in de eigen groep of na signalen van ouders. Ook wordt hierbij het programma SIDI PO ingezet. Na een uitgebreide procedure beslist een toelatingscommissie, bestaande uit de plusklasleerkracht en minimaal één lid van de bovenschoolse kenniskring hoogbegaafdheid, wie er uiteindelijk zullen worden geplaatst. De plaatsing is in ieder geval voor de periode van 1 jaar en duurt max. 2 jaar en wordt in principe na 1 jaar verlengd..

6.4.8 Doublure/versnelling

Het kan zijn, dat vanwege de onderwijsbehoeften, leerlingen in aanmerking komen voor versnelling of een jaar verlengen. Soms is het voor een leerling beter om een jaargroep twee keer te doen. Daar kunnen allerlei redenen voor zijn. Er kan dan in goed overleg met de ouders besloten worden om de leerling nog een jaar in dezelfde jaargroep te houden. Hierbij moet echter wel duidelijk het belang van de leerling voorop staan. Bij verschil van mening geeft de mening van de school de doorslag. De directie is beslissingsverantwoordelijk voor een doublure of verlenging.

Wanneer er van een versnelling sprake is, kijken we niet naar leeftijd, maar naar de ontwikkeling van het kind. We kijken dus niet naar maanden waarin de kinderen geboren zijn. Kinderen waarvan wij vinden dat ze bijv. niet gebaat zijn bij langdurig kleuteren, zullen we, na gerichte diagnostiek, doorsturen naar een volgende groep. Dit proces wordt samen met de ouders doorlopen. De school is ten allen tijde verantwoordelijk voor de schoolloopbaan en het leerstofaanbod. De verantwoordelijkheid voor de beslissing verlengen of versnellen ligt altijd bij de directie, in overleg met IB-er en leerkrachten en het liefst in goede afstemming met de ouders.

6.4.9 Spraak/Taalondersteuning

De Cornelis Zeemanschool heeft ervaring met het begeleiden van leerlingen met ondersteuningsbehoefte op het gebied van spraak/taalgebied. Dit kan gaan om leerlingen die voorschools deelgenomen hebben aan VVE-groep of de Taaltrein (Kentalis). Deze leerlingen krijgen direct bij binnenkomst extra ondersteuning op basis van het Handboek LIST behorende bij het LIST-project. Daarnaast heeft de school ook de mogelijkheden om cluster 2 leerlingen met een licht ondersteuningsarrangement vanuit Kentalis te begeleiden. Deze ondersteuning richt zich op de begeleiding van de leerkracht. In samenspraak met de AB-er van Kentalis wordt op basis van de ondersteuningsbehoeften van deze leerling een OPP opgesteld. Cluster 2 leerlingen met een medium of intensief arrangement vanuit Kentalis worden binnen de schoolvereniging Rehoboth horizontaal verwezen naar de Harmpje Visserschool te Urk.

6.5 Zorglaag 3: specifiek ondersteuningsarrangement d.w.z. ondersteuning voor leerlingen met (langdurig) specifieke ondersteuning en/of aangepast onderwijsprogramma voor 1 of meerdere vakgebieden en/of sociaal emotionele ontwikkeling

Indien de intensieve aanpak binnen het groepsplan niet voldoende is voor een leerling om de gestelde doelen te bereiken en een aanpak/aanbod nodig heeft die zich niet laat specificeren en uitvoeren binnen het groepsplan, dan wordt er in samenspraak met ouders een **Individueel Handelingsplan (IHP)** opgesteld. Dit is een specifiek plan om bepaalde tijd doelgericht te werken aan de individuele onderwijsbehoeften van een leerling.

Wanneer blijkt dat een leerling de leerstof, ondanks intensivering, niet kan volgen kan na overleg met een externe deskundige en ouders, gekozen voor *divergente differentiatie*; oftewel een eigen onderwijsprogramma. Dit wordt weergegeven in een **Ontwikkelingsperspectief (OPP)**, welke door de IB-er, in overleg met de leerkracht, een externe deskundige, ouders en (indien mogelijk) de leerling wordt opgesteld. (zie bijlage 8)

Voor leerlingen met een diagnose wordt een opp opgesteld door de ib-er en leerkracht waarbij

de onderwijsbehoeften, tegemoetkomingen, aanpassingen in werk en toetsing worden vastgelegd, het sociaal emotionele gedeelte. Indien aan de orde wordt aanvullend ook het cognitieve gedeelte ingevuld.

Een OPP bevat:

- Een ontwikkelperspectief voor het betreffende vakgebied dat is bepaald aan de hand van het verwachte uitstroomniveau van de leerling.
- Tussendoelen die bepaald zijn aan de hand van het ontwikkelperspectief.
- Een beredeneerd, gepland aanbod dat is bepaald op basis van de tussendoelen.

Het OPP wordt 2 keer per jaar geëvalueerd. Er wordt eenmaal per jaar samen met ouders gekeken naar het opp. De evaluatie leidt altijd tot een beslissing over de verdere voortgang. Tevens wordt er gekeken of de uitkomst gevolgen heeft voor het eindperspectief van de leerling zoals dat door de school en de ouder(s)/verzorger(s) werd vastgesteld.

6.5.1 Specifieke ondersteuningsarrangementen voor leerlingen met een visuele beperking.

Zoals in Hoofdstuk 4 beschreven, biedt de Cornelis Zeemanschool extra ondersteuning aan kinderen met een visuele beperking. Naast de aanwezigheid van speciale apparatuur en een onderwijsassistent die brailleschrift beheerst, hebben de leerkrachten ruime ervaring in het werken met kinderen met een visuele beperking. Meer dan 95% van het schoolteam is geschoold in het werken met leerlingen met een visuele beperking. Het aanbod aan ondersteunende middelen en evt. aangepast onderwijsaanbod staat verwoord in het Begeleidingsplan van deze leerling. Deze wordt aan het begin van het schooljaar opgesteld door de Ambulant Begeleider van Bartiméus of Visio, in overleg met ouders, leerkracht, onderwijsassistent en IB-er.

6.6 Ander passend Onderwijs

De ondersteuningsmogelijkheden van de Cornelis Zeemanschool kunnen begrensd worden door verschillende oorzaken. De complexiteit of meervoudigheid van de problematiek bij een individuele leerling kan een grens voor onze school zijn. Er kunnen zich situaties voordoen, waarin de grenzen aan de zorg voor de kinderen wordt bereikt:

- **Verstoring van rust en veiligheid:**
Indien er sprake is van een onderwijsbehoefte waarbij zich ernstige gedragsproblemen voordoen die leiden tot ernstige verstoringen van de rust en de veiligheid in de groep en er wordt beoordeeld dat het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs aan de gehele groep en aan de betreffende leerling te bieden. Dit betreft ook de veiligheid van de leerkracht.
- **Verstoring van het leerproces voor andere kinderen:**
Indien het onderwijs aan de leerling met een specifieke onderwijsbehoefte een zodanig beslag legt op de tijd en de aandacht van de leerkracht dat daardoor de aandacht voor de overige (zorg)leerlingen in de groep onvoldoende of in het geheel niet kan worden geboden, waardoor het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs te bieden aan de (zorg) leerlingen in de groep.
- **Gebrek aan zorgcapaciteit:**
In het verlengde van de onder punt 2 beschreven situatie, is de school niet staat een

leerling met een specifieke onderwijsbehoefte op te nemen vanwege de zwaarte en het aantal (zorg)leerlingen dat al in een bepaalde groep voorkomt. Per aanmelding zal de afweging gemaakt moeten worden of er voldoende zorgruimte aanwezig is.

6.6.1 Smalle Commissie

Als een kind in aanmerking komt voor extra ondersteuning die de Cornelis Zeemanschool niet kan bieden, maar die wel voorhanden is op een andere school binnen schoolvereniging Rehoboth, zal de school de ouders adviseren hun kind over te plaatsen. Dit gaat via de zogenaamde Smalle Commissie. Deze SmC functioneert als 'poortwachter' om met elkaar te onderzoeken of Passend Onderwijs op Urk geboden kan worden of plaatsing SO/SBAO noodzakelijk is.

De Smalle Commissie zal dit doen door:

- A. Adviesfunctie: meedenken in bepalen van extra ondersteuningsbehoeften en welk onderwijsaanbod daarbij past op huidige reguliere basisschool (zittende leerling) en/of meedenken in wat vereniging kan bieden als huidige school niet (meer) kan voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling (horizontale verwijzing);
- B. Bij een leerling met complexe ondersteuningsbehoeften waar niet langer aan voldaan kan worden binnen vereniging Rehoboth: De Smalle Commissie zal, samen met de betreffende IB-er, de leerling ter bespreking inbrengen bij de Toewijzingscommissie van het Samenwerkingsverband.

Wie zitten er in de Smalle Commissie:

- Orthopedagoog-Generalist Expertisecentrum Adapt Zwolle > Petra Hol-van Dijk
- Gedragsspecialist en directeur van één van de scholen > Willem Weerstand
- Voorzitter Smalle Commissie Schoolvereniging Rehoboth > Maartje Visser-de Boer

Bij het bespreken van een dossier is ieder geval de IB-er van de school aanwezig, indien mogelijk ook de groepsleerkracht. In voorkomende gevallen kan ook een specialist van het S-Bao/SO aanschuiven.

Wanneer de ouders zich niet kunnen vinden in het advies, hebben school en ouders de mogelijkheid de kwestie voor te leggen aan de Toewijzingscommissie van het Samenwerkingsverband. Daarnaast hebben ouders de mogelijkheid om gebruik te maken van onderwijsconsulenten en de klachtenregeling.

6.6.2 Toewijzingscommissie

Bij verwijzingen van leerlingen naar speciale voorzieningen buiten Urk, (S(B)O en cluster 3 en 4) heeft het Samenwerkingsverband een Toewijzingscommissie aangesteld. De taak van de Toewijzingscommissie is voornamelijk om uitspraken te doen op het gebied van verwijzingen en toekenning van specifieke ondersteuningsarrangementen. Bij de aanmelding draagt de IB-er zorg voor een zorgvuldig ingevuld onderwijskundig rapport. De ouders kunnen middels het ouderformulier, dat meegezonden wordt bij de aanmelding, kenbaar maken dat ze de aanvraag willen toelichten. De Toewijzingscommissie maakt vervolgens een match tussen de onderwijsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsmogelijkheden van de reguliere en speciale (basis) scholen.

De Toewijzingscommissie is als volgt samengesteld:

1. Lid afkomstig uit en goed bekend met het basisonderwijs;
2. Functionaris afkomstig uit het scholenveld die goed bekend is met de ondersteuningsmogelijkheden van de scholen van het betreffende schoolbestuur;
3. Gedragswetenschapper.

Afhankelijk van het dossier wordt een vertegenwoordiger van de sbo-school en/of van één van de so-scholen als adviserend lid toegevoegd aan de Toewijzingscommissie.

Contactgegevens Toewijzingscommissie:

Postbus 33

8300 AA Emmeloord

toewijzingscommissie@passendonderwijsnu.nl

Verdere informatie over de werking van SMC en TC is te vinden in bijlage 8.

6.6.3 Overplaatsing/Terugplaatsing

Als een kind op een speciale (basis) school buiten Urk geplaatst wordt, is dat in principe voor onbeperkte tijd. Het is mogelijk dat kinderen teruggeplaatst kunnen worden naar hun oude basisschool. De school van herkomst kan zich voorbereiden op de terugkomst van het kind door te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van de school in de huidige setting nadat er contact is geweest met de speciale (basis) school. Ook hierin speelt een goede samenwerking tussen beide scholen en de ouders een belangrijke rol. De smalle commissie zal bij de terugplaatsing betrokken zijn.

6.6.4 Onderwijskundig rapport

Bij verhuizing of (aanvraag voor) overplaatsing naar een andere (S(B)O) school wordt een Onderwijskundig Rapport (OKR) opgesteld. Dit wordt naar de school gestuurd waar het kind naar toe gaat. In dit rapport beschrijft de school o.a. de (specifieke) onderwijsbehoeften van de leerling. Daarnaast wordt de geboden hulp beschreven in de groeps-en hulpplannen en/of Ontwikkelingsperspectief en geeft de school aan of/op welke wijze er andere deskundigen en/of specialisten zijn ingeschakeld.

Wanneer leerlingen uit groep 8 worden aangemeld voor het voortgezet onderwijs is het mogelijk om Leer Weg Ondersteunend Onderwijs (LWOO) aan te vragen. Dit is mogelijk wanneer blijkt dat een leerling forse achterstanden heeft in zijn leerontwikkeling op twee of meer vakgebieden (waarvan min. één van de twee Rekenen of Begrijpend Lezen omvat). Ook voor deze aanvraag wordt een uitgebreid OKR opgesteld.

7. Overlegstructuur en ondersteunende materialen op de Cornelis Zeemanschool

Binnen de CZ vinden verschillende overleggen plaats waarin de mogelijkheid is voor overleg, consultatie en ondersteuning. Ook is er sprake van een aanbod van ondersteunende middelen waarvan de leerkrachten en onderwijsassistenten gebruik kunnen maken.

7.1 Intern Begeleider-Directeur overleg

Het overleg tussen IB-er en directeur vindt tweewekelijks plaats en dient om de kwaliteit van de ondersteuning te bespreken, eventueel te wijzigen en/of te vernieuwen en te borgen. Er wordt voorafgaand aan een nieuw schooljaar per overleg een inhoudelijke planning gemaakt. In deze planning krijgen de ontwikkelingen op zorggebied op school-en verenigingsniveau, professionalisering van de leerkrachten, de evaluatie van de ondersteuningsstructuur, de kritische zelfevaluatie in de vorm van het ondersteuningsprofiel, geplande onderwijsinnovaties en losse signalen een vaste plaats. De data voor gesprekken staan gepland in de digitale agenda en worden aan het eind van het schooljaar vastgesteld voor het komende schooljaar.

7.2 Groeps- en Leerlingbesprekingen

Drie keer per jaar (nov/feb/juni) worden tijdens de groepsbesprekingen de groepsplannen, bevindingen en de resultaten van de groep besproken met de IB-er. De data voor gesprekken staan gepland in outlook en worden aan het eind van het schooljaar vastgesteld voor het komende schooljaar.

Besproken wordt welke aanpassingen er op groepsniveau ingezet kunnen worden. Waar nodig kan de IB-er de leerkracht ondersteunen. Tijdens deze besprekingen wordt tevens geïnventariseerd bij welke leerlingen specifiek gekeken moet worden naar de individuele onderwijsbehoeften, de zgn. aandachtsleerlingen. In navolging van de groepsbespreking worden daarop 3 x per jaar leerling-besprekingen (nov/feb/juni) gevoerd waarin voor deze aandachtsleerling gekeken wordt naar specifieke onderwijsbehoeften op het gebied van leerkracht, leeromgeving, feedback, opdrachten, ouders etc. Tevens worden de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht in kaart gebracht. Ook is het mogelijk om vanuit een leerlingbespreking externen (logopedie, fysiotherapie, School begeleidingsdienst etc.) te consulteren.

7.3 Warme overdracht eind schooljaar

Tijdens de groepsbespreking aan het eind van een schooljaar vindt er een overdracht plaats tussen de 'oude' en 'nieuwe' leerkrachten van een groep. Hierin worden de onderwijsbehoeften van de leerlingen doorgenomen, de indeling in niveaugroepen en informatie over groepsprocessen en aandachtspunten op groepsniveau. De data voor gesprekken staan gepland in de digitale agenda en worden aan het eind van het schooljaar vastgesteld voor het komende schooljaar.

7.4 Besprekingen tussen ondersteuners/onderwijsassistenten en IB

Na iedere periode van ondersteuning is er een evaluatiemoment tussen de ondersteuners/onderwijsassistenten en IB-er. Tijdens dit overleg worden de vorderingen en de praktische zaken rondom de extra hulp binnen en buiten de groepen besproken. De data voor gesprekken staan gepland in outlook en worden aan het eind van het schooljaar vastgesteld voor het komende schooljaar.

7.5 Consultatief overleg

Indien de IB-er vragen heeft rondom complexe ondersteuningsbehoeften of klassensituaties, heeft ze de mogelijkheid om consultatief overleg aan te vragen bij een collega IB-er en/of bij de Smalle Commissie.

7.6 Voortgangsgesprekken Cluster 1

Ten aanzien van de begeleiding van de Cluster 1 leerlingen vinden, al naar gelang de zwaarte van het ondersteuningsarrangement, 3 á 4 keer per schooljaar schoolbezoeken door de Ambulant Begeleider vanuit Bartimeus of Visio plaats. Vandaaruit is er schooloverleg tussen de leerkracht, de AB-er en de onderwijsassistent.

Daarnaast is er ongeveer 3x per jaar een voortgangsgesprek over de begeleiding, de voortgang en het onderwijsaanbod. Dit gesprek vindt plaats tussen ouders, AB-er, leerkracht, onderwijsassistent en Intern begeleider.

7.7 Orthotheek/rekenkast

De orthotheek is te vinden in het kantoor van de IB-er en biedt het team een uitgebreide verzameling aan onderwijsinformatie. De orthotheek dient ter professionalisering van de leerkracht. De Rekenkast is te vinden in het magazijn naast de keuken en biedt materialen die nodig zijn ter ondersteuning, verrijking en verdieping van het rekenonderwijs.

8. Samenwerking

8.1 Inleiding

Binnen de ondersteuningsstructuur van de Cornelis Zeemanschool werken alle betrokkenen intensief samen met de educatieve partners, voorschoolse educatie, vervolgonderwijs, externe hulpverlening etc. In dit hoofdstuk wordt er aandacht besteed aan de manier waarop de Cornelis Zeemanschool omgaat met het informeren van ouders en de verschillende instanties waarmee samengewerkt wordt.

8.2 Ouders als educatieve partners

Ouders van de leerlingen worden gezien als educatieve partners. Zij zijn tenslotte de experts qua kennis over hun kind. Middels het Achtergrondinformatie formulier dat ouders bij aanmelding van hun kind invullen, wordt zoveel mogelijk informatie over de gehele ontwikkeling gevraagd. Deze informatie is leidend voor de school in hoeverre de school kan voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerling.

Daarnaast wordt na de screening van de aanmeldingsformulieren met een aantal ouders een aan het begin (of voorafgaand aan) van groep 1 tussen ouders, IB-er een kennismakingsgesprek gearrangeerd. Hierin wordt gevraagd naar het beeld en verwachtingen die ouders van hun kind hebben en de mogelijkheden en begrenzingen van het onderwijs op de Cornelis Zeemanschool benoemd.

Ook naar de kernkwaliteiten, stimulerende en belemmerende factoren wordt gevraagd. Deze vragen worden in alle oudercontacten die plaatsvinden in verdere loopbaan van de leerlingen onderdeel van het gesprek. In het geval van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte, worden ouders expliciet betrokken bij het opstellen van een IHP of OPP. Bijvoorbeeld op welke wijze zij thuis kunnen bijdragen aan de extra ondersteuning.

Het kan voorkomen dat een kind thuis en op school anders is. Dit kan terug te voeren zijn op een verschil in omgeving, setting, veiligheid, en relaties. Vanuit deze gedachte hoeft dit geen reden voor zorg te zijn voor school.

8.3 Afspraken over het informeren van ouder(s)/verzorger(s)

Alle gesprekken en afspraken met de ouder(s)/verzorger(s) moeten worden vastgelegd in Parnassys. Waar nodig wordt de IB-er bij het gesprek met de ouder(s)/verzorger(s) uitgenodigd. Ouder(s)/verzorger(s) hebben inzagerecht en mogen een kopie vragen van alle officiële rapportages (dus niet de werkaantekeningen) over hun kind. Wanneer een ouder inzage in een leerling dossier vraagt, heeft de school drie weken de tijd om het dossier in orde te maken. Verslagen van buitenaf worden over het algemeen direct aan ouder(s)/verzorger(s) verzonden door de betreffende instantie en pas na toestemming van ouders wordt ook school deelgenoot van de inhoud van deze verslagen.

In de protocollenmap IB is een protocol 'Gescheiden Ouders' opgenomen.

8.4 Overdracht vanuit Peuterspeelzaal/VVE/Taaltrein/Vuurtoren

Ten aanzien van leerlingen die in de voorschoolse periode gebruik gemaakt hebben van voorschools onderwijs, is er altijd sprake van een vorm van overdracht met de IB-er van Cornelis Zeemanschool. De mate en vorm kan verschillend zijn. Overdracht met de

Peuterspeelzaal vindt plaats door middel van een ingevuld overdrachtsvoortgangsdokument. Overdracht met de VVE/Taaltrein (spraak/taal) en de Vuurtoren (Triade) vindt plaats in de vorm van een observatie door de IB-er, en een overdrachtsgesprek met begeleiders, ouders en IB-er Cornelis Zeemanschool. Op deze wijze probeert de Cornelis Zeemanschool zorg te dragen voor een doorgaande lijn in de ontwikkeling.

8.5 Overdracht naar Voortgezet Onderwijs

Nadat de aanmelding bij de VO scholen is voltooid vinden er vervolgens gesprekken plaats om te zorgen voor een warme overdracht. Bij het Emelwerda/Groenhorst College gebeurt dit volgens een zgn. tafeltjesoverleg op locatie. Vanuit het Pieter Zandt en het Berechja College komt een verantwoordelijk persoon op de CZ. Tijdens deze gesprekken worden onderwijsbehoeften en evt. belangrijke informatie over leerlingen besproken. Voor leerlingen uit zorglaag 3 met een specifiek zorgarrangement vindt overleg plaats tussen ouders, zorgcoördinator VO, leerkracht en IB-er plaats. Het protocol PO-VO is opgenomen in een van de bijlagen van het schoolondersteuningsplan.

8.6 Pleegzorg

Er zijn op de Cornelis Zeemanschool een aantal pleegkinderen aanwezig. Er vindt regelmatig (telefonisch) overleg plaats met de betrokken personen vanuit Pleegzorg. Ook wanneer er sprake is van voogdij, zorgt de IB-er ervoor dat er regelmatig (telefonisch) overleg is over de voortgang van de ontwikkeling van deze kinderen.

8.7 Logopedie

Om goed mee te kunnen draaien binnen de school is het heel belangrijk dat de spraak- en taalontwikkeling van het kind goed verloopt. Als er problemen zijn op dit gebied, kan tijdige logopedische ondersteuning daarbij heel waardevol zijn. De scholen van Urk hebben daarom gezamenlijk besloten dat alle kleuters vanaf 4 jaar en 3 maanden logopedisch gescreend zullen worden. Deze screening wordt verzorgd door Sascha van Wees-Slingerland, logopediste bij Logopediepraktijk Haasjes uit Dronten.

Alle kinderen vanaf 4 jaar en 3 maanden worden op van tevoren aangegeven dagen en tijden door de screeningslogopedist op school gezien. Ouders/verzorgers ontvangen een uitnodiging voor deze screening via de e-mail en worden gevraagd om bij deze screening aanwezig te zijn. Als ouders zelf niet kunnen, mag ook een ander voor uw kind vertrouwd persoon meekomen; bijvoorbeeld opa of oma. Het is qua planning helaas niet mogelijk om met de geplande tijden te gaan schuiven.

Als de leerling al logopedie krijgt bij een logopediste in een praktijk is de logopedische screening op school niet nodig.

Tijdens de screening wordt de leerling op een speelse manier uitgedaagd om te laten zien hoe hij/zij zich kan redden met de taal. Er wordt op deskundige wijze gekeken naar onder andere de woordenschat, de uitspraak, de stem, het begrijpen van taal en het vertellen. De conclusies en eventuele adviezen naar aanleiding van de screening worden per mail naar de ouders verstuurd en als er toelichting bij nodig is, zal Sascha telefonisch contact met de ouders opnemen. De resultaten van de logopedische screening zullen op de leerlingenkaart in

ParnasSys worden verwerkt. De screeningslogopedist zal in ParnasSys alleen die handelingen verrichten die voor het uitvoeren voor haar als screenende logopedist noodzakelijk zijn. Behalve de eventuele directe adviezen die de ouders ontvangen, geeft de logopedische screening ook voor de school inzicht in de spraak-taalontwikkeling van alle kinderen als groep.

8.7.1 Logopedie op school

Leerlingen die verwezen worden (via screening of op verzoek ouders) naar een logopediste in een praktijk en dit aanvragen bij Logopediepraktijk ONL-Urk, kunnen in overleg met de logopediste, ouders en IB-er van de CZ, logopedie op school ontvangen. Op dit moment is een logopediste van deze praktijk iedere maandag en vrijdagmorgen aanwezig op de Cornelis Zeemanschool. Afhankelijk van het aantal aanmeldingen kan dit verder uitgebreid of verminderd worden.

8.8 Kinderfysiotherapie

Indien een leerling extra ondersteuning nodig heeft bij de motorische ontwikkeling, is het mogelijk dat de behandelingen onder schooltijd op school plaatsvinden. Op dit moment is dit mogelijk bij Kinderfysiotherapie Urk en Moor-kids. Hieronder vindt u het protocol m.b.t. aan het aanvragen van kinderfysiotherapie:

- Ouders moeten zelf hun kind aanmelden. Dit kan via de mail of even bellen.
- Ouders dienen in voldoende mate bij het zorgverleningsproces betrokken te zijn, wat betekent: aanwezig zijn bij de anamnese, tussentijdse evaluatie en einde van de behandeling.
- De continuïteit van de zorg is gegarandeerd ook gedurende de schoolvakanties.
- Het is voor ouders altijd mogelijk bij de behandeling aanwezig te zijn. Is dat niet mogelijk dan wordt regelmatig contact onderhouden via de mail of een app. Het is fijn als ouders in ieder geval 1x per maand aanwezig zijn.
- De ouders hebben zelf de verplichting hun kind (tijdig 24 uur van te voren) af te melden bij verhindering.

Verdere contactgegevens zijn:

Het Dok Vlechttuinen 1

8322BA Urk

06 19181213

Ettie van Urk evanurk@xs4all.nl

Hennie Heimans: hennieheimans@live.nl

MOOR kids kinderfysiotherapie

www.moor-kids.nl

info@moor-kids.nl

038 - 420 47 37

8.9 Schoolbegeleidingsdienst

Voor verdere externe hulp aan zorgkinderen werkt onze school samen met het Expertise Centrum ADAPT. Wanneer de onderwijsbehoeften van een kind niet duidelijk zijn, hebben we als school niet altijd voldoende deskundigheid in huis om het kind adequaat hulp te kunnen bieden. De orthopedagoog die namens EC Adapt verbonden is aan de Cornelis Zeemanschool, voert gesprekken over het kind, observeert in de groep en / of verricht een

individueel onderzoek bij het kind. Daarna worden adviezen gegeven over de begeleiding die het kind (op school) nodig heeft. Dit alles gebeurt in nauw overleg met ouders.

8.10 Centrum voor en Gezin (CJG)

Het centrum voor jeugd en gezin is een laagdrempelig gerichte uitvoering van de gemeentelijke functies van het preventieve jeugdbeleid van 9 maanden tot 23 jaar. Wanneer hulp zoeken en/of met vragen zitten, dan kunnen ze altijd terecht bij het centrum voor jeugd en gezin. Dit kan zijn voor:

- Informatie
- Opvoedadvies
- Opgroeidadvies
- Cursus 'Peuterinzicht'
- Cursus 'Opvoeden zo'
- Schoolmaatschappelijk werk
- Algemeen maatschappelijk werk
- Jongerencoaching
- Buddytraject 'Een goeie moat kan gien kwoad!'
- Ambulant jongerenwerk
- Ambulant meidenwerk
- Participatiebevordering
- Sociale Vaardigheidstraining 'Kids Skills'
- Video-Hometraining
- Familieberaden

Het telefoonnummer van het CGJ Urk is: 0527-636637. De website: www.cjg-urk.nl.

Het kan zijn dat ouders er met hulp uit de omgeving niet uitkomt. Bijvoorbeeld als de vraag heel ingewikkeld of specifiek is. Of als ze veel verschillende vragen hebben. Dan kunnen ze school of via het Centrum voor Jeugd en Gezin terecht bij de Sociale Zorgteams op Urk. Deze zorgteams bestaan uit medewerkers van welzijn- en zorgorganisaties en medewerkers van de gemeente Urk. Het uitgangspunt van de Sociale Zorgteams is dat er samen mét de betrokken een plan gemaakt wordt. Op deze manier wordt de zorg gebundeld, aangepast en zo praktisch mogelijk vormgegeven.

8.11 Schoolmaatschappelijk Werk

Indien er vragen zijn vanuit ouders over het gedrag van hun kind, opvoeding of als er andere problemen spelen waar ze in vertrouwelijkheid over door willen praten, is er de mogelijkheid om contact op te nemen met het school maatschappelijk werk voor hulp en advies. Ouders kunnen rechtstreeks contact opnemen of via de Intern Begeleider van de Cornelis Zeemanschool. Er zijn geen kosten aan verbonden.

Daarnaast heeft de Schoolmaatschappelijk Werker 1x per 3 maanden contact met de Intern Begeleider waarin de voortgang van bepaalde casussen besproken wordt, in samenspraak met ouders. Wanneer de school zich zorgen maakt rondom de thuissituatie van een leerling is er ook de mogelijkheid om anoniem casussen te bespreken en advies in te winnen over vervolgstappen.

Marjan Grummel,
Algemeen Maatschappelijk Werker Zorggroep Oude en Nieuwe Land
Vlechttuinen 1b, 8322 BA Urk
Tel: 0527-636 654
m.grummel@zorggroep-onl.nl
Werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

8.12 Jeugdgezondheidszorg op school

De jeugdgezondheidszorg stelt zich ten doel het opsporen, bestrijden en voorkomen van factoren, die een gezonde groei en ontwikkeling van de jeugd kunnen verstoren. Daartoe wordt iedere leerling onderzocht.

Wanneer wordt de leerling onderzocht en door wie?

- in groep 2, door de schoolarts/jeugdverpleegkundige
- in groep 7, door de jeugdverpleegkundige

Indien nodig of gewenst kan er van dit schema worden afgeweken. Tussentijds kunnen er ook onderzoeken op verzoek van ouders, leerkrachten, schoolbegeleidingsdiensten en consultatiebureau plaatsvinden. De Intern Begeleider voert regelmatig overleg met de jeugdarts of jeugdverpleegkundige. Bespreking van leerlingen in dit kader kan alleen na toestemming van de ouders. De afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD Flevoland is telefonisch bereikbaar op werkdagen van 8.30u. tot 12.30u. via telefoonnummer 088-0029920. Overige informatie over de diensten van de afdeling JGZ is terug te vinden op de www.ggdlevoland.nl

8.13 Esar

In de gemeente Urk is sinds september 2009 ESAR actief. ESAR staat voor Elektronisch Systeem Alle Risicojeugd. ESAR is een internetprogramma, bedoeld om risicojeugd (jeugdigen met problemen op meerdere leefgebieden) vroegtijdig te signaleren en te ondersteunen. Het systeem helpt daarmee te voorkomen dat de problemen van deze jeugdigen verergeren. Een hulpverlener of IB-er/directeur die zich zorgen maakt kan op basis van een aantal vastgestelde criteria een registratie in ESAR doen. Hierbij worden geen inhoudelijke gegevens over de leerling geregistreerd. Alleen de zorg van de hulpverlener wordt geuit. Wanneer meerdere hulpverleners hetzelfde leerling registreren krijgen zij een match en ontvangen de betrokken hulpverleners elkaars contactgegevens. Zo kunnen zij tot een gezamenlijke aanpak komen. Een kind of jongere wordt pas geregistreerd wanneer dit besproken is met de ouders (voor kinderen t/m 15 jaar). ESAR is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Jeugd en Gezin. Voor meer informatie kunt u kijken op www.verwijsindex.nl.

9. Taken en verantwoordelijkheden

9.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt weergegeven wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van de verschillende betrokkenen binnen de ondersteuningsstructuur van de Cornelis Zeemanschool. Achtereenvolgens wordt de rol van de leerkracht, de intern begeleider, de directeur en de onderwijsassistent besproken.

9.2 Rol van de leerkracht

- De leerkracht is verantwoordelijk voor het stimuleren en begeleiden van de didactische en sociaal – emotionele ontwikkeling van alle leerlingen in zijn groep en gaat er van uit dat de leerlingen verschillende ontwikkelingsbehoeften hebben. De taak van de leerkracht is: zo goed mogelijk aan deze behoeften tegemoet te komen.
- De leerkracht is bekend met de interne zorgstructuur van de school
- De leerkracht houdt zich aan het gegeven toetschema en de afname van de methodegebonden toetsen.
- De leerkracht neemt de methode (on)afhankelijke toetsen af, kijkt ze na en analyseert deze zorgvuldig.
- De leerkracht voert de methode (on)afhankelijke toetsen in, in ParnasSys;.
- De leerkracht stelt op basis van de onderwijsbehoeften en toetsresultaten een groepsplan op.
- De leerkracht stelt (in samenspraak met IB-er) een IHP of OPP op voor leerlingen die niet mee kunnen draaien in het groepsplan.
- De leerkracht bereidt zich voor op de groepsbesprekingen. Hierbij maakt hij/ zij gebruik van het groepsbesprekingsformulier.
- De leerkracht bereidt leerlingbesprekingen (eventueel intervisie) voor aan de hand van het leerlingbesprekingsformulier.
- De leerkracht meldt, vanuit de groepsbesprekingen, zorgleerlingen aan bij de IB voor nader overleg.
- De leerkracht heeft kennis van het digitaal dossier van de leerlingen uit zijn/ haar groep.
- De leerkracht legt de vorderingen van de leerlingen uit zijn/ haar groep vast in het digitaal dossier volgens de vastgestelde afspraken.
- De leerkracht ziet de ouders als didactische en pedagogische partners.
- De leerkracht onderhoudt regelmatig contact met de ouders van alle leerlingen in de groep en draagt zorg voor rapportage.
- De leerkracht evalueert de geboden zorg en betreft, waar nodig, hierbij de RT.
- De leerkracht stelt een onderwijskundig rapport op bij verhuizing. Dit is samenwerking en in overleg met de IB.
- De leerkracht werkt volgens de afspraken wat betreft de inhoud van de klassenmap.
- De leerkracht vult het LVS Zien jaarlijks in voor iedere leerlingen uit de groep. Deze gegevens worden bijgehouden en waar nodig nogmaals ingevuld voor risicoleerlingen.
- De leerkracht draagt bij aan innovaties en ontwikkelingen binnen de school en eigen professionaliteit. Dit door literatuurverdieping, het volgen van cursussen en nascholing.

- De leerkracht dient op de hoogte te blijven van recente ontwikkelingen op het gebied van zorg en/ of leer- en gedragsmoeilijkheden, door zelfstudie of het volgen van nascholing verzorgt door externe partners.

9.3 De rol van de Intern Begeleider

Andragogisch competent

- Begeleidt leerkrachten bij hun didactisch en pedagogisch handelen;
- Voert groeps- en leerling besprekingen met de leerkrachten;
- Begeleidt leerkrachten bij het leren toepassen van het activerende instructiemodel
- Begeleidt leerkrachten bij het handelingsgericht werken in de groep
- Observeert in hun ontwikkeling belemmerde leerlingen, bespreekt de observatie met de leerkracht en/of ouders/verzorgers en adviseert hen ten aanzien van vervolgstappen;
- Begeleidt de leerkracht bij het analyseren van toetsgegevens en het opstellen van groepsoverzichten die gebruikt worden bij het maken van groepsplannen en individuele handelingsplannen
- Stelt, in overleg met de leerkracht, een ontwikkelingsperspectief (OPP) op en is verantwoordelijk voor het technische (cijfer)gedeelte;
- Verleent en organiseert collegiale consultatie, waarbij de leerkracht de verantwoordelijkheid houdt
- Ondersteunt leerkrachten bij het zoeken van remediërend materiaal en maakt hen wegwijs in de orthotheek
- Legt systematisch klassenbezoeken af, observeert aan de hand van een kijkwijzer, en begeleidt leerkrachten ten aanzien van het klassenmanagement wanneer daar behoefte aan is;
- Ondersteunt leerkrachten bij het voeren van gesprekken met ouders/verzorgers van leerlingen met een zorgvraag;
- Leidt vergaderingen, geeft presentaties, brengt verslag uit, voert voortgangsoverleg en begeleidingsgesprekken

Methodologisch competent

- Bepaalt of extra onderzoek, intern of extern, geïndiceerd is en organiseert dit onderzoek
- Interpreteert onderzoek door externen, maakt de vertaalslag naar de betekenis voor de onderwijspraktijk; en stuurt en bewaakt het daaropvolgende proces;
- Stelt (mede) het aannamebeleid op en voert deze in overleg met de Smalle Commissie en/of Toewijzingscommissie uit t.a.v. zij-instromers en Cluster 1 en 2 leerlingen
- Onderzoekt samen met de leerkracht, ouders/verzorgers, directie en of aanmelding bij het speciaal (basis)onderwijs wenselijk dan wel noodzakelijk is en vraagt dit aan bij de Smalle Commissie en/of Toewijzingscommissie.
- Onderzoekt omgevingsfactoren en analyseert deze, signaleert en weegt de risicofactoren voor het kind
- Verzamelt de toetsgegevens en /of groepsoverzichten en analyseert deze
- Maakt dwarsdoorsneden en trendanalyses op groeps- en schoolniveau
- Analyseert de ontwikkelingen binnen de zorgverbreding
- Evalueert de zorgverbreding binnen de school als organisatie en geeft verbeteringen aan in een plan van aanpak
- Analyseert de didactische leerlijnen binnen de school en onderzoekt de mogelijkheden tot

verbetering hiervan

Beheersmatig competent

- Hanteert een persoonsonafhankelijk digitaal administratiesysteem (Parnassys)
- Houdt het leerlingvolgsysteem en de te gebruiken toetsen actueel
- Presenteert de trendanalyses en opbrengsten op een veilige manier aan het team, en stelt samen met de betreffende leerkrachten gezamenlijk doelen voor de komende periode vast
- Ontwerpt toegankelijke documenten t.a.v. het zorgbeleid en houdt deze actueel
- Draagt zorg voor dossiervorming en -beheer van de leerlingen volgens wettelijke normen
- Draagt zorg voor de opzet van de orthotheek, het bijhouden hiervan en het onder de aandacht brengen bij het team.
- Digitaliseert 'harde' beheerssystemen ten behoeve van de toegankelijkheid en efficiëntie
- Stelt (mede) een schoolondersteuningsprofiel op, waaruit blijkt welke breedte- en dieptezorg de school kan leveren.

Organisatorisch competent

- Coördineert de leerlingenzorg op schoolniveau en stelt procedures, protocollen, regels en afspraken op
- Bewaakt de procedures en ziet toe op het naleven van de afspraken
- Draagt zorg voor het opzetten en efficiënt benutten van het leerlingvolgsysteem
- Stelt een toetskalender op en draagt zorg voor de naleving hiervan
- Coördineert, begeleidt en bewaakt de groepsoverzichten, groepsplannen, individuele handelingsplannen en OPP's naar aanleiding van leerlingbesprekingen
- Maakt de schoolplanning rond onderzoek en extra begeleiding/ondersteuning en zorgt voor afstemming en naleving hiervan
- Coördineert de aanvragen en rooster wanneer leerlingen RT krijgen en voor welk vak/onderdeel
- Coördineert de verwijzing van een leerling voor externe zorg
- Coördineert de toelating van leerlingen met een zorgvraag richting voortgezet onderwijs
- Organiseert en geeft leiding aan overleg tussen ouders/verzorgers, groepsleerkrachten en in- en externe behandelaars
- Draagt zorg voor samenwerking en afstemming tussen school en externe partijen
- Maakt een eigen werkplanning op basis van takenpakket en prioriteiten en voert deze planning uit binnen de daarvoor beschikbare tijd

Innovatief competent

- Richt zich op de onderwijskundige inhoud, zoals: protocollen, regels, methodieken, beleidscyclus, adaptieve ruimte, onderwijsinhouden en –vormen, didactiek en pedagogiek
- Stelt een zorgplan op voor de school
- Stelt kwaliteitsrapportages op en samenvattende evaluaties op basis van de diverse informatiebronnen en doet van daaruit aanbevelingen. Daarbij worden dwarsdoorsneden, trendanalyses en evaluaties betrokken
- Stelt mede het schoolplan en het meerjarenbeleidsplan op en werkt (mede) deze uit in jaarplannen
- Informeert, betreft en bereidt het team voor op de ontwikkelingen binnen Passend Onderwijs

- Zorgt voor kennisoverdracht bij inhoudelijke vergaderingen
- Neemt initiatieven tot verbetering van het didactisch en sociaal-emotioneel functioneren van de leerlingen binnen de school;
- Levert een bijdrage aan de vernieuwing van het onderwijsaanbod, o.a. door nieuwe methoden voor te stellen en begeleidt samen met de directie de implementatie daarvan
- Implementeert mede de nieuwste ontwikkelingen, waaronder ook beleids- en verbeterplannen voor taal en rekenen binnen de vastgestelde termijn
- Maakt deel uit van het managementteam en adviseert en denkt mee ten aanzien van het (onderwijskundig) beleid van de school
- Integreert mede het handelingsgericht werken zodat dit herkenbaar wordt in het dagelijks handelen op school
- Ontwikkelt samen met andere intern begeleiders en externen bovenschools beleid

Competent in samenwerken met externen

- Streeft naar en ziet toe op goed contact tussen ouders/verzorgers en school als basis voor een goede samenwerking
- Coördineert en stemt het mutatieverkeer af met aan- en afleverende scholen, zoals PSZ, BAO, SBO, SO, VSO en VO
- Overlegt met ouders/verzorgers en leerkracht over hun kinderen en over zaken die de zorg en het onderwijs betreffen om optimale afstemming en gedeelde verantwoordelijkheid mogelijk te maken;
- Bespreekt met ouders/verzorgers en leerkracht de aanmelding bij externe hulpverlenende instanties/personen
- Stemt de interne hulpvraag af met externe hulpverlenende instanties/personen van onderzoekende, begeleidende of verwijzende aard
- Begeleidt de aanvraag bij de Smalle Commissie/Toewijzingscommissie, waaronder het (laten) invullen van het onderwijskundig rapport
- Coördineert en stemt het proces af van plaatsing op het speciaal (basis)onderwijs, praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs bij de Toewijzingscommissie;
- Participeert in externe netwerk, contacten met sociaal domein van gemeente Urk, regionaal- of bestuursnetwerk, samenwerkingsverband NOP-Urk
- Wisselt informatie uit met (bovenschoolse) onderwijsinstellingen/personen, zoals het schoolbestuur, de rijksinspectie, de leerplichtambtenaar, BJZ en AMK; Nederlands Jeugd Instituut, Centrum voor Jeugd en Gezin, SMW, enz
- Geeft indien nodig een signaal af in de Verwijsindex Risicjongeren (Esar) om hulpverleners binnen verschillende organisaties inzicht te geven in elkaars betrokkenheid bij een individuele jongere
- Bereidt mede het schooltoezicht voor en neemt deel aan de dialoog met de onderwijsinspectie
- Zorgt ervoor dat leerkrachten de sociale kaart van de school kennen

9.4 De rol van de directie

- De directeur is eindverantwoordelijk voor de zorg binnen de school.
- De directeur laat zich informeren door alle bij de zorg betrokken personen.
- De directeur geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de bij de zorg betrokken personen.
- De directeur coördineert de ontwikkelingen op het gebied van de zorg.

- De directeur neemt besluiten m.b.t. de zorg in overleg met alle bij de zorg betrokken personen.
- De directeur initieert veranderingen en ontwikkelingen, zo mogelijk samen met de voor de zorg verantwoordelijke personen.
- De directeur heeft regelmatig overleg met IB en ander voor de zorg verantwoordelijke personen binnen de school.
- De directeur heeft maandelijks overleg met de IB betreft leerlingenzorg, analyses en opbrengsten.
- De directeur is verantwoordelijk voor de zorgparagrafen van het jaarverslag, schoolplan en de schoolgids, in samenwerking met de IB.
- De directeur stimuleert nascholing op het gebied van specifieke leerlingenzorg.
- De directeur onderhandelt en sluit contracten met externe zorginstanties, wat betreft nascholingsbeleid, SBD/ CN.
- De directeur bewaakt het ontwikkelingsproces van de school, rekening houdend met het schoolconcept en het schoolplan.
- De directeur houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen m.b.t. onderwijsinnovaties als Passend Onderwijs, de Brede Zorggroep/ -school.
- De directeur legt (integrale) verantwoording af aan het bevoegd gezag. (Algemene directie en bestuur).
- De directeur coördineert activiteiten m.b.t. schoolverlaters.
- De directeur draagt zorg voor de archivering van de gegevens van schoolverlaters via ParnasSys.
- De directeur houdt zich op de hoogte van groepsvolgende gegevens van het LVS via ParnasSys.
- De directeur bespreekt de analyses en opbrengsten met MT/ IB.
- De directeur plant onderwijskundige vergaderingen en PLG's in op het jaarrooster.

9.5 De rol van de onderwijsassistent

- De O.A verricht werkzaamheden met individuele (of groepjes) leerlingen. De werkzaamheden vinden bij voorkeur binnen de groep, maar waar nodig buiten de groep. Aanmeldingen lopen via IB.
- De O.A werkzaamheden sluiten aan op de hulpvraag van de leerkracht, welke verantwoordelijk is voor de leerlingen en de extra hulp en ondersteuning.
- De O.A heeft om na iedere vakantie een voortgangsoverleg met de IB betreffende de RT werkzaamheden.
- De O.A houdt de gegeven zorg en de voortgang van het IHP/OPP bij, welke wordt geschreven door de leerkracht.
- De O.A neemt, na overleg met IB, de volgende toetsen bij zorgleerlingen af: DMT, PI – dictee, AVI, Klepel, EMT, SVT BL, SVT Rek./Wis, Boom toetsen en werkt met het iep toetsen. De uitkomsten worden besproken met IB en de betreffende leerkracht.
- De O.A onderhoudt de mediatheek.
- De O.A dient op de hoogte te blijven van recente ontwikkelingen op het gebied van zorg/ en of leerling-problematiek en schoolt zich regelmatig bij.

10. Ambitie

De komende 4 schooljaren heeft de Cornelis Zeeman de volgende doelen opgesteld om aan te werken. Deze zijn verdeeld over een aantal domeinen. Voor meer informatie en alle doelen zie schoolplan 2024-2027.

Didactiek

Profilering

- Borging profilering CZ cluster 1 in Urk

Onafhankelijke methodetoetsen

- Implementatie en borging van de (digitale) iep lvs toetsen

OGW

- De onderwijskundige planning en de zorgcyclus is duidelijk en uitvoerbaar voor de collega's
- De opbrengsten worden besproken met leerkracht en team; leerkrachten vullen hun hun eigen trendanalyse in die wordt opgenomen in het schoolse document; het team verdiept zich 2x per jaar in de data van de school en bevraagt elkaar over de ontwikkelingen en trends en zet dit om in doelen om aan te werken.

Uitstroomprofielwerken met referentieniveaus

- Vanaf groep 6, 7 en 8 wordt er gewerkt met referentieniveaus als voorbereiding op voortgezet onderwijs.
- Sturen op referentieniveau vanaf groep eind groep 6.
- Leerlingen voorbereiden op het vervolgonderwijs d.m.v. huiswerk, scholenbezoek en attitude.
- Het werken met het protocol PO-VO en de doorstroomtoets (zie sharepoint in de map beleid en plannen) bij het verwijzingsproces naar het voortgezet onderwijs.

OPP

- Leerkrachten vullen de opp zelf in met halfjaarlijkse en tussendoelen en voelen zich hier bekwaam in

Meer en hoogbegaafdheid

- Denkgroep 1 tot 8 onder begeleiding van de specialist doorontwikkelen naar een denkgroep waar gericht wordt gewerkt aan persoonlijk doelen en aan hogere orde denken en aan executieve functies
- Rekenen: borgen werken met sprinters en XL; implementeren en borgen van een groepsdoorbrekend begeleidingsmoment voor XL
- Taal: implementeren en borgen van levelwerk om tot een verdieping en verrijking binnen het leerjaaraanbod te komen

Doegroep

- Uitbouwen van de doegroep om kinderen die op een andere manier leren de mogelijkheid te geven om praktisch kennis en vaardigheden op te doen (niet schools)
- Praktijklessen geven aan alle kinderen (koken en bakken) door de onderwijsassistentes om andere vaardigheden buiten de schoolse vaardigheden op te doen en andere executieve functies te ontwikkelen

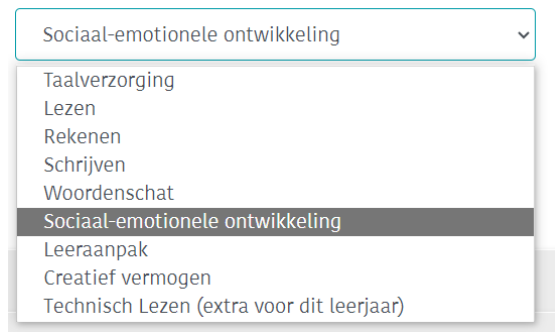
Pedagogisch

Sociaal emotioneel

- Uitproberen van de digitale toetsen op hart en handen Ipv
- Implementeren en borgen van een passend observatieinstrument, systeem en cyclus voor de CZ
- Het leren analyseren van de gegevens uit het observatieinstrument
- Uitwerken van het pedagogisch beleid en de inzet van een pedagogisch medewerker

Naam toets	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli
SIDI-po formulier 1B (alle lln.)			1, 2, 3, 4, 5, 6				0/1 (instr lln) uitvallers/opvallers 1-7					
Sociogram sometics			4-8				3-8					
Sociaal emotioneel			3-8				3-8					
Leeraanpak			3-8				3-8					
Creatief vermogen			3-8				3-8					
Leerling- tevredenheid (inspectie monitor)				6,7,8								
Onderwijsbehoeften				1-8							1-8	
Leerkrachtobservatielijst							1, 2					
Leerlijn taal						1a 2a				1b 2b		
Leerlijn rekenen						1a 2a				1b 2b		
Vorbereiding: Fonemisch bewustzijn						Groep 2				Groep 1 (volginstrument)		
Fonemisch bewustzijn									Groep 2 (eind april)			
Gouden weken		Gouden weken				Zilveren weken				Zilveren weken		

Iep lvs heeft de volgende toetsen: In het schema stata vermeld welke toetsen er komend schooljaar afgenomen wordt.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

- Taalverzorging
- Lezen
- Rekenen
- Schrijven
- Woordenschat
- Sociaal-emotionele ontwikkeling**
- Leeraanpak
- Creatief vermogen
- Technisch Lezen (extra voor dit leerjaar)

Cognitief:

We starten met een nul-meting aan de start van het nieuwe schooljaar vanaf groep 4 tot 8. We doen dit digitaal. We hebben dan ook een indruk van hoe het digitaal afnemen gaat.

Aan de hand daarvan bepalen hoe de digitale afname gaat en hoe we verder gaan met digitaal toetsen.

Schrijven en technisch lezen van de Iep doen we (nog) niet.

Voor technisch lezen gebruiken we de AVI en DMT nog voor iedereen, totdat de IEP technisch lezen (cotan/voldoende landelijk) genormeerd is en opgenomen is in het landelijke dyslexieprotocol.

Afspraak:

- op maandag nemen we in principe geen toetsen af (dan wel avi/dmt)
- de ib-er zet vanaf groep 6 de digitale toetsen op de referentieniveaus klaar in overleg met leerkrachten.
- het is verplicht om met kladpapier te werken en deze in te nemen na de toetsafname.
- bij afgenomen toetsen op individueel niveau wordt het vinkje in pns uitgezet

**** AVI**

Leerlingen die AVI Plus hebben behaald, hoeven maar één keer per jaar (midden afname) de AVI toets te lezen; wie avi plus heeft behaald iedere keer avi plus invoeren in PNS. Eind afname AVI individueel invoeren.

**** DMT**

Eind groep 3: k 1,2,3

Groep 4: allen kaart 1,2,3

Groep 5 t/m 8: kaart 1, 2,3 bij: lln. met (vermoedens) dyslexie of die extra leesondersteuning krijgen, lln die met avi nog niet op groepsniveau scoren, met niveau III, IV, V op voorgaande DMT! *Individueel invoeren in PNS*

*** **Dyslexie screening:** leerlingen met niveau IV en V scores van vorige DMT meting; individueel invoeren; afname door OA

Sociaal emotioneel:

Leerkrachten (in duo) groep 1 tot 8 vullen 2x per jaar de leerkracht observatielijst in die in sharepoint staat (zorg-seo-leerkrachtobservatielijst-schooljaar 20232024-groep ...) Dit is een lijst op basis van zien, die online in zien niet meer beschikbaar is.

Talentedkaart door de leerling digitaal in te vullen in de iep lvs:

- sociaal emotioneel 3-8
- leeraanpak 3-8
- creatief vermogen 3-8.

Monitor inspectie:

- Leerlingtevredenheid 6,7,8 vullen de leerlingen zelf in (tussen 1 november en 30 april af te nemen, ingeroosterd in november)
- In groep 1 tot en 5 vindt er kringgesprek plaats over de veiligheidsbeleving, pestgevoel en pestbeleving; de leerkrachten maken hiervan een gedetailleerd verslag in sharepoint (zorg-seo-kringgesprekken 1-5 veiligheidsbeleving-schooljaar 20232024-groep...)

Zorg > SEO

Naam ▾

kringgesprekken 1 tot 5 veiligheidsbeleving

observatielijsten SEO groep 1 tot 8

Sociogram:

- De leerlingen vullen sometics in om zo een onafhankelijke indruk van populariteit, negeren en buitengesloten zijn te krijgen. Dit geeft ook inzicht in de groepsdynamica. 2x per jaar voorafgaand aan de groepsbespreking.

Tijdens de groepsbesprekingen in november en maart wordt over de SEO doorgesproken, leerkrachtobservatie wordt naast de leerling input gelegd. De onderwijsbehoeften worden in november, maart en juni weer vernieuwd of aangevuld door de leerkracht i.c.m. de groepsbespreking.

Er worden kindgesprekken door de leerkrachten gevoerd met de leerlingen waarbij vragen ontstaan of een opvallende score op de leerkrachtobservatielijst ontstaat of tijdens een kringgesprek iets wordt gedeeld waarover doorgesproken moet worden

Voor leerlingen met een diagnose wordt een opp opgesteld door de ib-er en leerkracht waarbij de onderwijsbehoeften, tegemoetkomingen, aanpassingen in werk en toetsing worden vastgelegd. Voor leerlingen die op een eigen leerlijn werken wordt een opp opgesteld door leerkracht en ib-er (ib-er technisch; leerkracht halfjaarlijkse en tussendoelen en evaluatie).

De talentenkaart van IEP lvs komt in het rapport 1 van de leerlingen vanaf groep 3.

Bijlage 2: Dyslexieprotocol Cornelis Zeemanschool

Protocol Dyslexie Cornelis Zeemanschool

Inleiding

Dit is het protocol voor dyslexie van de Cornelis Zeeman School te Urk. Dit protocol is in april 2019 vernieuwd. U ziet hier een verklaring van de definities van de term dyslexie en ons stappenplan. Tenslotte zijn er tips voor in de klas te lezen.

Definitie dyslexie

In Nederland worden officieel de volgende definities van dyslexie gehanteerd:

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau (Stichting Dyslexie Nederland, 2008).

Dyslexie is een specifieke lees- en spellingstoornis met een neurobiologische basis, die wordt veroorzaakt door cognitieve verwerkingsstoornissen op het raakvlak van fonologische en orthografische taalverwerking. Deze specifieke taalverwerkingsproblemen wijken proportioneel af van het overige cognitieve, en met namen taalverwerkingsprofiel en leiden tot een ernstig tekort met het lezen en spellen van woorden ondanks regelmatig onderwijs. Dit specifieke lees- en spellingprobleem beperkt in ernstige mate een normale educatieve ontwikkeling, die op grond van de overige cognitieve vaardigheden geïndiceerd zijn (Blomert, 2006b). (Gijsel, Scheltinga, van Druenen, Verhoeven, 2011; p27).

Stappenplan dyslexie

Groep 1

Stap	Moment in het leerjaar	Actie door de leerkracht (en IB-er)
1	Aanvang groep	<ul style="list-style-type: none">• Stimuleren van geletterdheid middels de uitgangspunten van beginnende geletterdheid.

2	Januari	<ul style="list-style-type: none"> • Invullen signaleringslijst • Aanvullen themaplanner met extra oefenmomenten voor leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod aan geletterde activiteiten. • Het Dyslexievolgdocument verwacht zorg op 3 hulpniveaus: <ul style="list-style-type: none"> - Niveau 1: goed lees- en spellingsonderwijs in klassenverband - Niveau 2: extra zorg binnen de groep door de leerkracht. (extra groep) - Niveau 3: specifieke interventies uitgevoerd of ondersteund door zorgspecialisten binnen de school. (hulpplan binnen de zorg.) <i>(zie voor uitgebreide informatie het handboek LIST.)</i>
3	Januari – Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Leerling-bespreking: bespreek met IB'er je zorgen naar aanleiding van de signaleringslijst. • Aanbod verrijken voor leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod aan geletterde activiteiten, vastleggen in themaplanner.
4	Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Invullen signaleringslijst • Leerlingen met een letterboekje overdragen • Hulpplan opstellen of bijstellen voor leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod van geletterde activiteiten, vastleggen in groepsplan. In overleg met IB'er.
5	Einde schooljaar	<ul style="list-style-type: none"> • Overdracht naar de volgende groep. Bespreek de zorgen n.a.v. de signaleringslijst. De volgende leerkracht begint in groep 2 direct met een plan van aanpak voor de betreffende leerling.

Stappenplan Groep 2

Stap	Moment in het leerjaar	Actie door de leerkracht (en IB'er)
1	Begin schooljaar	<ul style="list-style-type: none"> • Hulpplannen groep 1 direct oppakken. • Stimuleren van geletterdheid middels de uitgangspunten van beginnende geletterdheid • Gericht aanbod verrijken voor leerlingen met onvoldoende fonemisch bewustzijn en letterkennis. • In oktober de eerste afname van de Aarnoutse toets (analyse en synthese)

2	Januari	<ul style="list-style-type: none"> • Invullen signaleringslijst. • Afname Aarnoutse toetsen (analyse en synthese) en leerlijnen kleuters • Vanaf dat moment wordt deze leerling preventief in laag 2 van LIST gezet en wordt er extra aandacht geschonken aan het Luisteren, Creatief Schrijven en Letters/Leeshandeling (groep 2). Zie handboek LIST voor verdere info. Vanuit de toetsen Letters benoemen (Protocol), Woordenschattoets, Analysetoets, Synthese 1 en 2 en Benoemsnelheid (allen Aarnoutse) in groep 2, wordt in de 2^e helft van groep 2 de zorg verder geïntensiveerd door met laag 3 te starten, d.w.z. inzet van voorschotbenadering. Daarnaast wordt ook gestart met invullen van signaleringslijst Dyslexie groep ½. <i>(zie voor uitgebreide informatie het handboek LIST.)</i> • Hulpplan opstellen voor leerlingen met onvoldoende fonemisch bewustzijn en letterkennis.
3	Januari - juni	<ul style="list-style-type: none"> • Leerling-bespreking: bespreek met IB'er je zorgen naar aanleiding van de signaleringslijst. • Aanbod verrijken voor leerlingen die onvoldoende opsteken van het aanbod aan geletterde activiteiten. Door onder andere: <ul style="list-style-type: none"> • Aanbieden van letters (passieve letterkennis) • Oefenen van auditieve analyse en synthese ondersteund door letters. (zoals in groep 3) • Aanleren klank – teken koppeling.
4	Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Invullen signaleringslijst • Afname Aarnoutse toetsen (analyse en synthese) en leerlijnen kleuters • Letterboekje groep 2 afvinken • Hulpplan opstellen voor leerlingen met onvoldoende fonemisch bewustzijn en letterkennis.
5	Einde schooljaar	Overdracht naar de volgende groep. Bespreek duidelijk je zorgen n.a.v. de signaleringslijst. Deel de resultaten van de Aarnoutse toets en het letterboekje. Maak leerkracht bewust van het feit of dit mogelijk een leerling voor het dyslexievolgdocument is. De volgende leerkracht begint in groep 3 direct met een plan van aanpak voor de betreffende leerling in laag 2 of 3.

Stappenplan Groep 3

Stap	Moment in het leerjaar	Actie door de leerkracht (en IB'er)
1	Sept – Okt.	<ul style="list-style-type: none"> • volgt het kind lees- en spellingsonderwijs.

		<ul style="list-style-type: none"> • Houd rekening met leerling die in groep 1 en 2 al opvielen. • Bied in ieder geval zorg op niveau 1 en 2. (hulpplannen!)
2	Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Herfstsignalering (zie protocol leesproblemen en Dyslexie voor groep 3) • Wanneer uitval is te zien en er was sprake van zorg in groep 1 en 2 vanwege de signaleringslijst dan in overleg met de IB'er starten laag 2 of laag3 LIST.
3	Oktober - Februari	<ul style="list-style-type: none"> • Interventie periode 1: Connect Klanken en Letters .
4	Februari	<ul style="list-style-type: none"> • Toetsmoment 2 (zie protocol leesproblemen en Dyslexie voor groep 3) • Wanneer na deze periode geen significante vooruitgang is te zien moeten alle alarmbellen gaan rinkelen. Zorg dat alle gegevens bewaard blijven. Starten met interventie periode 2, laag 2 of laag 3
5	Februari - Maart	<ul style="list-style-type: none"> • interventie periode 2: Connect Woordherkenning.
6	Eind Maart	<ul style="list-style-type: none"> • Toetsmoment 3 (alleen zwakke kinderen) BRUS/PI dictee • Geen significante vooruitgang; voortzetten interventie laag 2 of laag 3
7	Maart - Mei	<ul style="list-style-type: none"> • interventie periode 3: Connect Woordherkenning.
8	Mei	<ul style="list-style-type: none"> • Toetsmoment 4 en eindevaluatie (zie protocol leesproblemen en Dyslexie voor groep 3) • Gegevens invullen in het volgdocument.

Stappenplan Groep 4 t/m 8

Stap	Moment in het leerjaar	Actie door de leerkracht en IB'er (zie voor uitgebreide informatie het handboek LIST.)
1	Begin schooljaar	<p>Wanneer er 3x E op de DMT en Spelling is gescoord, en 2 perioden van intensieve hulp hebben plaats gevonden, kan er door school met toestemming van ouders een vergoede dyslexieaanvraag worden gedaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • interventieperiode 1 : Connectlezen / Ralfi
2	Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Meetmoment 1 BRUS/PI Dictee • Gegevens invullen in dyslexievolgdocument
3	Oktober - februari	<ul style="list-style-type: none"> • interventieperiode 2: Connectlezen / Ralfi

		<ul style="list-style-type: none"> • Gegevens invullen in het dyslexie volgdocument.
4	Februari	<ul style="list-style-type: none"> • Meetmoment 2 CITO's • Gegevens invullen in dyslexievolgdocument
5	Februari – Maart	<ul style="list-style-type: none"> • Interventieperiode 3: Connectlezen / Ralfi
6	Maart/april	<ul style="list-style-type: none"> • Meetmoment 3 BRUS/PI Dictee • Gegevens invullen in dyslexievolgdocument
7	April- Mei	<ul style="list-style-type: none"> • Interventieperiode 4 Connectlezen / Ralfi
8	Mei – Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Meetmoment 4 Cito's • Gegevens invullen in dyslexievolgdocument

Intensieve begeleiding

“De ernst van het probleem onderbouwt de school door aan te tonen dat op drie achtereenvolgende meetmomenten sprake is van een achterstand, ondanks voldoende begeleiding in de tussenliggende perioden (twee achtereenvolgende interventieperioden van elk minimaal 12 effectieve weken)” (Verhoeven, 2011; p.145).

“Aanbevolen wordt om minimaal drie keer per week 20 minuten extra instructie- en oefentijd in te plannen. De interventies voor zwakke lezers en spellers kan het beste plaatsvinden in een een-op-eensituatie of in kleine groepjes van maximaal vier leerlingen” (Verhoeven, 2011; p. 108).

“Extra hulp heeft pas echt zin als de leerling inzicht heeft in de problemen die hij met lezen en spellen heeft. Leg dus altijd duidelijk aan de leerling uit waarom hij extra begeleiding krijgt” (Verhoeven, 2011; p.116)

Op de Cornelis Zeemanschool wordt de zorg van laag 3 (LIST) door de onderwijsassistentes buiten de groep gegeven. Dan wordt er gewerkt met een individueel hulplan. Hiervoor is de ib-er verantwoordelijk.

Blijft de achterstand hardnekkig (3xE), dan wordt met toestemming van ouders een aanvraag gedaan voor een vergoede ernstige enkelvoudige dyslexiebehandeling. Ervaring leert dat pas vanaf eind groep 4 de aanvraag voor vergoede behandeling gehonoreerd wordt.

En nu, dyslexie?

Als er een diagnose dyslexie vastgesteld wordt zullen school, ouders en de begeleidende instantie samen overleggen over de behandeling, mocht deze gegeven worden.

School werkt met L2S. Als ouder zorgen voor een geschikte laptop, zal school het programma installeren en de leerling met de methodeboeken in l2s laten werken.

Daarnaast zal de school afspraken maken die vastgelegd worden op de dyslexiekaart. Deze dyslexiekaart is bindend voor de manier van werken met en van de leerling in en buiten de klas.

Dyslexiekaart van

Deze kaart gaat in per:

(geldig tot nieuwe afspraken gemaakt tussen leerling, leerkracht, ouders en IB)

voor mij is geregeld:

(alleen de aangekruiste aanpassingen gelden)

Aanvullende opmerkingen:

Dat ik meer tijd krijg voor:

- 0 opdrachten,
- 0 toetsen,
- 0 werkstuk,
- 0 weektaak,
- 0 voorbereiding spreek-/boekenbeurt
- 0

Dat m.b.t. technisch lezen:

- 0 mijn tutor op de hoogte is van mijn leesproblematiek en daar naar handelt,
- 0 ik mijn leesbeurten mag voorbereiden,
- 0 ik gebruik kan maken van leesboeken op mijn eigen niveau,
- 0 mijn voortgang visueel wordt weergegeven (grafiek DMT).
- 0

Dat m.b.t. spelling:

- 0 ik gebruik mag maken van spellingkaarten,
- 0 ik een aangepast woordpakket krijg,
- 0 ik spellingcontrole mag inzetten op de computer,
- 0 ik gebruik mag maken van een tweede kans
- 0 mijn voortgang visueel wordt weergegeven (grafiek)
- 0

Dat mijn overige werk:

- 0 niet beoordeeld wordt op spellingfouten,
- 0 niet nagekeken wordt door medeleerlingen,
- 0 m.b.t. aantekeningen wordt gecontroleerd
- 0

Dat ik gebruik kan maken van

- 0 audio-ondersteuning,
- 0 vergroot aangeboden werk,
- 0 een aangepaste hoeveelheid werk,
- 0 mondelinge overhoringen / toetsen,
- 0 aangepaste toetsen - vergroting
- 0 aangepaste toetsen - voorlezen
- 0 voorbereiding van mijn zaakvakteksten thuis.
- 0

Dat op mijn rapport:

- 0 een aparte beoordeling komt t.a.v. lezen,
- 0 een aparte beoordeling komt t.a.v. spelling,
- 0

Tips voor in de klas

- gebruiken van hulpmiddelen / spraak-naar-taal-software zoals Sprint plus of Kurzweil (meelezen helpt ook de leesvaardigheid).
- een maatje aan wie de leerling even wat kan vragen (wat ergens staat, wat een woord betekent).
- niet onvoorbereid laten lezen
- vragen en antwoorden van toetsen (bij meerkeuze) voorlezen.
- opdrachten voorlezen in de klas.
- gebruik voor toetsen en opdrachten een prettig lettertype (bijv. Arial grootte 14).
- verminderen van de omvang van woordpakketten (10-15 woorden)
- gebruik goede spellingregels (niet splitsen in lettergrepen maar in klankvoeten).
- gebruik maken van een laptop/computer bij het schrijven van veel tekst, en gebruik maken van de spellingcontrole.
- geen spellingfouten rekenen als het niet op de spelling gaat.
- geen woorden overschrijven maar zelf nadenken over welke spellingregels (voor de bovenbouw met stukjes als –isch / -tie kan dit wel, of bij moeilijke leenwoorden met c/k/y).
- laat de leerling vooraan in de klas zitten
- bij een aantal opdrachten tegelijk; op het bord noteren
- Als het kind gevolgd wordt op dyslexie of het heeft dyslexie, mogen toetsen voorgelezen worden, krijgt het kind extra tijd en het kind mag de toetsen in een aparte ruimte maken. Er wordt een melding gemaakt in Parnassys bij de toets waarin te zien is dat de toets is voorgelezen. Dit staat in het 'memo' naast de toetsscore.

Bronnen

Gijssel, M., Scheltinga, F., Druenen, van M., Verhoeven, L. (2011). *Protocol leesproblemen en dyslexie groep 4*. Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands

Gijssel, M., Scheltinga, F., Druenen, van M., Verhoeven, L. (2011). *Leesproblemen en dyslexie groep 3*. Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands

Gijssel, M., Scheltinga, F., Druenen, van M., Verhoeven, L. (2011). *Leesproblemen en dyslexie groep 1 en 2*. Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands

Bijlage 3: Enquête veiligheid op school

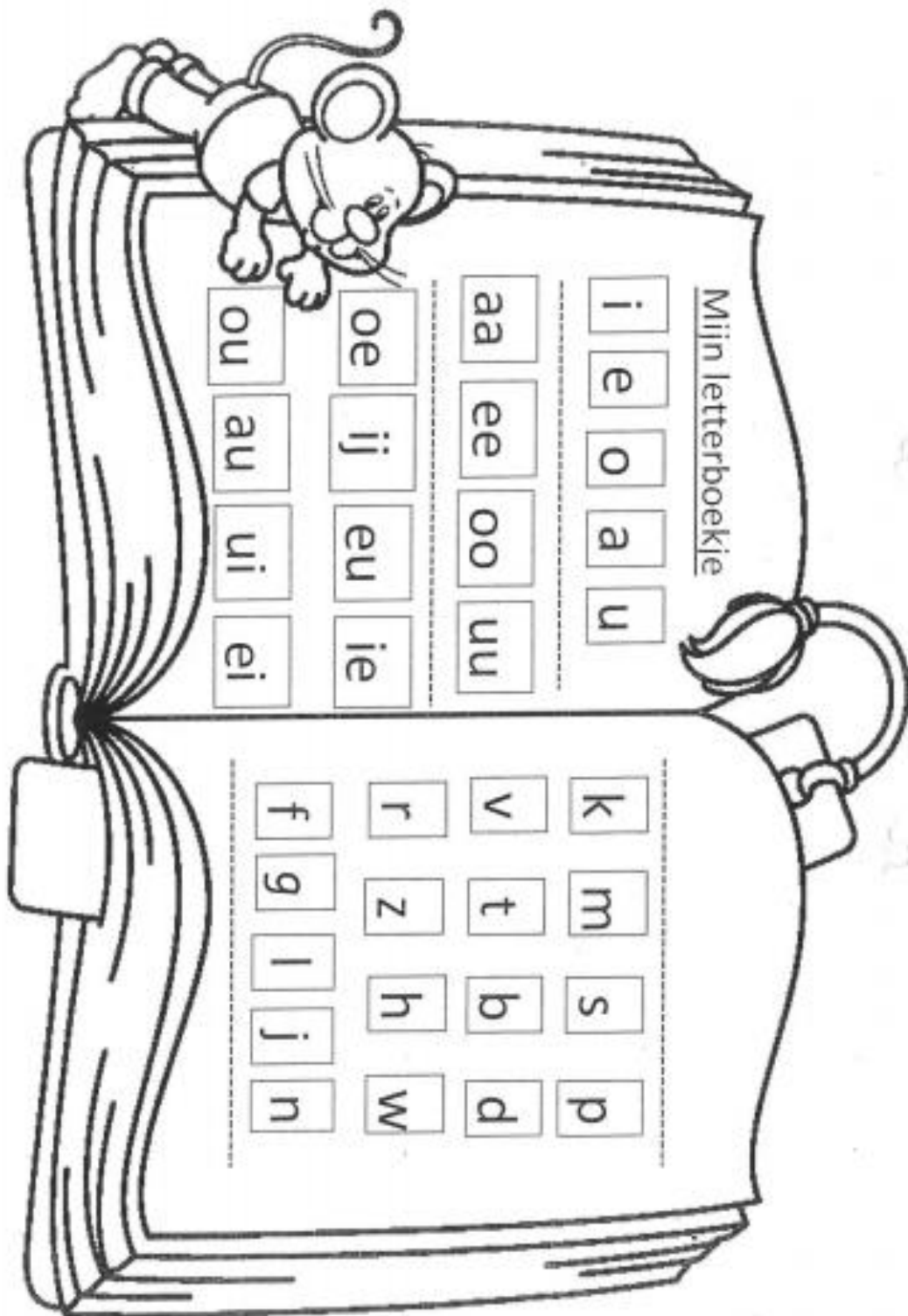
Naam:
Groep:

Wij zouden graag willen weten hoe jullie het hier op school vinden, dus willen we jullie vragen om in de tekstvakken hieronder op te schrijven welke dingen je leuk vindt én de dingen die je wat minder leuk vindt. Je zou ons er een groot plezier mee doen!

Welke dingen vind je leuk op school?

Zijn er dingen die je minder leuk vindt op school?

Bijlage 4: Letterboekje groep 2

Bijlage 5: Hand-out fasen van Activerende Directe Instructiemodel

1. Terugblik

- Bespreek het voorgaande werk.
- Haal de benodigde voorkennis op en vat deze samen
 - Laat de leerlingen in tweetallen of groepjes hun voorkennis activeren
- Zo nodig voorkennis opnieuw aan de orde stellen

2. Oriëntatie

- Presenteer het onderwerp van de les
- Relateer de les aan voorgaande en komende lessen
- Relateren de les aan betekenisvolle situatie
 - Bespreek van het belang van de lesstof.
- Geef een lesoverzicht
- Stel leerdoelen

3. Uitleg

- Onderwijs in kleine stappen
- Gebruik heldere taal
- Geef concrete voorbeelden
 - Laat de leerlingen zelf voorbeelden bedenken.
- maak gebruik van materialen en stappenplannen
- Doe de vaardigheid hardop denkend voor (modelleren)
 - Speel vragen van leerlingen terug naar de groep
- Ga na of leerlingen de stof begrijpen.
- Vermijd uitweidingen.
- Vergroot stapsgewijs de moeilijkheidsgraad
- Geef een samenvatting aan het eind van de uitleg-fase

4. Begeleide inoefening

- Laat leerlingen onder begeleiding oefenen
- Geef korte en duidelijke opdrachten.
 - Stel veel vragen
 - Laat leerlingen zelf aan geven hoe ze tot het antwoord zijn gekomen.
 - Zorg ervoor dat alle leerlingen betrokken zijn
- Ga door met oefenen tot de leerlingen de stof beheersen
 - Stimuleer de leerlingen om zelf op zoek te gaan naar oplossingen.
- Maak gebruik van materialen en stappenplannen.
- Zorg voor een geleidelijke toename van de moeilijkheidsgraad.
- Verminder geleidelijk de ondersteuning.
 - Laat de leerlingen in tweetallen of groepjes oefenen.

5. Zelfstandige verwerking

- Zorg ervoor zorgen dat leerlingen onmiddellijk kunnen beginnen.
- Zorg ervoor dat de inhoud gelijk is aan de voorgaande lesfase
- Laat de leerlingen weten dat hun werk wordt nagekeken.
 - Stimuleer de leerlingen om zelf op zoek te gaan naar oplossingen
- Vergroot de toepassingsmogelijkheden.
 - Laat de leerlingen in tweetallen of groepjes oefenen

- Geef verwerkingsstof aan de goed presterende leerlingen
- Geef extra instructie aan de zwak presterende leerlingen

6. Evaluatie

- Laat de leerlingen onder woorden brengen wat goed ging, wat niet goed ging en wat ze de volgende keer anders gaan doen.
- Controleer of het lesdoel bereikt is.
 - Laat de leerlingen in tweetalen of groepjes het leerproces evalueren.

7. Terug- en vooruitblik

- Plaats de les in de context van de lessenreeks.
- Geef aan waar de volgende les over zal gaan.

8. Feedback

- Geef regelmatig feedback
- Corrigeer fouten onmiddellijk
- Geef procesfeedback
- Geef veel aanmoediging.

Bijlage 6: Kijkwijzer leerkrachtgedrag Activerend Directe instructiemodel

Organisatorische vaardigheden
Leerkracht
De leerkracht geeft aan hoeveel tijd de leerlingen voor een opdracht hebben
De leerkracht neemt minstens 1 moment om kort te observeren
De leerkracht loopt een startronde
De leerkracht hanteert de routines van het zelfstandig werken
De leerkracht gebruikt een aparte instructietafel
De leerkracht houdt tijdens verlengde instructie overzicht op de klas maar laat zich niet afleiden
De leerkracht is in staat om non-verbaal te communiceren met leerlingen
De leerkracht zorgt voor ononderbroken oefenfase/de les wordt nauwelijks onderbroken
De leerkracht houdt de tijd in de gaten en zorgt voor veel effectieve leertijd
De leerkracht maakt zinvol gebruik van digitale middelen
De inrichting van het lokaal is goed gekozen
De les is zodanig voorbereid dat alle spullen klaarliggen
Leerling
De leerlingen kennen/hanteren de afspraken over het zelfstandig werken
Alle leerlingen weten wat ze moeten doen, ook als ze klaar zijn
De leerlingen gaan na een instructie meteen aan het werk
De leerlingen kunnen omgaan met uitgestelde aandacht
De leerlingen kunnen zelfstandig materiaal pakken
De leerlingen kunnen zelf hun werk corrigeren

De leerlingen lossen zelf problemen op

De leswisseling verloopt soepel

Pedagogische vaardigheden

Leerkracht

Er heerst een prettige werksfeer

Er is respect voor elkaar (Ikr-Iln; Iln-Iln)

Er zijn regels zichtbaar

De regels worden door leerkracht en leerlingen serieus genomen en consequent gehandhaafd

De leerkracht geeft aan hoe leerlingen ongewenst gedrag kunnen verbeteren

De leerkracht laat leerlingen samenwerken en elkaar helpen waar nodig

De leerkracht heeft aandacht voor **alle** leerlingen

De leerkracht stimuleert leerlingen positief/geeft complimenten

Aan het eind van de les wordt besproken wat goed en niet goed ging. Eventueel met voorbeelden

Leerling

De leerlingen kunnen samenwerken/elkaar helpen

De leerlingen accepteren hulp van elkaar

De leerlingen zijn taakgericht

De leerlingen luisteren naar de leerkracht

De leerlingen luisteren naar elkaar

Alle leerlingen doen actief mee/ zijn betrokken

Didactische vaardigheden

Leerkracht

De leerkracht geeft het lesdoel aan
De leerkracht geeft een samenvatting van de voorgaande lesstof
De benodigde voorkennis voor het onderwerp wordt opgehaald
De leerkracht motiveert leerlingen voor het leerdoel
De leerkracht differentieert tijdens klassikale uitleg in vraagstelling
De leerkracht doorloopt het denkproces hardop (modelling)
De leerkracht geeft concrete voorbeelden (eventueel met materiaal)
De leerkracht vraagt naar de aanpak van de leerlingen
De leerkracht verwoordt de aanpak van de leerlingen
De leerkracht toetst regelmatig of de leerlingen de stof begrijpen
De leerkracht geeft afwisselend beurten
De leerkracht laat leerlingen op elkaar reageren/speelt vragen terug aan de groep
De leerkracht geeft gelegenheid om vragen te stellen
De leerkracht houdt de instructie kort en strak bij leerdoel
De leerkracht stelt eerst een vraag voordat hij een beurt geeft
De leerkracht laat de leerlingen onder begeleiding oefenen
De leerkracht geeft korte en duidelijke opdrachten
De leerkracht noemt bij verlengde instructie nogmaals het leerdoel
De leerkracht legt bij verlengde instructie het leerdoel uit in kleinere stappen
De leerkracht hanteert 1 strategie tijdens de verlengde instructie en kijkt wat het best bij het kind past
De leerkracht maakt samen met de leerling(en) de eerste opdracht
De leerkracht spreekt zacht wanneer er in subgroepen wordt gewerkt

De leerkracht geeft begeleiding waar nodig
De leerkracht stelt kwaliteitseisen aan het werk van de leerling
De leerkracht vat aan het eind van de les de belangrijkste zaken nog eens samen
De leerkracht gaat na wat er van het leerdoel bereikt is
Leerling
De leerlingen verwerken de stof op hun eigen niveau

Bijlage 7: Format Ontwikkelperspectief

Ontwikkelperspectief

CORNELIS ZEEMAN

SCHOOL MET DE BIJBEL

Persoonsgegevens

Naam:	
Geboortedatum:	
Adres, woonplaats:	
Telefoonnummer:	
Datum opstellen perspectief:	

Schooljaar:

Datum meest recente OPP: Datum bijstellen OPP: Groep: Didactische leeftijd: Leerkracht: Intern begeleider: Ambulant begeleider: Onderwijsassistent: Logopedist VV: Bartimues/Visio ab-er:	
--	--

Schoolloopbaan

--

Gezinsfactoren

Gezinssamenstelling	
Aanvullende informatie: bijv. spraaktaalproblemen/ dyslexie in de familie	
Thuis taal	

Stoornissen, medische gegevens, audiologische gegevens en motorische gegevens

Diagnose	Vastgesteld door Instelling/ onderzoeker	Datum	Aanvullende informatie
Aanvullende informatie:			

Medische informatie:	
Audiologische informatie:	
Motorische informatie:	

Let op: ondersteuning Kentalis of Twijn of Bartimeus, dan melden in Bron

Cognitief functioneren					
	Datum	Test	Testscores	Betrouwbaarheidsinterval	Observatie
Intelligentieonderzoek 1					
Intelligentieonderzoek 2					
Overige tests					
Conclusie van het onderzoek:					

Didactische gegevens					
	Datum	Toets	Afgenomen versie	Scores DI dle LR	niveau
Technisch lezen					FN
Begrijpend lezen					FN
Spelling					FN
Rekenen en Wiskunde					FN

Spraaktaalontwikkeling bij Toss leerling	
Communicatieve zelfredzaamheid	
Overige informatie	

Sociaal Emotionele Ontwikkeling	
Leerkrachtobservatielijst/zien/iep	
Leren leren (taakaanpak; zelfstandigheid) talentenkaart	

Lichamelijke ontwikkeling	
Grove motoriek	
Fijne motoriek	
Fysiotherapie:	ja. Therapeute: nee.

Kind factoren

Belemmerde factoren	Stimulerende factoren

Onderwijsbehoeften (let op visuele behoefte!)

Maak gebruik van de gegevens van Zien, leren leren en lichamelijke ontwikkeling.

Deze leerling heeft

Een instructie nodig die

Een opdracht nodig die

Een leeractiviteit nodig

Feedback nodig die

Groepsleden nodig die

Een leerkracht nodig die

Wat zijn mogelijke oorzaken van de opgelopen achterstand?

Wat is er al gedaan aan ondersteuning? Wat had dit voor effect? Welke aanpak werkt?

Wat maakt dat er nu een opp geschreven wordt? (Grootte van de achterstand, mate van groei, mate van welbevinden)

Vaardigheidsgroei in ieder geval 2 metingen voorspellen. Eventueel bijstellen na twee afwijkende scores.

AVI	Gr 3 m	Gr 3 e	Gr 4 m	Gr 4 e	Gr 5 m	Gr 5 e	Gr 6 m	Gr 6 e	Gr 7 m	Gr 7 e	Gr 8 m	Gr 8 e
Die verwacht												
Die behaald												

DMT	Gr 3 m	Gr 3 e	Gr 4 m	Gr 4 e	Gr 5 m	Gr 5 e	Gr 6 m	Gr 6 e	Gr 7 m	Gr 7 e	Gr 8 m	Gr 8 e
dle verwacht												
dle behaald												
BOOM dle verwacht												
BOOM dle behaald												

Spelling	Gr 3 m	Gr 3 e	Gr 4 m	Gr 4 e	Gr 5 m	Gr 5 e	Gr 6 m	Gr 6 e	Gr 7 m	Gr 7 e	Gr 8 m	Gr 8 e
dle verwacht												
dle behaald												
BOOM dle verwacht												
BOOM dle behaald												

Begr. lezen	Gr 3 m	Gr 3 e	Gr 4 m	Gr 4 e	Gr 5 m	Gr 5 e	Gr 6 m	Gr 6 e	Gr 7 m	Gr 7 e	Gr 8 m	Gr 8 e
dle verwacht												
dle behaald												
BOOM dle verwacht												
BOOM dle behaald												

Rekenen	Gr 3 m	Gr 3 e	Gr 4 m	Gr 4 e	Gr 5 m	Gr 5 e	Gr 6 m	Gr 6 e	Gr 7 m	Gr 7 e	Gr 8 m	Gr 8 e
dle verwacht												
dle behaald												
BOOM dle verwacht												
BOOM dle behaald												

Grafiek opp bijvoegen.

Uitstroomprofiel

Datum	Uitstroomprofiel	Toelichting	Reden bijstelling

Onderwijsaanbod sociaal emotioneel	
Datum	Geef per vakgebied aan welke doelen, wat, hoe vaak, met hulp van... Bijkomend persoonlijk doel (n.a.v. belemmerende factoren): Doel werkhouding/motivatie:
Datum	Halfjaarlijks doel: Tussendoel:
Datum	Halfjaarlijks doel: Tussendoel:

Onderwijsaanbod technisch lezen	
Datum	Geef per vakgebied aan welke doelen, wat, hoe vaak, met hulp van... Bijkomend persoonlijk doel (n.a.v. belemmerende factoren): Doel werkhouding/motivatie:
Datum	Halfjaarlijks doel: Tussendoel:
Datum	Halfjaarlijks doel: Tussendoel:

Onderwijsaanbod spelling	
Datum	Geef per vakgebied aan welke doelen, wat, hoe vaak, met hulp van... Bijkomend persoonlijk doel (n.a.v. belemmerende factoren): Doel werkhouding/motivatie:
Datum	Halfjaarlijks doel: Tussendoel:
Datum	Halfjaarlijks doel: Tussendoel:

Onderwijsaanbod rekenen	
Datum	Geef per vakgebied aan welke doelen, wat, hoe vaak, met hulp van... Bijkomend persoonlijk doel (n.a.v. belemmerende factoren):

	Doel werkhouding/motivatie:
Datum	Halfjaarlijks doel: Tussendoel:
Datum	Halfjaarlijks doel: Tussendoel:

Onderwijsaanbod begrijpend lezen

Datum	Geef per vakgebied aan welke doelen, wat, hoe vaak, met hulp van... Bijkomend persoonlijk doel (n.a.v. belemmerende factoren): Doel werkhouding/motivatie:
Datum	Halfjaarlijks doel: Tussendoel:
Datum	Halfjaarlijks doel: Tussendoel:

Zie verder groepsplan voor aanpak en evaluatie.

Besproken met orthopedagoog

Datum	
Naam	

Groepsleerkracht

Datum	
Naam	
Handtekening	

Ouders

Datum	
Naam	
Handtekening	

Intern Begeleider

Datum	
Naam	
Handtekening	

Leerling	
Datum	
Naam	
Handtekening	

Bijlage 8: toelichting Smalle Commissie Schoolvereniging Urk

Doelstelling van deze commissie:

Passend onderwijs op Urk mogelijk maken door te onderzoeken welke ondersteuningsbehoeften een kind heeft, wat een basisschool van Rehoboth kan bieden en de match hiertussen tot stand brengen (d.m.v. gezamenlijk overleg, feedback en het geven van handelingssuggesties).

Functioneren als 'poortwachter' om met elkaar te onderzoeken of Passend Onderwijs op Urk geboden kan worden of plaatsing SO/SBAO noodzakelijk is.

De Smalle Commissie zal dit doen door:

- A. Adviesfunctie: meedenken in bepalen van extra ondersteuningsbehoeften en welk onderwijsaanbod daarbij past op huidige reguliere basisschool (zittende leerling) en/of meedenken in wat vereniging kan bieden als huidige school niet (meer) kan voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling (horizontale verwijzing);
- B. Bij een leerling met complexe ondersteuningsbehoeften waar niet langer aan voldaan kan worden binnen vereniging Rehoboth: De Smalle Commissie zal, samen met de betreffende IB-er, de leerling ter bespreking inbrengen bij de Toewijzingscommissie van het Samenwerkingsverband.

Toewijzingscommissie NOP-Urk: Vogelsant 6, 8303 ZR Emmeloord

Wie zitten er in de Smalle Commissie:

Orthopedagoog-Generalist Expertisecentrum Adapt Zwolle > Petra Hol-van Dijk

Algemeen directeur Onderwijs Schoolvereniging Rehoboth > Wilfred de Vries

Voorzitter Smalle Commissie Schoolvereniging Rehoboth > Maartje Visser -de Boer

Bij het bespreken van een dossier is ieder geval de IB-er van de school aanwezig, indien mogelijk ook de groepsleerkracht.

In voorkomende gevallen kan ook een specialist van het S-Bao/SO aanschuiven.

De IB-er van de betreffende school krijgt kort voor het geplande overleg het tijdstip van overleg door (mondeling of via mail).

De Smalle Commissie volgt, waar mogelijk en van toepassing, de route, toetsing van gegevens en uitgangspunten die ook door de Toewijzingscommissie van het samenwerkingsverband gehanteerd wordt (zie pagina 3).

1. Jaarplanning.

De overlegmomenten van de Smalle Commissie zijn afgestemd op de geplande data van de Toewijzingscommissie van het Samenwerkingsverband. In principe, bij volledigheid van het dossier, is het bij doorverwijzing mogelijk het dossier in te brengen op het eerstvolgende overleg van de Toewijzingscommissie.

Voor de specifieke data zie het planningsdocument dat jaarlijks verstrekt wordt.

2. Aanleveren dossiers.

De aanleverdata staan in het planningsdocument. Het dossier dient op papier, enkelzijdig gekopieerd en zonder nietjes, aangeleverd te worden bij de voorzitter van de Smalle Commissie (Inhoud dossier, ZIE CHECKLIST).

3. Procedure bespreking.

Dossiers worden aangeleverd bij de voorzitter van de Smalle Commissie, vanwaar deze doorgestuurd worden naar de leden van de Smalle Commissie.

De voorzitter maakt de agenda en bewaakt de planning van binnenkomende dossiers en dossiers die opnieuw besproken moeten worden. De agenda wordt per mail naar de leden van de Smalle Commissie en de betrokken scholen gestuurd.

De vraagstelling aan de Smalle Commissie dient helder verwoord te zijn.

Formats, opgesteld vanuit het Samenwerkingsverband, zijn te vinden op: www.passendonderwijsnu.nl tabblad voor ouders, verwijzen naar SBO/SO, toewijzingscommissie.

Hier is ook alle informatie m.b.t. aanmelding bij de Toewijzingscommissie te vinden.

Specifieke formats voor aanmelding Smalle Commissie zijn te vinden op sharepoint: tabblad IB, Smalle Commissie. Het gaat om een aanmeldingsformulier voor ouders en een formulier voor de school.

In dezelfde map zijn ook de plannings- en beleidsdocumenten te vinden.

Let op: Voor aanmelding bij de Smalle Commissie wordt een apart toestemmingsformulier gehanteerd voor ouders (toestemmingsformulier SmC ouders). Daarnaast wordt een format gebruikt waarin de onderwijsbehoeften van het kind in beeld zijn gebracht (aanmeldformulier verzoek instroom en terugplaatsing).

In geval van aanmelding bij de Toewijzingscommissie dient een apart toestemmingsformulier specifiek voor de Toewijzingscommissie ingevuld te worden door ouders.

Wanneer aanmelden bij de Smalle Commissie.

A: Als het kind al ingeschreven is op de school:

1. Als de school advies wil vragen m.b.t. welke interventies nog mogelijk zijn (feedback en advies over het al gelopen traject met het kind);

2. Als de school geen mogelijkheden voor plaatsing meer ziet en TLV (toelaatbaarheidsverklaring) wil aanvragen voor SO/S-Bao.

Indien hier geen gebruik is gemaakt van stap 1, hou er dan rekening mee dat niet direct de stap naar de Toewijzingscommissie volgt, maar nog handelingsuggesties geboden worden die eerst uitgeprobeerd dienen te worden.

B: In geval van instroom (3 jarigen) of verhuizing:

1a. Bij instroom: Als de school denkt niet te kunnen voorzien in de ondersteuningsbehoefte van het kind;

1b. Bij verhuizing binnen de vereniging: Als de school denkt niet te kunnen voorzien in de ondersteuningsbehoefte van het kind en geen alternatieven kan vinden in overleg met collegascholen;

2. Als de school de inschatting maakt dat aanvragen van een TLV in de toekomst nodig kan zijn (i.v.m. beleid toeleiding driejarigen samenwerkingsverband). Als dit aan de orde is moet het traject afgerond zijn voor het kind 5 jaar is.

C: In geval van terugplaatsing vanuit profielschool:

De IB-er van de betreffende school neemt contact op met de voorkeurschool van terugplaatsing. Het format 'aanmeldformulier SmC' wordt gebruikt om de onderwijsbehoefte van het kind in beeld te brengen. Op basis van dit format en eventuele observatie(s) kan de school van terugplaatsing aangeven

wat de mogelijkheden zijn.

In het geval hier in onderling overleg geen mogelijkheden gevonden worden kan het kind aangemeld worden bij de Smalle Commissie.

D: In geval van terugplaatsing vanuit S-Bao of SO:

De school/scholen van voorkeur ontvangen een ingevuld 'aanmeldformulier SmC' met aanvullende gegevens. Op het aanmeldformulier kan de school van voorkeur invullen wat de mogelijkheden zijn. Op basis van deze gegevens bepaalt de voorzitter van de Smalle Commissie of verder overleg noodzakelijk is en zo ja welke scholen aanschuiven bij de bespreking in de Smalle Commissie.

Informatie m.b.t. de Toewijzingscommissie.

Voor recente informatie kijk dan altijd op de site van het samenwerkingsverband:

www.passendonderwijsnu.nl .

De Toewijzingscommissie (TC) is een onafhankelijke commissie die beslist over aanvragen voor plaatsing in het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs.

Route

- De school meldt de leerling aan, met schriftelijke toestemming van de ouders.
- Voor de aanmelding is nodig:
 - een volledig ingevuld [onderwijskundig rapport](#)
 - een uitdraai van het leerlingvolgsysteem
 - een actueel ontwikkelingsperspectief
 - een overzicht van de geschiedenis van de extra ondersteuning
 - informatie over de concrete hulp die het afgelopen half jaar is geboden, inclusief de resultaten daarvan
 - een verslag van een intelligentieonderzoek (niet ouder dan twee jaar)
 - een [ouderinstemmingsformulier](#)
- De ouders kunnen middels het ouderinstemmingsformulier kenbaar maken dat ze de aanvraag willen toelichten. In voorkomende gevallen worden de ouders vervolgens uitgenodigd voor een gesprek met een vertegenwoordiger van de Toewijzingscommissie
- De TC werkt nauw samen met het Centrum voor de Jeugd en Gezin. Indien het dossier daartoe aanleiding geeft worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek met de voorzitter van de Toewijzingscommissie en een jeugdverpleegkundige van het CJG. Zo nodig en wenselijk kan de jeugdverpleegkundige snel (opvoed)ondersteuning organiseren voor de thuissituatie.
- De TC beslist binnen zes schoolweken over de aanvraag. School en ouders worden hierover telefonisch en schriftelijk geïnformeerd.
- Tijdens de periode dat de aanvraag in behandeling is bij de Toewijzingscommissie én ook daarna blijft de school verantwoordelijk voor de ondersteuning van de leerling.

Samenstelling Toewijzingscommissie

De TC bestaat uit:

1. Een onafhankelijk voorzitter
2. Een functionaris die afkomstig uit het scholenveld en die goed bekend is met de ondersteuningsmogelijkheden van de basisscholen
3. Een gedragswetenschapper

Afhankelijk van het dossier wordt een vertegenwoordiger van de sbo-school en/of van één van de so-scholen als adviserend lid toegevoegd aan de Toewijzingscommissie

Contactgegevens Toewijzingscommissie

Het postadres van de Toewijzingscommissie is:

Postbus 33
8300 AA Emmeloord

Janna Bakering is de voorzitter van de Toewijzingscommissie. Haar mailadres is:

toewijzingscommissie@passendonderwijsnu.nl

Waarop baseert de TC haar beslissingen?

Allereerst toetst de TC hoe binnen de basisschool extra ondersteuning is geboden. Dit gebeurt aan de hand van de volgende vragen:

1. Heeft de school de inzet van de beschikbare personele formatie (binnen de kaders van wat mogelijk en reëel is) voldoende afgestemd op de onderwijsbehoeften van deze leerling?
2. Zijn alle mogelijkheden die het schoolondersteuningsprofiel van de school biedt ten volle benut voor deze leerling?
3. Zijn de mogelijkheden van schoolnabije expertise voldoende benut?
 - Is de orthopedagoog tijdig en effectief ingezet in het ondersteuningstraject?
 - Is voldoende gebruik gemaakt van de expertise van andere specialisten uit het expertisecentrum?
4. Zijn de mogelijkheden van horizontale verwijzing (naar een andere basisschool) voldoende verkend?
5. Heeft de school tijdig een ontwikkelingsperspectief opgesteld voor de leerling?

Wanneer één van deze vijf vragen met nee beantwoord wordt, kan dit voor de Toewijzingscommissie aanleiding zijn om de aanvraag niet in behandeling te nemen.

Vervolgens gaat de TC handelingsgericht te werk bij het nemen van beslissingen over s(b)o-plaatsingen. Daarbij maakt ze – eenvoudig gezegd – een match tussen de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsmogelijkheden van de reguliere en speciale (basis) scholen. Oftewel: wat is er nodig voor deze leerling en op welk type onderwijs / op welke school kan de leerling passend onderwijs krijgen?

Bij het nemen van beslissingen hanteert de TC een aantal uitgangspunten:

Wanneer de Toewijzingscommissie beslist over het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring gebeurt dat aan de hand van de volgende uitgangspunten:

1. De onderwijsbehoeften van de leerling zijn leidend.
2. Wanneer de school niet tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag / sociaal emotioneel functioneren – en de mogelijkheden van horizontale doorverwijzing onderzocht zijn - kan eventueel een toelaatbaarheidsverklaring worden afgegeven.

Dit betekent onder meer dat er geen toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven:

- wanneer er alleen sprake is van een beneden-gemiddelde intelligentie
 - wanneer er alleen sprake is van leerproblemen
 - wanneer er zich alleen problemen voordoen buiten de schoolsetting
 - voor een leerling met beperkte cognitieve mogelijkheden, die zich wat betreft leer-vorderingen ontwikkelt conform deze mogelijkheden
 - voor een leerling die in sociaal-emotioneel opzicht floreert op de basisschool
- Handelingsverlegenheid bij de betreffende basisschool is onvoldoende grond om een toelaatbaarheidsverklaring af te geven.

Bijlage 9: Protocol Ernstige Rekenwiskunde-problemen en Dyscalculie op de CZ

Protocol Ernstige reken- en wiskunde-problemen dyscalculie

Cornelis Zeemanschool 2024-2027

Cornelis Zeemanschool
Middelbuurt 118
8321 ZE Urk
tel: 0527-686892
E-mail: zeeman@rehoboth.nu
Website: zeeman.rehoboth.nu

Postadres:
Postbus 189
8320 AD Urk

Brinnr. 12KH

Intern Begeleider:
Ineke Alblas-Schaap
werkdagen: ma, di, do
inekeschaap@rehoboth.nu

<p>Stap 1:</p>	<p>Goed rekenonderwijs in klassenverband</p> <p><u>Effectief rekenonderwijs</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plan de rekenmethode goed in en laat alle lessen aan bod komen. 2. Rooster voldoende tijd in voor het rekenonderwijs (1 uur per dag). 3. Besteed voldoende aandacht aan het oefenen en automatiseren van basisvaardigheden (ook in de bovenbouw). 4. Stel realistische doelen, uitgaande van leerlijnen en tussendoelen. 5. Bied gedegen verlengde instructie voor risicoleerlingen (zie zwakke rekenaar). 6. Heb aandacht voor cognitieve veiligheid en betrokkenheid. <p><u>Wat doet ertoe voor de zwakke rekenaar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meer instructie- en oefentijd. 2. Verlengde instructie en/of pre-teaching. 3. Expliciete, sturende en intensieve instructie van één strategie. 4. Model-leren: voordoen - samen doen - zelf doen. 5. Deelvaardigheden expliciet inoefenen. 6. Korte perioden van zelfstandig werken. 7. Uitgebreide inoefening. 8. Dagelijks automatiseringsoefeningen. 9. Directe feedback. 10. Aanmoediging en positieve feedback. <p>Toets- en meetmomenten volgens richtlijnen van IEP.</p>
<p>Stap 2:</p>	<p>Extra ondersteuning binnen de groep (voor de leerlingen die C-D-E (IV- V) scores):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een goede verlengde rekeninstructie kenmerkt zich door: een goede opbouw en doelgerichtheid. 2. Sturende didactiek middels model-leren (voordoen-samendoen-nadoen, handeling verwoorden). 3. Aanbieden basisstrategie waarbij gebruik gemaakt wordt van materialen en/of modellen (bijv. lege getallenlijn, geld, eierdozen, breukenstroken enz.) 4. Verlagen van de moeilijkheid en het abstractieniveau van de som. Investeren in inzicht i.p.v. oneindig oefenen formele som (zie handelingsmodel). 5. Begeleid inoefenen met de leerlingen en geven van directe feedback op de uitgevoerde rekenhandeling. 6. Proberen te komen tot verkorten en abstraheren van de rekenhandeling. De fases hierbij zijn: <u>handelend, kijkend, denkend, redenerend.</u>

Proces van het leren rekenen:

- begripsvorming (concept-ontwikkeling en betekenis verlenen)
- ontwikkeling van rekenwiskundige procedures
- vlot leren rekenen (automatiseren en memoriseren)
- flexibel toepassen

Stap 3:

Specifieke interventies

In overleg met IB' er en (indien aanwezig) de rekencoördinator, vinden specifieke interventies plaats. Indien er meer behoefte aan rekenexpertise is op dit moment, heeft de IB'er de mogelijkheid om de schoolorthopedagoog in te schakelen.

1. Nulmeting van automatiseringstaken en inhoudelijke rekentaken:

- IEP LVS op niveau van de leerling (terugtoetsen, eventueel SO-toets);
- Automatiseringstoets: Profieltoets rekenen (www.bareka.nl) / TTA / TTR (Boom) of een andere genormeerde toets;
- Diagnostisch gesprek: Bouwstenenonderzoek / Maatwerk / Rekensprint.
- Observatie kwaliteit rekenles aan de hand van Kijkwijzer (bijlage).

Observeer bij het diagnostisch gesprek hoe de leerling functioneert op de verschillende handelingsniveaus van het handelingsmodel. Wat kan het kind al wel op een concreter niveau? Is de leerling in staat deze handelingen te verwoorden (op alle niveaus)?

Handelingsmodel

2. Extra instructie- en oefenmomenten (in totaal minimaal 1 uur **extra** per week gedurende 6 maanden).

De extra instructies en oefeningen worden aangestuurd door een deskundige remedial teacher, een rekencoördinator, intern begeleider of externe deskundige.

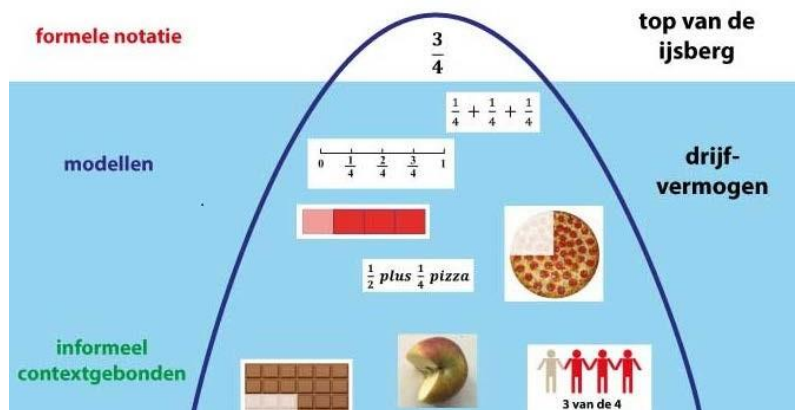
De directe begeleiding vindt plaats door: leerkracht, RT' er, goed geïnstrueerde leerkrachtondersteuner of onderwijsassistent.

Nulmeting, doelen, extra begeleiding en nameting worden in handelingsplan /

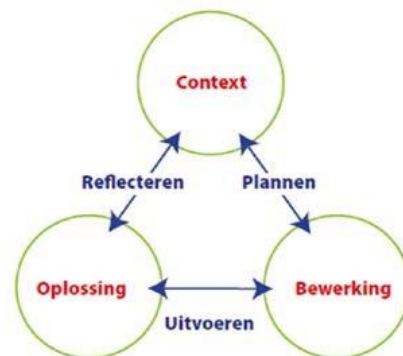
	<p>groepsplan / OPP vastgelegd.</p>
--	-------------------------------------

Adviezen hierbij:

- Betrek de leerling actief bij het plan (inzichtelijk maken d.m.v. Rekenmuurtje).
- Werk op alle niveaus van het handelingsmodel / **ijsbergmodel**.

- Leerkracht observeert dagelijks door de bril van het handelingsmodel (kijk of het kind de handeling op een concreter niveau kan uitvoeren en verwoorden).
- Leerkracht voert korte diagnostische gesprekjes tijdens de instructie/na de verwerking/na de toets.
- Oefen de gewenste oplossingsmanier in met de leerling (vaste strategie) en neem kleine stappen.
- Werk met de leerling volgens het **drieslagmodel** (Wat is het probleem en hoe ga je het oplossen: plannen; Wat ga je doen / wat ga je uitrekenen: uitvoeren; Wat heb je gedaan / wat betekent de oplossing / is het correct uitgevoerd (reflecteren)).

Mogelijke interventiematerialen: Instructies:

- Maatwerk
- Met sprongen vooruit
- Als kleuters leren tellen
- Voor getalinzicht: materialen als MAB, getallenlijnen, getalkaarten, kralenketting
- Sprong over tiental: rekenrek, blinde getallenlijn
- www.aandachtvoorrekenen.nl / www.redactierekenen.nl / www.kids4cito.nl
- www.sommenfabriek.nl: instructiefilmpjes.

Automatiseren:

- Rekensprint-serie
- Met sprongen vooruit
- Rekentuin
- Bareka / oefeningen SLO
- Zo leer je kinderen rekenen

3. Nameting: zie nulmeting.

Bij didactische resistentie / handelingsverlegenheid: stap 4.

Zie *Kwaliteitskaart*:

- *Diagnostische gesprekken in het reken- en wiskundeonderwijs. (bijlage 1)*

Stap 4:	<p>Inschakelen schoolorthopedagoog Intern begeleider, leerkracht en ouders hebben overleg met de schoolorthopedagoog bij didactische resistentie en/of handelingsverlegenheid.</p>
<p>Beslismoment (vanaf E5):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dossier analyse - Is rekenen opvallend zwak t.o.v. andere vakken: m.a.w. is het een geïsoleerd probleem - Wanneer ga je over tot verder onderzoek: <p>Uitgaande van het achterstandscriterium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is sprake van een significante achterstand wat betreft automatisering van de basale rekenvaardigheden t.o.v. leeftijd- en/of opleidingsgenoten. Zittenblijvers vergelijken met klasgenoten. - Er is sprake van een significante achterstand wat betreft de beheersing van de inhoud van de rekendomeinen. Dit blijkt uit: E scores (de laagste 10%) LOVS op de laatste 3 meetmomenten <p>Uitgaande van het hardnekkigheids criterium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er hebben 6 maanden specifieke interventies plaatsgevonden. Desondanks is het leerrendement onvoldoende (minder dan 67%): het blijven E-scores op zowel de automatiseringstaken als op de inhoudelijke rekentaken en er is geen sprake van een inhaalslag. <p>NB afgrenzing IQ:</p> <p>Bij hoogbegaafde kinderen manifesteren rekenproblemen zich vaak later (i.v.m. compensatie mogelijkheden en goed geheugen); D-scores zijn daarom ook toegestaan.</p> <p>Bij een IQ tussen 71-85 wordt geen dyscalculieverklaring afgegeven (voor de toekenning bestaat nl geen wetenschappelijke evidentie) Bij een IQ > 85, 3 maal een E score</p> <p>Bij de dyscalculieverklaring zit ook een handelingsgerichte diagnose</p> <p>Procesdiagnostiek is bij dyscalculie van groot belang.</p> <p>Intern begeleider heeft overleg met ouders om aanvraag onderzoek naar dyscalculie te regelen. School informeert bij ouders of zij de middelen hebben hiervoor. Zo niet, wordt bestaande werkwijze voortgezet en veel ondersteuning met handelend materiaal voortgezet.</p> <p>Alleen als er voldoende zorgbudget kan er na akkoord door het zorgtandem een onderzoek uitgevoerd worden door de schoolorthopedagoog.</p>	
Stap 5:	<p>Dyscalculieonderzoek</p> <p><u>Aanleveren:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Groeidocument. <p><u>Aangevuld met:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Verslag eerder rekenonderzoek (indien aanwezig). - LOVS uitdraai met grafieken van alle vakken gedurende de hele schoolloopbaan. - Overzicht resultaten van de methodegebonden toetsen van rekenen van het afgelopen half jaar. - Indien aanwezig: resultaten aanwezige rekentoetsen (anders dan Cito), bv. tempotoetsen. - Groepsplannen (evt. handelingsplannen) / verslagen aanwezige hulp / opp. - Eventueel aanwezig verslag intelligentieonderzoek. <p>De intern begeleider is verantwoordelijk voor de overdracht van het dossier.</p>

Diagnostische gesprekken in het reken-wiskundeonderwijs

De volgende tips gaan over de kleine diagnostische gesprekken, die een leraar tijdens of na de rekenles uitvoert. Bijvoorbeeld na de Citotoets, de rekentoets uit de methode of na het nakijken van rekenwerk waar een leerling een opvallend resultaat of aanpak laat zien. Het doel is om erachter te komen hoe de leerling rekt, denkt en handelt. Het gesprek met de leerling levert informatie op voor het benoemen van de onderwijsbehoeften van de leerling. Een diagnostisch gesprek kan gevoerd worden met een individueel kind of met een groepje kinderen, in een aparte ruimte of tijdens het zelfstandig werken aan de instructietafel.

De inhoud en het verloop van een uitgebreid diagnostisch onderzoek die door een interne rekenexpert uitgevoerd wordt, wordt in hoofdstuk 7 van het protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie (ERWD)* beschreven.

*M. Groenestijn e.a. (2011) - Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie. Assen. Van Gorcum

Tip 1: In alle groepen worden diagnostische gesprekken gehouden(schoolafpraak).

Scholen die vanaf groep 1-2 regelmatig diagnostische gesprekken voeren, houden rekenachterstanden en –problemen klein. De leraar signaleert dan tijdig welke basisvaardigheden niet voldoende ontwikkeld zijn. Op deze manier ben je er bijtijds bij en kun je tijdig afstemmen op specifieke onderwijsbehoeften. Veel rekenproblemen in de bovenbouw zijn terug te leiden op de inhouden die eerder aan de orde zijn geweest.

Tip 2: Voer ook diagnostische gesprekken na de Citotoets.

Maak na de Citotoets een foutenanalyse en voer een diagnostisch gesprek met leerlingen die een opvallend resultaat hebben. Uitval op de Citotoets betekent vaak dat leerlingen onderliggende vaardigheden niet beheersen. Gebruik de uitkomsten uit het gesprek in het volgende groepsplan.

Tip 3: Gebruik de suggesties uit de rekenmethoden.

Aan het eind van elk blok staan in de meeste handleidingen van de rekenmethoden suggesties voor gerichte observaties en het voeren van een diagnostisch gesprek. Gebruik deze suggesties en vul deze aan met specifieke vragen gericht op de rekenproblemen van de leerling (zie tip 7).

Wacht niet per se tot ná de toets met het voeren van deze gesprekken. Als problemen gesignaleerd worden, kunnen de gesprekken al tijdens de rekenles plaatsvinden.

Tip 4: Voer ook diagnostische gesprekken met sterke rekenaars.

Sterke rekenaars maken evengoed weleens fouten in hun rekenwerk of gebruiken inefficiënte oplossingsmanieren. Probeer er bij deze leerlingen achter te komen wat hun denk- en rekenwijze is. Hoe rekenen zij uit het hoofd (onzichtbare handeling)? Op deze manier krijg je informatie voor een vervolgaanbod.

Tip 5: Bedenk voorafgaand aan het gesprek wat je wilt weten van de leerling.

Het uitgangspunt voor het gesprek is dat je wilt weten van de leerling hoe hij/zij een bepaalde rekenopgave oplost. Als dit al bekend is, heeft een gesprek geen zin. Ga vooral op zoek naar welke rekenvaardigheden de leerling wel beheerst.

Laat leerlingen hardop nadenken en laat hen eventueel materiaal gebruiken. De volgende vragen kunnen gesteld worden:

- Hoe ga je het uitrekenen?
- Hoe heb je dit uitgerekend?
- Welke oplossingsmanier heb je? Teken dit of schrijf het op.

Pas als duidelijk is hoe de leerling rekent en waar het probleem ligt, kan het gesprek afgerond worden.

Tip 6: Observeer, luister en vraag door. Ga niet gelijk hulp geven.

Vertel de leerling dat je graag wilt weten hoe hij/zij rekt, denkt en handelt. Vertel de leerling ook gelijk, dat hij/zij niet direct hulp kan verwachten. Observeer hoe de leerling rekt, luister naar zijn/haar aanpak en vraag door. De leerling krijgt de ruimte om vrijuit te praten. Stel open vragen en vat samen wat de leerling heeft verteld, zodat de leerling gestimuleerd wordt om verder te praten. Benoem ook emoties die waargenomen worden.

Een valkuil is om tijdens het gesprek gelijk hulp te gaan geven als je ziet dat de leerling de rekenopgave niet kan maken. Doe dit niet, sluit het gesprek af en geef aan wat het vervolg is. Plan in de weekplanning wanneer er hulp aangeboden gaat worden.

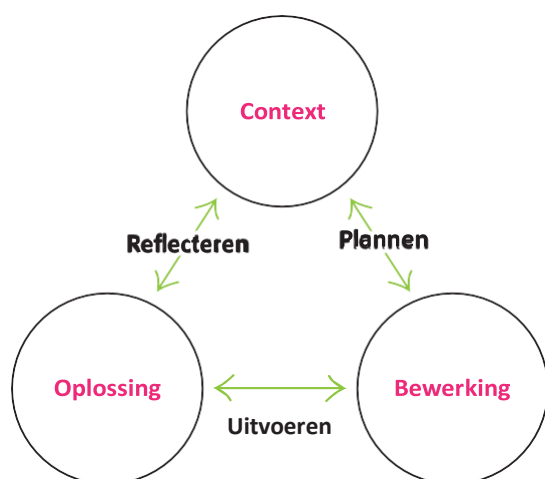
Tip 7: Gebruik het drieslagmodel (figuur 1) uit het protocol ERWD om teacherhalen waar het probleem zit.

Het drieslagmodel geeft de leraar inzicht in hoe de leerling denkt en handelt.

Om het denkproces goed te analyseren, kan de leraar tijdens dit proces het volgende observeren:

- Bij het plannen/betekenis verlenen (de context doorgronden):
 - Kan de leerling bij een context een bewerking bedenken?
 - Kan de leerling betekenis verlenen aan de getallen?
 - Kan de leerling een tekening maken bij de context of kale som?
- Bij het uitvoeren (van de bewerking):
 - Welke oplossingsmanier gebruikt de leerling? Is deze manier efficiënt?
 - Kan de leerling de bewerking uitvoeren? Zo niet; wel met materiaal, eenvoudiger getallen of met een model?
 - Hoe staat het met de noodzakelijke voorkennis? Wat wordt beheerst?
- Bij de reflectie:
 - Kan de leerling vertellen/laten zien hoe hij/zij tot het antwoord gekomen is?
 - Heeft de leerling er zelf een idee van, of het gevonden antwoord goed is?
 - Koppelt de leerling het antwoord terug naar de context?

Gebruik de uitkomst van deze observaties bij het geven van gerichte hulp en voor het samenstellen van de subgroepen in het groepsplan voor het volgende blok.

Figuur 1 Het drieslagmodel

CORNELIS ZEEMAN
SCHOOL MET DE BIJBEL

**Protocol doorstroomtoets en
advisering
voortgezet onderwijs
vanaf 2023-2024 ev.**

1. Doorstroomtoets

Vanaf schooljaar 2023/2024 is er een centrale aanmeldweek voor het voortgezet onderwijs en wordt het schooladvies naar boven bijgesteld, wanneer de leerling de doorstroomtoets beter gemaakt heeft. Zo draagt de toets bij aan een soepele overgang naar het voortgezet onderwijs en meer kansengelijkheid.

Op de Cornelis Zeemanschool wordt de IEP doorstroomtoets afgenomen.

2. Hoe vormt de Cornelis Zeemanschool een goed schooladvies

Voor het schooladvies kijken we naar:

- gedragskenmerken;
 - sociaal-emotionele vaardigheden;
 - praktijkgerichte vaardigheden;
 - werkhouding en motivatie;
 - resultaten van leerlingvolgsysteemtoetsen uit eerdere groepen, en groep 8;
 - resultaten op methodegebonden toetsen;
 - resultaat van een capaciteiten- of intelligentieonderzoek;
 - zorgdossier van de leerling;
 - gesprekken met ouder(s) van de leerling
-
- Het advies wordt gegeven door een team van betrokkenen van de basisschool: groepsleerkracht groep 8, advies van Eind 7, ib-er en directeur.
 - De directeur brengt formeel het schooladvies uit.
 - Het advies wordt gegeven op grond van vooral 'harde' gegevens (bv. toetsen en observaties) als 'zachte' gegevens (bv. werkhouding en interesses).
 - Ter onderbouwing van het advies wordt gebruik gemaakt van tenminste één door de overheid gecertificeerde toets of onderzoek, zoals bijvoorbeeld:
 - CITO lvs
 - IEP lvs
 - BOOM lvs
 - Leerpotentie en leermotivatie (BOOM)
 - NIO
 - Entreetoets groep 7.

3. Uitkomsten van de doorstroomtoets

Voor de leerling kan de uitkomst van de doorstroomtoets van invloed zijn op het schooladvies. Is de uitkomst van de doorstroomtoets lager dan het schooladvies, dan verandert het schooladvies van de school niet. Als uit de doorstroomtoets een hogere score komt dan verwacht, kan de school het schooladvies bijstellen. Dat wordt ook de norm vanaf schooljaar 2023-2024.

De school kan nog van een bijstelling afzien. De school moet dan goed motiveren waarom zo'n bijstelling niet in het belang van de leerling is. Door bijstellen de norm te maken, vergroten we de kans dat alle leerlingen evenveel profiteren van het toetsadvies.

- De uitslag van de doorstroomtoets GEEN rol mag spelen bij de toelating.

- Als de leerling de doorstroomtoets beter heeft gemaakt dan verwacht, de basisschool het schooladvies in heroverweging neemt en eventueel het schooladvies aanpast.
- Als het resultaat van de doorstroomtoets juist minder goed dan verwacht is, wordt het schooladvies NIET aangepast.
- Na de uitkomsten van de doorstroomtoets kan er bij een aantal lln. een herziening van het schooladvies plaatsvinden naar boven.
- Het schooladvies niet bindend is. Ouders hoeven dit advies dus niet op te volgen; zij kunnen hun kind aanmelden bij een ander schooltype dan in het advies staat. De school voor VO beslist over de toelating van het kind.

Om invulling te geven aan deze regelgeving, en de kwaliteit van ons advies te borgen, volgen wij de afspraken beschreven in dit protocol. Er is daarbij aandacht voor *het tijdspad* en de *beslisregels voor de onderbouwing van het advies*.

4. Het tijdspad en moment van afnemen

- Uiterlijk 15 november melden scholen zich aan voor de doorstroomtoets.
- Tussen 10 en 31 januari ontvangen zij hun voorlopig schooladvies.
- In de eerste of tweede week van februari maken leerlingen de doorstroomtoets.
- Uiterlijk 15 maart ontvangen de scholen de uitslag van de doorstroomtoets.
- Uiterlijk 24 maart ontvangen leerlingen en ouders het definitieve schooladvies.
- Tussen 25 maart en 31 maart melden alle leerlingen zich, met hun definitieve advies, aan op de middelbare school. Let op! Dit geldt niet voor leerlingen die doorstromen naar het voortgezet speciaal onderwijs.

Schematisch:

Gr 3 t/m 7 >>	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cito of IEP Midden & Eind 2. Groep 6: Boomleerpotentie en leermotivatie 3. Leerkracht E7 zet voorlopig schoolad

vies VO op papier mbv harde en zachte data	
--	--

Groep 8 >>			
September / oktober	november	december	januari
4. Algemene ouderavond 5. Startgesprekken 6. OOP leerlingen 7. Uitstroomniveau op basis van referentieniveaus 8. NIO 9. Vaststellen voorlopig schooladvies n.a.v. NIO 10. Aanmelden doorstroomtoets (ib-er)	11. IEP LVS M8; risicolezers DMT M8	12. vaststellen schooladvies met zachte en harde data 13. Orientatie VO-scholen	13. Orientatie VO-scholen 14. Adviesgesprekken ouders 15. Bezwaar mogelijkheid 16. Aanvraag LWOO

Groep 8 >>			
februari	maart	april	mei / juni
17. IEP doorstroomtoets	18. Uitslag doorstroomtoets uiterlijk 15 maart 19. uiterlijk 25 maart definitief schooladvies 20. Inschrijving VO definitief schooladvies		21. Warme overdracht 22..Bericht plaatsing VO

IEP lvs Midden/eind

Bij alle leerlingen vanaf groep 3 wordt iep midden en iep eind afgenomen of de boom lvs. De gegevens van LVS worden gebruikt om de voortgang van een leerling te bewaken. De LVS gegevens worden besproken met ouders.

Algemene ouderavond

In de eerste maand van het schooljaar vindt de algemene ouderavond plaats. Naast een kennismaking met de leerkracht wordt dit moment ook gebruikt om het tijdspad rondom

advisering en inschrijving toe te lichten en informatie te geven over de regels rond advisering.

Startgesprekken

De leerkracht heeft start gesprekken met alle leerlingen. De leerling kan kiezen op basis van zijn resultaten en werkhouding en interesse waar de focus met betrekking tot extra / huiswerk gelegd wordt. Hier wordt een persoonlijk leerdoel van gemaakt dat meerdere malen per jaar terug komt in een kind gesprek.

OOP leerlingen

In groep 7 is duidelijk welke leerlingen een of meerdere OOP's hebben. Deze zijn ondertekend en besproken met de ouders.

Uitstroomniveau

Door leerkracht, door directeur en ib-er een gezamenlijk 1^e advies

NIO

In september/oktober wordt de NIO afgenomen. Deze toets laat zien welke mogelijkheden (cognitief) een ln. bezit. Wanneer de einduitslag lager is dan de 75, dan hoeft deze ln. Niet meegeteld te worden in de doorstroomtoets uitslag.

Vaststellen voorlopig schooladvies

In december wordt een voorlopig schooladvies bepaald. Hierbij wordt gekeken naar werk- en leerhouding, interesse, CITO/IEP/Boom niveau, methodetoetsen en input van het kind. Bij twijfel wordt gebruik gemaakt van het instrument 'de plaatsingswijzer' (zie Beslisregels voor de onderbouwing van het advies).

Dit gebeurt in een gezamenlijk overleg met alle leerkrachten van groep 8, de intern begeleider en de directeur. Vervolgens worden deze adviezen bekrachtigd door de directeur. We hebben hierover gesprek met ouders. Bij deze gesprekken zijn de ouders, de leerkrachten en ib-er en directeur aanwezig. Tijdens dit gesprek wordt het voorlopig schooladvies gegeven.

Aanvraag LWOO

Als de uitslag van het drempelonderzoek binnen is wordt door de leerkracht, in overleg met de intern begeleider, bekeken welke leerlingen mogelijk in aanmerking komen voor leerweg ondersteunend onderwijs (LWOO). Zodra dit duidelijk is worden ouders uitgenodigd voor een gesprek om een eventueel vervoltraject op te starten. Ouders hebben hierin het laatste woord. Deze aanvraag is uiterlijk eind maart verzorgd.

Iep M8

In november wordt bij alle lln. van groep 8 de IEP lvs midden afgenomen.

Oriënteren VO scholen

In november, december, januari gaan ouders en kind zich oriënteren op een school van voortgezet onderwijs. De leerkracht kan hierbij dienen als vraagbaak, maar de verantwoordelijkheid voor de keuze ligt bij de ouders.

Definitief adviesgesprek

In maart vindt het definitief schooladvies plaats. Bij deze gesprekken (waar verschillen zijn, een afspraak over een 'heroverweging' zijn gemaakt) zijn de ouders, de leerkrachten en ib-er en directeur aanwezig. Tijdens dit gesprek wordt het definitieve schooladvies gegeven dat school heeft bepaald. Daarnaast wordt het onderwijskundig rapport (overdracht naar het VO) besproken en ondertekend. En een vaststaand format POVO ingevuld waar de afspraken van verwijzing ontstaan.

Bezwaar mogelijkheid

Indien ouders het niet eens zijn met het advies kunnen zij bezwaar maken. Er zal een vervolgesprek worden gevoerd waarbij de leerkracht van de groep en de directeur aanwezig zijn.

Inschrijven VO

Voor een vaste datum in maart moeten alle leerlingen ingeschreven zijn op een VO school. Ouders vullen een inschrijfformulier in van de school naar keuze en leveren die in bij de leerkracht van groep 8. Het aanmelden gaat via de basisschool.

IEP

In Februari wordt de doorstroomtoets van de IEP voor Basisonderwijs afgenomen. Deze doorstroomtoets is bestemd voor alle leerlingen van groep 8.

Heroverweging

De uitslag van deze toets volgt meestal na vier weken. Deze gaat in een gesloten envelop met de kinderen mee naar de ouders. Er wordt uitdrukkelijk aan de kinderen meegedeeld dat

zij de brief in bijzijn van ouders openmaken. De resultaten van de IEP mag voor het voortgezet onderwijs geen rol spelen bij de plaatsing van een leerling.

Mocht de uitslag lager uitvallen, dan hoeft het advies niet aangepast te worden. Valt de uitslag hoger uit, dan moet de basisschool het advies heroverwegen en mogelijk het advies aanpassen.

Alle leerlingen waarbij de IEP eindtoetsscore hoger uitvalt dan het gegeven schooladvies worden met de leerkracht en directeur besproken. Gezamenlijk wordt de heroverweging besproken en er een beslissing genomen. Hierbij zijn de beslisregels voor de onderbouwing van het advies leidend. Zie bijlage 3, brief advies VO heroverweging.

Warme overdracht

Er vindt voor ieder kind een warme overdracht plaats tussen de leerkracht PO en iemand van het VO. Gesproken wordt over het totaal beeld van de leerling (resultaten, werkhouding, interesses, onderwijsbehoeften, enz.).

Bericht plaatsing VO

April ontvangen ouders bericht van plaatsing van het VO. Mochten er problemen zijn rondom de plaatsing dan wordt dit door de VO school altijd in een veel eerder stadium al gecommuniceerd.

Bijlage:

1. Beslisregels voor de onderbouwing van het advies

Het advies wordt gegeven door een team van betrokkenen van de basisschool, bestaande uit de verschillende leerkrachten groep 8, de intern begeleider en de directeur. Het advies wordt gegeven op grond van :

ZACHTE INDICATOREN (zie *Leerling profielen*)

- doorzettingsvermogen
- taakgerichtheid
- zelfstandigheid
- persoonlijkheidskenmerken
- leerhouding
- persoonlijke omstandigheden
- interesses
- talenten
- ondersteuningsbehoefte van de leerling
- huiswerkattitude
- Omgevingsfactoren

HARDE INDICATOREN (zie *Toetsen*)

- toets resultaten

zie:

[Eindtoets basisschool wordt doorstroomtoets | Schooladvies en eindtoets basisschool | Rijksoverheid.nl](#)

[De doorstroomtoets en de landelijke aanmeldprocedure - De VO Gids Eindtoets? Doorstroomtoets? Hoe zit het? \(wijzeroverdebasisschool.nl\)](#)

Leerling profielen

In bijlage twee wordt per onderwijsniveau een beschrijving gegeven van kenmerken en eigenschappen van leerlingen die passen bij dat onderwijsniveau. Deze omschrijvingen zijn nooit sluitend en dienen als hulpmiddel bij het duiden van leerlinggedrag in relatie tot het advies.

Toetsen

Bij de totstandkoming van het advies wordt er onder andere gekeken naar de ontwikkeling van een leerling aan de hand van de gegevens uit CITO LOVS/IEP LVS/Boom lvs en eventueel het drempelonderzoek. Om deze gegevens te duiden wordt 'De plaatsingswijzer' als hulpinstrument en richtlijn gebruikt.

De plaatsingswijzer is een instrument dat de basisschool gebruikt ter onderbouwing van haar advies aan leerlingen en hun ouders m.b.t. de overgang naar het voortgezet onderwijs. De plaatsingswijzer is daarmee voor de basisschool een instrument op basis waarvan zij komen tot een plaatsingsbesluit.

Het instrument heeft betrekking op de prestaties van de leerling op het gebied van Nederlandse taal en rekenen. Daarbij wordt gekeken naar de toets resultaten van de toetsen uit de groepen 6 t/m 8 van het CITO-LOVS/IEP/Boom.

Het betreft dan de toetsen op de onderdelen begrijpend lezen en rekenen/wiskunde, en aanvullend daarop de toetsen voor spelling en technisch lezen.

De resultaten op de onderscheiden onderdelen wegen niet allemaal even zwaar.

Van de vaardigheden die getoetst worden in het CITO-LOVS/IEP/Boom zijn de resultaten op het onderdeel begrijpend lezen het belangrijkste (meest voorspellend). Ook erg belangrijk zijn de resultaten op het gebied van rekenen/wiskunde. De resultaten op de onderdelen spelling en technisch lezen worden eerder gezien als aanvullend.

De plaatsingswijzer is een hulpinstrument. Op basis van ervaringen met een kind in een meestal lange reeks van jaren zal de school in staat zijn tot een advies te komen.

In de totstandkoming van het advies zal het algehele functioneren van de leerling de basis vormen voor overwegingen en denkrichtingen. In deze fase spelen, naast “schoolse onderdelen” andere wezenlijke persoonlijke factoren zoals doorzettingsvermogen, aanpakgedrag, sociaal-emotioneel functioneren, enz. een belangrijke rol.

De plaatsingswijzer kan vervolgens gebruikt worden om te kijken of het advies dat de school heeft, wordt ondersteund door de gegevens die blijken uit de plaatsingswijzer. De plaatsingswijzer wordt dan ook alleen ingezet bij leerlingen waarbij twijfel is of behoefte aan extra onderbouwing van het advies.

Werkwijze plaatsingswijzer

De plaatsingswijzer bestaat uit een reeks tabellen, waaruit af te lezen is aan welke normen de toets uitslagen moeten voldoen om te passen bij een wenselijk schoolniveau. Daarbij worden bij elk schoolniveau twee profielen onderscheiden: een basisprofiel en een bespreekprofiel.

Ondersteunt de plaatsingswijzer het schooladvies, dan betreft het een basisprofiel.

Is dit niet het geval, dan is er sprake van een bespreekprofiel.

In het geval van een bespreekprofiel zal de school het advies extra moeten beargumenteren. Daartoe kunnen resultaten uit voorgaande jaren (LOVS groepen 6 en 7) en/of mogelijk diagnoses van leer- en/of gedragsstoornissen de basis vormen.

Basisprofiel

Uitgangspunt is het basisprofiel.

Een leerling met een basisprofiel voldoet aan de normen die passen bij het betreffende schoolniveau.

Het aanvankelijke schooladvies en de plaatsingswijzer stemmen met elkaar overeen. Voor de meeste leerlingen zal dit het geval zijn.

Bespreekprofiel

Als schooladvies en plaatsingswijzer niet met elkaar overeenstemmen, ontstaat een “bespreekprofiel” en gaat de school na met welke argumenten de afwijking verklaarbaar is.

Bij leerlingen die binnen het bespreekprofiel vallen zijn twee varianten.

+/- variant: dit betreft leerlingen die mogelijk iets meer in hun mars hebben dan het geadviseerde schoolniveau, of leerlingen die juist niet voldoen aan het basisprofiel van het geadviseerde schoolniveau, maar waarvan de basisschool vindt, dat het betreffende schoolniveau toch het best passend is bij deze leerling.

Ondersteuningsbehoefte-variant: dit betreft leerlingen die, op basis van het LOVS niet aan de eisen voor het betreffende onderwijsniveau lijken te voldoen, maar waarvoor de verklaring gevonden kan worden in een gediagnosticeerde leerstoornis (bijv. dyslexie) of een diagnose op sociaal-emotioneel gebied (bijv. PDD-NOS).

Voor beide varianten geldt, dat de basisschool het advies onderbouwt en dat nadere bespreking in het kader van de “warme overdracht” aan de orde is.

Tabellen:

In de tabellen van de plaatsingswijzer (zie bijlage 1) wordt uitgegaan van de niveau-indeling van CITO met de Romeinse cijfers I t/m V. Daarnaast zijn ook de vaardigheidsscores opgenomen, omdat die wat nauwkeuriger informatie geven over het niveau van de leerling. Tot slot is er een tabel waarin aangegeven wordt op welke manier de DLE-score een indicatie geeft voor het gewenste schoolniveau.

De profielen

Er zijn profielen opgesteld aan de hand van de Cito LVS 8 voor:

VWO

HAVO

VMBO T

VMBO KL

VMBO BL

Deze moeten nog vernieuwd worden met de referentieniveaus en de IEP lvs.

2. Tabellen Plaatsingswijzer

Toelichting kleuren

 Voldoet aan basisprofiel

 Vaardigheidsscore valt in bespreekprofiel

1 VWO

Basisprofiel

De leerling heeft in groep 6 t/m 8 op de toetsen die deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, over het geheel genomen, resultaten behaald op niveau I, in elk geval bij begrijpend lezen en inzichtelijk rekenen.

Advies Bao	VWO	
Cito LVS 8	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	I	≥ 65
- rekenen	I	≥ 115
- spellen	I	≥ 148
(- technisch lezen (DMT3))	I	≥ 108
Cito LVS groep 6-7	Leerling heeft overwegend I-scores. Maximaal 2 II-scores	

Bespreekprofielen

Advies Bao	VWO			
Cito LVS 8	niveau	Vaardigheidsscore	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	I	≥ 65	II	
- rekenen	II		I	≥ 115
Cito LVS groep 6-7	Indien er meer dan 2 keer een II is behaald moet er sprake zijn van een gediagnosticeerde specifieke leer- of gedragsstoornis. Basisschool moet advies VWO onderbouwen. Bij toelating is werkhouding van de leerling doorslaggevend.			

Beslissing	Niet toelaten bij combinatie -/- (rood)
------------	---

2 HAVO

Basisprofiel

De leerling heeft in groep 6 t/m 8 op de toetsen die deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, over het geheel genomen, resultaten behaald op niveau II, in elk geval bij begrijpend lezen en inzichtelijk rekenen.

Advies HAVO	Cito niveau	vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	II	≥ 55
- rekenen	II	≥ 108
- spellen	II	≥ 143
- technisch lezen	II	≥ 100
Cito LVS groep 6-7	Leerling heeft maximaal 2 keer een III-score behaald.	

Bespreekprofielen

Advies Bao	HAVO			
	Cito LVS groep 8	niveau	Vaardigheidsscore	niveau
- begrijpend lezen	II	≥ 55	III	
- rekenen	III		II	≥ 108
Cito LVS groep 6-7	Indien er meer dan 2 keer een III score is behaald moet er sprake zijn van een gediagnosticeerde specifieke leer- of gedragsstoornis. Basisschool moet advies HAVO onderbouwen. Werkhouding van de leerling is doorslaggevend.			
Beslissing	Niet toelaten bij combinatie -/- (rood)			

3 VMBO TL

Basisprofiel

De leerling heeft in groep 6 t/m 8 op de toetsen die deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, over het geheel genomen, resultaten behaald op gemiddeld of hoger dan III en laag niveau II.

Advies VMBO/T	Cito niveau	vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	III	≥46
- rekenen	III	≥101
- spellen	III	≥140
- technisch lezen (DMT3)	III	≥94
Cito LVS groep 6-7	Leerling heeft geen V scores behaald in groep 6-7.	

Bespreekprofielen

Advies Bao	VMBO/T			
	niveau	vaardigheidsscore	niveau	vaardigheidsscore
Cito LVS groep 8				
- begrijpend lezen	III	≥46	IV	
- rekenen	IV		III	≥101
Cito LVS groep 6-7	Indien er meer dan 2 keer een IV score is behaald moet er sprake zijn van een gediagnosticeerde specifieke leer- of gedragsstoornis. Basisschool moet advies T onderbouwen. Werkhouding van de leerling is doorslaggevend.			
Beslissing	Niet toelaten bij combinatie -/- (rood)			

4 VMBO KL

Basisprofiel

De leerling heeft in groep 6 t/m 8 op de toetsen die deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, over het geheel genomen op niveau III en IV.

Advies Bao	K	
Cito LVS M8	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	IV	≥ 37
- rekenen	IV	≥ 94
- spellen	IV	≥ 135
- technisch lezen (DMT3)	IV	≥ 92
Cito LVS groep 6-7	Leerling heeft geen V-scores behaald	

Bespreekprofielen

Advies Bao	K			
Cito LVS M8	niveau	Vaardigheidsscore	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	IV	≥ 37	V+	
- rekenen	V+		IV	≥ 94
Cito LVS groep 6-7	Indien er meer dan 2 keer een V score is behaald moet er sprake zijn van een gediagnosticeerde specifieke leer- of gedragsstoornis. Basisschool moet advies K onderbouwen. Bij toelating zijn werkhouding en sociaal-emotioneel functioneren van de leerling doorslaggevend.			
Beslissing	Niet toelaten bij combinatie -/- (rood)			

5 VMBO BL

Basisprofiel

De leerling heeft in groep 6 t/m 8 op de toetsen die deel uitmaken van het leerlingvolgsysteem, over het geheel genomen op niveau V.

Advies Bao	B	
Cito LVS M8	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	V	≥ 31
- rekenen	V	≥ 88
- spellen	V	≥ 125
(- technisch lezen (DMT3))	V	≥ 87
Cito LVS groep 6-7	Leerling heeft geen V-scores behaald	

Bespreekprofielen

Advies Bao	B			
Cito LVS M8	niveau	Vaardigheidsscore	niveau	Vaardigheidsscore
- begrijpend lezen	V	≥ 31	V-	
- rekenen	V-		V	≥ 88
Cito LVS groep 6-7	<p>Indien er meer dan 2 keer een V- score is behaald moet er sprake zijn van een gediagnosticeerde specifieke leer- of gedragsstoornis. Basisschool moet advies B onderbouwen. Kan leiden tot LWOO.</p> <p>Werkhouding en sociaal-emotionele functioneren zijn doorslaggevend voor beslissing B, PRO en eventueel LWOO.</p>			
Beslissing	Niet toelaten bij combinatie -/- (rood)			

2.Hulptabel bij bepalen streefdoelen in DLE's (indicaties voor VWO-HAVO-VMBO)

groep	Groep 5		Groep 6		Groep 7		Groep 8	
DL	25	30	35	40	45	50	55	60
DLE-niveau bij schooltype	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE	DLE
VWO	32	38	43	48	53	58	63	--
HAVO	27	32	37	42	47	52	57	--
VMBO-T	22	27	32	37	42	46	50	--
VMBO-K	20	24	28	32	36	40	43	--
VMBO-B	18	22	26	29	32	35	38	--

4 Leerling profielen

Leerlingprofielen in het voortgezet onderwijs

In deze leerling profielen wordt per onderwijsniveau een beschrijving gegeven van kenmerken en eigenschappen van leerlingen die passen bij dat onderwijsniveau. Deze beschrijvingen dienen als richtlijn bij het duiden van leerlinggedrag ten aanzien van het advies.

Profiel leerling praktijkonderwijs

inzet / tempo	<p><u>Bij praktisch en beroepsgerichte opdrachten:</u> Kan met enthousiasme een redelijk tempo halen</p> <p><u>Bij theoretisch gerichte instructie:</u> Bij schoolse opgaven van een gemiddelde moeilijkheidsgraad is een redelijk tempo niet haalbaar; theoretische vakken vragen om een flinke tijdsinvestering</p> <p>Is gebaat bij veel persoonlijke stimulans en opdrachten met een duidelijke structuur</p> <p>Kan eenvoudige taken die vaak herhaald worden met inzet uitvoeren</p> <p>Kan vooral korte, eenvoudige, eenduidige taken aan</p> <p>Praktische oefening is van belang</p> <p>Heeft een duidelijke behoefte aan structuur, rust en veiligheid</p>
zelfbeeld	<p>Kan niet goed reflecteren op de eigen prestaties</p> <p>Het zelfbeeld is gebaat bij directe resultaten bij opdrachten die in haalbare doelstellingen gegeven zijn</p> <p>Succeservaringen verminderen de sociaal-emotionele problematiek</p> <p>Tussentijdse feedback is van veel belang</p>
interesse	<p>Voert praktische oefenbare taken gemotiveerd uit</p> <p>Verkiest alledaagse opdrachten boven schriftelijke en/of abstracte opdrachten</p> <p>Kan routineklussen enthousiast uitvoeren</p>
huiswerkattitude	<p>Het praktijkonderwijs kent in het algemeen geen huiswerk</p> <p>Om niet uit de pas te lopen met leeftijdgenoten in andere onderwijstypen kan de praktijkonderwijs-leerling wel eens om huiswerk vragen</p>
probleemoplossend vermogen	<p>Doorsnee probleemoplossend vermogen ligt niet binnen het bereik</p> <p>Heeft moeite met zelf ordening aanbrengen in de leerstof</p> <p>Leert door praktische inprenting, niet door inzicht</p> <p>Heeft meer tijd nodig voor het opnemen van informatie</p> <p>Heeft moeite het geleerde toe te passen in andere situaties of te combineren</p>
concentratie	<p>Kan bij overzichtelijke praktische en beroepsgerichte taken geconcentreerd werken</p> <p>Is bij gecompliceerde taken snel afgeleid</p> <p>Heeft problemen met negatieve feedback; positieve bevestiging is van belang</p> <p>Kan moeilijk lang stilzitten, zeker bij theoretische opdrachten</p>

zelfstandigheid	<u>Bij theoretische opdrachten</u> Hier ontstaan snel problemen: er is behoefte aan structuur en veel tussentijdse positieve feedback <u>Bij praktische opdrachten</u> Kan bij voldoende oefening overzichtelijke praktische taken met enthousiasme uitvoeren. Aanvankelijk zijn begeleiding en controle van groot belang
-----------------	---

Profiel vmbo-leerling basisberoepsgerichte leerweg

inzet / tempo	<u>Bij theoretisch gerichte instructie</u> Is afwachtend bij groepsopdrachten Gaait aan het werk als de docent daarvoor opdracht geeft Onderbreekt het werk regelmatig, is snel afgeleid door eigen gedachten en door wat er in de klas gebeurt Werkt door aan korte, concrete taken aangeboden in kleine stappen Werkt uitgebreidere (te) complexe taken niet of rommelig af Heeft sterk de behoefte aan geregelde tussentijdse positieve feedback <u>Bij praktisch en beroepsgerichte opdrachten</u> Wanneer de opdracht praktisch of beroepsgericht is, dan is de inzet groot, is er de wil om samen te werken, is de betrokkenheid veel groter bij de opdracht en is er de wil om de opdracht tot een goed einde te brengen
zelfbeeld	Denkt snel iets niet (aan) te kunnen Kan niet goed reflecteren op de eigen prestaties Leerstijl is leren door doen en door theorie die logisch gekoppeld is aan de praktijk Een opdracht moet snel tot resultaat leiden Heeft moeite om de eigen prestaties goed te beoordelen Koppelt het leren sterk aan de persoon van de leraar Is heel gevoelig voor reacties van klasgenoten
interesse	Gedrag en opvattingen van leeftijdgenoten en van idolen zijn heel bepalend Is sterk gemotiveerd als de praktijk bij het leren leidend is Heeft behoefte aan leren in een echte context
huiswerkattitude	Is afhankelijk van directe beloning – positieve feedback -door de docent Werkt voor de docent en minder voor zichzelf Verveelt zich snel als hij gedurende een langere tijd aan één theoretische taak moet werken; dit is juist niet het geval als het gaat om praktijkopdrachten Werkt hard aan praktijk of beroepsgerichte opdrachten
probleemoplossend	Kan een korte uitleg instructie begrijpen als er stap voor stap wordt uitgelegd

vermogen	<p>Kan niet veel gegevens tegelijk opnemen</p> <p>Kan geen grote denkstappen maken; denkstappen moeten verbonden worden aan concrete ervaringen en bij voorkeur een echte context</p> <p>Kan hoofd- en bijzaken moeilijk (slecht weghalen) onderscheiden; brengt zelf weinig ordening aan in de leerstof of gegevens</p> <p>Oorzaak- en gevolgrelaties worden moeilijk doorzien. Dat is veel beter bij praktische en beroepsgerichte relaties</p>
concentratie	<p>Kan zich concentreren op een taak die past en voldoening geeft, zeker bij beroepsgerichte of praktische opdrachten</p> <p>Heeft een rustige theoretische leefomgeving nodig</p> <p>Laat zich snel ontmoedigen door tegenslag en negatief commentaar; heeft nadrukkelijk positieve feedback nodig</p> <p>Raakt gemakkelijk uit evenwicht door ongelukkige persoonlijke omstandigheden</p> <p>Kan moeilijk stilzitten en luisteren, is snel afgeleid bij theoretische opdrachten. Werken aan een praktische opdracht werkt positief op de concentratie</p>
zelfstandigheid	<p><u>Bij theoretische opdrachten</u></p> <p>Is snel klaar met huiswerk als dat in grote delen wordt aangeboden; werkt rommelig en vaak niet compleet</p> <p>Leert eerder met inprenting dan met inzicht, waarbij in kleine stukken ingeprent moet worden</p> <p>Heeft instructie en oefening nodig hoe leeropdrachten uitgevoerd moeten worden.</p> <p>Heeft vaak de spullen niet bij zich</p> <p>Kan niet goed plannen en heeft geen goed overzicht van taken</p> <p>Heeft hulp nodig bij de uitvoering van taken</p> <p>Heeft veel bevestiging nodig om door te gaan</p> <p><u>Bij praktische opdrachten</u></p> <p>Als opdrachten een overzichtelijke delen worden aangeboden en contextrijk zijn kan de er binnen de kleiner stappen zeer gemotiveerd gewerkt worden</p>

Profiel vmbo-leerling kaderberoepsgerichte leerweg

inzet / tempo	<p><u>Bij theoretisch gerichte instructie</u></p> <p>Is afwachtend bij groepsopdrachten Gaait aan het werk als de docent daarvoor opdracht geeft Onderbreekt het werk regelmatig Werkt goed aan kortdurende opdrachten Heeft sterk de behoefte aan feedback</p> <p><u>Bij praktisch en beroepsgerichte opdrachten</u></p> <p>Wanneer de opdracht praktisch of beroepsgericht is kan er zelfstandig gewerkt worden Werken in een context werkt stimulerend</p>
zelfbeeld	<p>Kan inschatten of de stof begrepen is Kan inschatten of hij / zij voldoende of onvoldoende geleerd heeft Probeert haalbare toekomstige doelen te stellen Heeft moeite goed te reflecteren op de eigen prestaties Koppelt leren aan de persoon van de leraar Is gevoelig voor reacties van klasgenoten Raakt snel ontmoedigd als er teveel feiten en gegevens worden gepresenteerd</p>
interesse	<p>Ziet als nut van het leren het behalen van een diploma Gedrag en opvattingen van leeftijdgenoten en van idolen zijn heel bepalend Is sterk gemotiveerd als de praktijk bij het leren leidend is Heeft behoefte aan leren in een echte context</p>
huiswerk- attitude	<p>Is vlot klaar met huiswerk; gericht op reproductie</p> <p>Maakt het huiswerk voor de volgende dag Houdt zich niet erg bezig met het overzicht van taken Heeft begeleiding nodig bij het zich houden aan regels en afspraken m.b.t. huiswerk, inleverdata en het uitvoeren van een verslag en opdracht Werkt hard aan praktisch of beroepsgerichte gerichte opdrachten</p>
probleem- oplossend vermogen	<p>Heeft moeite met het vinden van de essentie uit een informatiebron</p> <p>Vindt het moeilijk een verband te zien tussen een concrete situatie en een formule</p> <p>Kan een uitleg / instructie begrijpen als er stap voor stap wordt uitgelegd Heeft overzicht over geringe hoeveelheid feiten en gegevens Heeft begeleiding nodig om samenhang te ontdekken in complexe situaties Wanneer het probleem in een context wordt geplaatst of een duidelijk relatie heeft met de praktijk of een beroepsgericht vak neemt het probleemoplossend vermogen toe</p>

concentratie	<p>Heeft een rustige theoretische leefomgeving nodig</p> <p>Concentreert zich als het einddoel van de taak in beeld is, zeker bij praktische of beroepsgerichte opdrachten</p> <p>Kan voor een korte periode luisteren naar een docent of medeleerling</p> <p>Werkt door als hij positieve feedback ontvangt van de docent en als er zichtbaar resultaat geboekt wordt (zeker bij een praktijk- of beroepsgerichte opdracht)</p>
zelfstandigheid	<p>Kan taakgericht werken</p> <p>Werkt goed door als de taak concreet en goed gestructureerd is</p> <p>Voelt zich snel persoonlijk aangesproken</p> <p>Heeft behoefte aan afwisseling in opdrachten en werkvormen</p> <p>Wordt onrustig, onzeker van te open opdrachten</p>

Profiel vmbo-leerling theoretische/gemengde leerweg

inzet / tempo	<p>Is afwachtend bij groepsopdrachten</p> <p>Gaat aan het werk als de docent daarvoor opdracht geeft</p> <p>Onderbreekt het werk regelmatig</p> <p>Werkt goed aan kortdurende opdrachten</p>
zelfbeeld	<p>Kan inschatten of de stof begrepen is</p> <p>Kan inschatten of hij / zij voldoende of onvoldoende geleerd heeft</p> <p>Heeft moeite goed te reflecteren op de eigen prestaties</p> <p>Koppelt leren aan de persoon van de leraar</p> <p>Is gevoelig voor reacties van klasgenoten</p> <p>Raakt snel ontmoedigd als er teveel feiten en gegevens worden gepresenteerd</p>
interesse	<p>Ziet als nut van het leren het behalen van een diploma</p> <p>Gedrag en opvattingen van leeftijdgenoten en van idolen zijn heel bepalend</p>
huiswerkattitude	<p>Is vlot klaar met huiswerk; gericht op reproductie</p> <p>Maakt het huiswerk voor de volgende dag</p> <p>Houdt zich niet erg bezig met het overzicht van taken</p> <p>Heeft begeleiding nodig bij het zich (blijven) houden aan regels en afspraken m.b.t. huiswerk, inleverdata en het uitvoeren van een verslag en opdracht</p>
probleemoplossend vermogen	<p>Heeft moeite met het vinden van de essentie uit een informatiebron</p> <p>Vindt het moeilijk een verband te zien tussen een concrete situatie en een formule</p> <p>Kan een uitleg / instructie begrijpen als er stap voor stap wordt uitgelegd</p> <p>Heeft overzicht over geringe hoeveelheid feiten en gegevens</p> <p>Heeft begeleiding nodig om samenhang te ontdekken in complexe situaties</p>
concentratie	<p>Laat zich snel afleiden door omgevingsruis</p> <p>Concentreert zich als het einddoel van de taak in beeld is</p> <p>Kan voor een korte periode luisteren naar een docent of medeleerling</p> <p>Werkt door als hij positieve feedback ontvangt van de docent</p>
zelfstandigheid	<p>Kan taakgericht werken</p> <p>Werkt goed door als de taak concreet en goed gestructureerd is</p> <p>Voelt zich snel persoonlijk aangesproken</p> <p>Heeft behoefte aan afwisseling in opdrachten en werkvormen</p> <p>Wordt onrustig, onzeker van te open opdrachten</p>

Profiel havo-leerling

inzet / tempo	<p>Gaat aan het werk als de docent daartoe opdracht geeft</p> <p>Stopt met werken als hij naar eigen inzicht voldoende tijd en aandacht eraan heeft besteed</p> <p>Als het abstractievermogen zwak is, kan hij succesvol zijn dankzij een flink doorzettingsvermogen</p>
zelfbeeld	<p>Kan redelijk reflecteren op eigen prestaties</p> <p>Kan goed inschatten of de stof begrepen is</p>
interesse	<p>Verdiept zich in maatschappelijke ontwikkelingen als een relatie gelegd kan worden met de eigen leefsfeer</p> <p>Geïnteresseerd in de lesstof waarvan het praktisch nut duidelijk is</p> <p>Kiest voor gedrag en opvattingen van een peergroup</p> <p>Is gericht op reacties van klasgenoten</p> <p>Kan luisteren naar docent en medeleerlingen</p>
huiswerkattitude	<p>Kiest doelbewust voor wel of niet maken van huiswerk</p> <p>Is gericht op het begrijpen van huiswerkopdrachten</p> <p>Is vlot klaar met huiswerkopdrachten</p> <p>Vindt het lastig om zich te motiveren om te herhalen</p> <p>Kan een planning maken voor de langere termijn, maar houdt zich vaak niet aan de eigen planning</p> <p>Werkt aan zijn huiswerk voor de volgende dag</p>
probleemoplossend vermogen	<p>Moet begeleid worden bij het vormen van abstracte voorstelling uit concrete zaken</p> <p>Kan hoofd- en bijzaken scheiden in korte zakelijke teksten</p> <p>Kan zelf conclusies trekken uit eenvoudig, eigen onderzoek</p> <p>Denkt in praktische toepassingen</p> <p>Heeft een overzicht over een flinke hoeveelheid feiten en gegevens</p> <p>Ziet samenhang in enigszins complexe situaties</p>
concentratie	<p>Laat zich afleiden door omgevingsruis</p> <p>Concentreert zich goed bij overzichtelijke, goed gestructureerde taken</p>

zelfstandigheid	<p>Kan zich over tegenslagen heen zetten</p> <p>Kan zelfstandig werken aan een duidelijk gestructureerde taak</p> <p>Werkt aan zijn huiswerk voor de volgende dag</p> <p>Werkt met korte termijn planningen</p> <p>Kan creatieve opdrachten aan</p> <p>Kan geleerde stof in eenvoudige, nieuwe situaties toepassen</p> <p>Kan een uitleg / instructie begrijpen als er systematisch wordt uitgelegd</p> <p>Kan een aantal denkstappen tegelijk nemen</p> <p>Kan werkzaamheden op korte termijn goed overzien</p> <p>Heeft behoefte aan afwisseling van opdrachten en werkvormen</p>
	<p>Kan gedurende ongeveer 20 minuten geconcentreerd, zelfstandig werken</p> <p>Kan een planning maken voor de langere termijn, maar houdt zich vaak niet aan de eigen planning</p>

Profiel vwo-leerling

inzet / tempo	<p>Is in staat door te werken</p> <p>Neemt af en toe het initiatief bij een groepsopdracht</p> <p>Toont doorzettingsvermogen</p>
zelfbeeld	<p>Heeft een kritische houding</p> <p>Beoordeelt eigen werk reëel</p> <p>Kan een reële inschatting geven van het resultaat</p> <p>Kan reflecteren op eigen prestaties</p>
interesse	<p>Geïnteresseerd in veel van de lesstof</p> <p>Heeft belangstelling voor algemeen maatschappelijke zaken</p> <p>Toont betrokkenheid bij het lesgebeuren</p>
huiswerkattitude	<p>Besteedt voldoende aandacht aan het huiswerk</p> <p>Als het huiswerk niet gemaakt is, is dat omdat de stof niet begrepen is</p> <p>Plant het huiswerk en werkt vooruit</p> <p>Maakt huiswerk indien hij/zij de noodzaak ervan inziet</p> <p>Houdt zich aan planning en afspraken</p>
probleemoplossend vermogen	<p>Trekt duidelijk conclusies uit eigen onderzoek</p> <p>Vormt zich een abstracte voorstelling uit concrete zaken</p> <p>Kan hoofd- en bijzaken scheiden in een zakelijke tekst</p> <p>Vindt de essentie uit een informatiebron</p> <p>Weet toepassingen te bedenken van de theorie</p> <p>Ziet samenhang in complexe situaties</p> <p>Heeft overzicht over feiten en gegevens</p> <p>(H)erkent het probleem</p> <p>Heeft overzicht over de te nemen stappen</p> <p>Heeft inzicht in de oplossingen (creatief)</p>
concentratie	<p>Kan zich afsluiten van omgevingsruis en doorwerken aan zijn taak</p> <p>Kan gedurende langere tijd luisteren naar de uitleg van de docent en de hoofdzaken eruit halen</p>

zelfstandigheid	<p>Weet zich over tegenslagen heen te zetten</p> <p>Kan doelgericht werken</p> <p>Stelt meer algemene vragen</p> <p>Kan ook open, minder gestructureerde opdrachten aan</p> <p>Kan samenwerken met klasgenoten en denkt daarbij mee over de taakverdeling</p> <p>Leerling stelt eisen aan het resultaat</p> <p>Is in staat een heldere presentatie te geven</p> <p>Kan een uitleg / instructie snel begrijpen</p> <p>Heeft overzicht over een aantal denkstappen tegelijkertijd</p> <p>Voert de opgegeven taak goed en snel uit</p> <p>Verwerkt commentaar van de docent gemakkelijk</p> <p>Kan overzichtelijk en beknopt aantekeningen maken</p> <p>Heeft overzicht over de verschillende taken die hij moet verrichten</p> <p>Kan efficiënt werken in bibliotheek en op het internet</p> <p>Houdt zich aan regels en afspraken met betrekking tot huiswerk, inleverdata, uitvoeren van een opdracht</p> <p>Is in staat geconcentreerd en zelfstandig te werken aan open taken</p>
-----------------	---

Profiel Gymnasium (vwo Plus Profiel) leerling

Andere kenmerken van de leerling:

inzet / tempo	<p>Is in staat door te werken</p> <p>Neemt af en toe het initiatief bij een groepsopdracht</p> <p>Toont doorzettingsvermogen</p> <p>Is belangstellend</p> <p>Is origineel</p>
zelfbeeld	<p>Heeft een kritische houding</p> <p>Beoordeelt eigen werk reëel</p> <p>Kan een reële inschatting geven van het resultaat</p> <p>Kan reflecteren op eigen prestaties</p>
interesse	<p>Geïnteresseerd in veel van de lesstof</p> <p>Heeft belangstelling voor algemeen maatschappelijke zaken</p> <p>Toont betrokkenheid bij het lesgebeuren</p> <p>Gaat uitdaging aan</p> <p>Is kunstzinnig en cultureel betrokken</p> <p>Leest graag, schrijft (verhalen, gedichten enz.), verbaal begaafd</p>

huiswerkattitude	<p>Besteedt voldoende aandacht aan het huiswerk</p> <p>Als het huiswerk niet gemaakt is, is dat omdat de stof niet begrepen is</p> <p>Plant het huiswerk en werkt vooruit</p> <p>Maakt huiswerk indien hij/zij de noodzaak ervan inziet</p> <p>Houdt zich aan planning en afspraken</p>
probleemoplossend vermogen	<p>Trekt duidelijk conclusies uit eigen onderzoek</p> <p>Vormt zich een abstracte voorstelling uit concrete zaken</p> <p>Kan hoofd- en bijzaken scheiden in een zakelijke tekst</p> <p>Vindt de essentie uit een informatiebron</p> <p>Weet toepassingen te bedenken van de theorie</p> <p>Ziet samenhang in complexe situaties</p> <p>Legt verbanden</p> <p>Heeft overzicht over feiten en gegevens</p> <p>(H)erkent het probleem</p> <p>Heeft overzicht over de te nemen stappen</p> <p>Heeft inzicht in de oplossingen (creatief)</p>
concentratie	<p>Kan zich afsluiten van omgevingsruis en doorwerken aan zijn taak</p> <p>Kan gedurende langere tijd luisteren naar de uitleg van de docent en de hoofdzaken eruit halen</p>
zelfstandigheid	<p>Weet zich over tegenslagen heen te zetten</p> <p>Kan doelgericht werken</p> <p>Stelt meer algemene vragen</p> <p>Kan ook open, minder gestructureerde opdrachten aan</p> <p>Kan samenwerken met klasgenoten en denkt daarbij mee over de taakverdeling</p> <p>Leerling stelt eisen aan het resultaat</p> <p>Is in staat een heldere presentatie te geven</p> <p>Kan een uitleg / instructie snel begrijpen</p> <p>Heeft overzicht over een aantal denkstappen tegelijkertijd</p> <p>Voert de opgegeven taak goed en snel uit</p> <p>Verwerkt commentaar van de docent gemakkelijk</p> <p>Kan overzichtelijk en beknopt aantekeningen maken</p> <p>Heeft overzicht over de verschillende taken die hij moet verrichten</p> <p>Kan efficiënt werken in bibliotheek en op het internet</p> <p>Houdt zich aan regels en afspraken met betrekking tot huiswerk, inleverdata, uitvoeren van een opdracht</p> <p>Is in staat geconcentreerd en zelfstandig te werken aan open taken</p>